

Bruxelles, den 5.7.2023
COM(2023) 431 final

ANNEX 1 – PART 2/4

BILAG

til

Forslag til RÅDETS AFGØRELSE

om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og midlertidig anvendelse af den avancerede rammeaftale mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og Republikken Chile på den anden side

DEL III

HANDEL OG HANDELSANLIGGENDER

KAPITEL 8

GENERELLE OG INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

AFDELING A

GENERELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 8.1

Oprettelse af et frihandelsområde

Parterne opretter herved et frihandelsområde i overensstemmelse med artikel XXIV i GATT 1994 og artikel V i GATS.

ARTIKEL 8.2

Målsætninger

Denne del af aftalen har følgende målsætninger:

- a) udvidelse og diversificering af handelen mellem parterne med varer i overensstemmelse med artikel XXIV i GATT 1994 gennem nedsættelse eller afskaffelse af toldmæssige og ikketoldmæssige handelshindringer
- b) lettelse af handelen med varer, navnlig gennem bestemmelserne om told og handelslettelser, standarder, tekniske forskrifter, overensstemmelsesvurderingsprocedurer og sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, samtidig med at hver part bevarer sin ret til at regulere for at offentlige politikmålsætninger
- c) liberalisering af handelen med tjenesteydelser i overensstemmelse med artikel V i GATS
- d) udvikling af et økonomisk klima, der fremmer øgede investeringsstrømme, forbedring af etableringsbetingelserne på grundlag af princippet om ikkeforskelsbehandling, samtidig med at hver part bevarer retten til at indføre og håndhæve de foranstaltninger, der er nødvendige for at tilstræbe legitime politikmålsætninger
- e) lettelse af handel og investeringer mellem parterne, herunder gennem fri overførsel af løbende betalinger og kapitalbevægelser

- f) udvikling af et investeringsgunstigt miljø ved at tilvejebringe gennemsigtige, stabile og forudsigelige regler, der sikrer investorerne en retfærdig behandling, og etablering af et domstolssystem til at bilægge tvister mellem investorer og stater på en effektiv, retfærdig og forudsigelig måde
- g) effektiv og gensidig åbning af parternes markeder for offentlige udbud
- h) fremme af innovation og kreativitet ved at sikre en passende og effektiv beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med de internationale forpligtelser, der gælder mellem parterne
- i) fremme af betingelser, der fremmer en ufordrejet konkurrence, navnlig med hensyn til handel og investeringer mellem parterne
- j) udvikling af den internationale handel på en måde, der bidrager til bæredygtig udvikling i økonomisk, social og miljømæssig forstand, og
- k) oprettelse af en effektiv, retfærdig og forudsigelig tvistbilæggelsesmekanisme til at bilægge tvister om fortolkningen og anvendelsen af denne del af aftalen.

ARTIKEL 8.3

Alment gældende definitioner

Med henblik på denne del af aftalen, bilag 9, 10-A til 10-E, 13-A til 13-H, 15-A, 15B, 16-A, 16-B, 16-C, 17-A til 17-I, 19-A, 19-B, 19-C, 21-A, 21-B, 25-B, 28, 28-A, 29-B, 32-A, 32-B, 32-C, 38-A og 38-B og protokollerne til denne aftale forstås ved:

- a) "landbrugsaftalen": aftalen om landbrug i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- b) "antidumpingaftalen": aftalen om anvendelse af artikel VI i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- c) "told": enhver form for told eller afgift, der pålægges ved eller i forbindelse med import af en vare, undtagen:
 - i) afgifter, der svarer til en intern skat, som pålægges i medfør af denne aftales artikel 9.4
 - ii) antidumping-, særlig beskyttelses-, udlignings- eller beskyttelsestold, der anvendes i overensstemmelse med GATT 1994, antidumpingaftalen, landbrugsaftalen, SCM-aftalen og aftalen om beskyttelsesforanstaltninger, alt efter hvad der er relevant og
 - iii) gebyrer eller andre afgifter, der pålægges ved eller i forbindelse med import, som beløbsmæssigt er begrænset til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester

- d) "CPC": den foreløbige centrale produktnomenklatur (Statistical Papers Series M No. 77, Department of International Economic and Social Affairs, Statistical Office of the United Nations, New York, 1991)
- e) "dage": kalenderdage, herunder weekender og helligdage
- f) "eksisterende": allerede gældende på datoen for denne aftales ikrafttræden
- g) "GATS": den almindelige overenskomst om handel med tjenesteydelser i bilag 1B til WTO-overenskomsten
- h) "GATT 1994": den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel 1994 i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- i) "en parts vare": en indenlandsk vare som defineret i GATT 1994, hvilket omfatter varer med oprindelse i den pågældende part
- j) "det harmoniserede system" eller "HS": det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem, herunder dets almindelige fortolkningsregler, afsnitsbestemmelser, kapitelbestemmelser og underpositionsbestemmelser udviklet af Verdenstoldorganisationen
- k) "position": de første fire cifre i tariferingsnummeret i det harmoniserede system

- l) "juridisk person": enhver retlig enhed, der lovligt er oprettet eller på anden måde organiseret i henhold til gældende lovgivning, uanset om formålet er at skabe fortjeneste eller ej, og uanset om den er privat eller offentligt ejet, herunder enhver/ethvert selskab, trust, partnerskab, joint venture, enkeltmandsvirksomhed eller sammenslutning
- m) "foranstaltning": enhver foranstaltning i form af en lov, forskrift, regel, procedure, beslutning, administrativ handling, krav eller praksis mv.
- n) "en parts foranstaltning": alle foranstaltninger indført eller opretholdt af¹:
 - i) forvaltninger og myndigheder på alle niveauer
 - ii) ikkestatslige organer under udøvelse af beføjelser, der er delegeret af forvaltninger og myndigheder på alle niveauer² eller

¹ Det præciseres, at "foranstaltning" omfatter en parts undladelse af at træffe foranstaltninger, der er nødvendige for at opfylde dens forpligtelser i henhold til denne aftale.

² Det præciseres, at en parts forpligtelser i henhold til denne aftale finder anvendelse på en statsejet virksomhed eller en anden person, når den udøver en regulerende eller administrativ myndighed eller anden statslig myndighed, som den pågældende part har delegeret til den, f.eks. beføjelse til at ekspropriere, udstede licenser, godkende handelstransaktioner eller indføre kvoter, gebyrer eller andre afgifter.

- iii) enhver enhed, der reelt handler efter instrukser fra en part eller under dennes ledelse eller kontrol med hensyn til foranstaltningen¹

- o) "fysisk person":
 - i) for så vidt angår EU-parten, en statsborger i en af medlemsstaterne i henhold til dens lovgivning², og
 - ii) for så vidt angår Chile, en statsborger i Chile i henhold til dets lovgivning

- p) "vare med oprindelsesstatus": vare, der opfylder oprindelsesreglerne i kapitel 10

- q) "person": en fysisk eller en juridisk person

¹ Det præciseres, at hvis en part hævder, at en enhed handler som omhandlet i punkt iii), bærer denne part bevisbyrden og skal i det mindste fremlægge konkret dokumentation.

² Med henblik på kapitel 17 til 27 omfatter definitionen af "fysisk person" også en fysisk person, som er fast bosiddende i Republikken Letland, og som ikke er statsborger i Republikken Letland eller nogen anden stat, men som i henhold til Republikken Letlands love og forskrifter er berettiget til at modtage et pas for ikkestatsborgere.

- r) "personoplysninger": oplysninger vedrørende en identificeret eller identificerbar fysisk person
- s) "aftalen om beskyttelsesforanstaltninger": aftalen om beskyttelsesforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- t) "sundheds- eller plantesundhedsforanstaltning": en foranstaltning som omhandlet i punkt 1 i bilag A til SPS-aftalen
- u) "SCM-aftalen": aftalen om subsidier og udligningsforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- v) "SPS-aftalen": aftalen om anvendelse af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- w) "TBT-aftalen": aftalen om tekniske handelshindringer i bilag 1 til WTO-overenskomsten
- x) "TRIPS-aftalen": aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder i bilag 1C til WTO-overenskomsten, og
- y) "WTO-overenskomsten": Marrakeshoverenskomsten om oprettelse af Verdenshandelsorganisationen, udfærdiget i Marrakesh den 15. april 1994.

ARTIKEL 8.4

Forholdet til WTO-overenskomsten og andre eksisterende aftaler,
der henhører under anvendelsesområdet for denne del af aftalen

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser over for hinanden i henhold til WTO-overenskomsten og andre eksisterende aftaler, der henhører under anvendelsesområdet for denne del af aftalen, og som de er part i.
2. Intet i denne aftale skal fortolkes således, at det forpligter nogen af parterne til at handle i modstrid med deres forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten.
3. I tilfælde af uoverensstemmelse mellem denne aftale og enhver eksisterende aftale, bortset fra WTO-overenskomsten, som begge parter er part i, og som er omfattet af anvendelsesområdet for denne del af aftalen, skal parterne straks konsultere hinanden med henblik på at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning.

AFDELING B

INSTITUTIONELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 8.5

Særlige opgaver for det fælles råd i dets handelssammensætning

1. Når det fælles råd, der er nedsat i henhold til artikel 40.1, behandler spørgsmål i forbindelse med denne del af aftalen¹, kan det:

- a) vedtage afgørelser om ændring af:
 - i) toldafviklingsplanerne i tillæg 9-1 og 9-2 for at fremskynde toldafviklingen
 - ii) kapitel 10 og bilag 10-A til 10-E
 - iii) bilag 13-F og 13-G og tillæg 13-E-1
 - iv) bilag 16-A, 16-D, 16-E og punkt 1 i bilag 16-B

¹ Det præciseres, at Chile vil gennemføre alle afgørelser, der vedtages af det fælles råd i dets handelssammensætning, gennem "*acuerdos de ejecución*" (gennemførelsesaftaler) i overensstemmelse med chilensk lovgivning.

- v) bilag 21-B
 - vi) bilag 29
 - vii) definitionen af "subsidier" i artikel 31.2, stk. 1, for så vidt som den vedrører virksomheder, der leverer tjenesteydelser, med henblik på at indarbejde resultatet af fremtidige drøftelser i WTO eller tilknyttede plurilaterale fora om dette spørgsmål
 - viii) bilag 32-A for så vidt angår henvisninger til parternes gældende lovgivning
 - ix) bilag 32-B for så vidt angår de kriterier, der skal indgå i indsigelsesproceduren
 - x) bilag 32-C for så vidt angår geografiske betegnelser
 - xi) bilag 38-A og 38-B og
 - xii) alle andre bestemmelser, bilag, tillæg eller protokoller, hvis ændring er fastsat i denne del af aftalen
- b) vedtage beslutninger om fortolkninger af bestemmelserne i denne del af aftalen, som er bindende for parterne og alle andre organer, der er etableret i henhold til denne del af aftalen, herunder de paneler, der er omhandlet i kapitel 33 og 38)

- c) nedsætte yderligere underudvalg og andre organer med ansvar for spørgsmål, der er omfattet af denne del af aftalen, jf. artikel 40.3, stk. 3, og
 - d) hvis det finder det hensigtsmæssigt, fastsætte forretningsordenen for de underudvalg og andre organer, der er nedsat i henhold til artikel 8.8 og dette stykkes litra c).
2. Dagsordenen for et møde i det fælles råd i dets handelssammensætning fastlægges af koordinatorene for denne del af aftalen i henhold til artikel 8.7, stk. 2.

ARTIKEL 8.6

Særlige opgaver for det blandede udvalg i dets handelssammensætning

1. Når det blandede udvalg, der er nedsat i henhold til artikel 40.2, behandler spørgsmål i forbindelse med denne del af aftalen¹, skal det:
- a) bistå det fælles råd ved udøvelsen af dets funktioner i forbindelse med handels- og investeringsanliggender

¹ Det præciseres, at Chile vil gennemføre alle afgørelser, der vedtages af det blandede udvalg i dets handelssammensætning, gennem "*acuerdos de ejecución*" (gennemførelsesaftaler) i overensstemmelse med chilensk lovgivning.

- b) være ansvarlig for den korrekte gennemførelse af denne del af aftalen. I den forbindelse, og uden at det berører de rettigheder, der er fastsat i kapitel 38, kan en part henvise ethvert spørgsmål vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af denne del af aftalen til drøftelse i det blandede udvalg
- c) påse den yderligere udarbejdelse af bestemmelserne i denne del af aftalen, hvor det er nødvendigt, og evaluere resultaterne af dens anvendelse
- d) finde passende metoder til forebyggelse og løsning af problemer, som ellers kunne opstå på områder, der er omfattet af denne del af aftalen
- e) føre tilsyn med arbejdet i alle underudvalg, der er nedsat i henhold til artikel 8.8, og i underudvalg, der er nedsat i henhold til artikel 40.3, stk. 3, og som udfører specifikke opgaver i forbindelse med denne aftales del III, og
- f) undersøge eventuelle virkninger for denne del af aftalen af en ny medlemsstats tiltrædelse af Den Europæiske Union.

2. Det blandede udvalg kan i dets handelssammensætning:

- a) nedsætte yderligere underudvalg og andre organer med ansvar for spørgsmål, der er omfattet af denne del af aftalen, jf. artikel 40.3, stk. 3,

- b) vedtage afgørelser om ændring af denne del af aftalen i henhold til artikel 8.5, stk. 1, litra a), og om at udstede de fortolkninger, der er omhandlet i artikel 8.5, stk. 1, litra b), i perioden mellem to møder i det fælles råd, når det fælles råd ikke kan mødes, eller på anden måde som fastsat i denne aftale, og
 - c) hvis det finder det hensigtsmæssigt, fastsætte forretningsordenen for underudvalg og andre organer, der er nedsat i henhold til artikel 8.8 og dette stykkes litra a).
3. Dagsordenen for et møde i det blandede udvalg i dets handelssammensætning fastlægges af koordinatorene for denne del af aftalen i henhold til artikel 8.7, stk. 2.

ARTIKEL 8.7

Koordinatorer for denne del af aftalen

1. Hver part udnævner en koordinator for denne del af aftalen senest 60 dage efter datoen for denne aftales ikrafttræden og underretter den anden part om koordinatorens kontaktoplysninger.
2. Koordinatorerne fastlægger i fællesskab dagsordenen og gennemfører alle andre nødvendige forberedelser til møderne i det fælles råd, det blandede udvalg og de underudvalg og andre organer, der er nedsat i henhold til artikel 8.8 eller nedsat i henhold til artikel 40.3, stk. 3, og som udfører specifikke opgaver i forbindelse med denne aftales del III. Koordinatorerne følger op på de afgørelser, der træffes af det fælles råd og det blandede udvalg i deres handelssammensætninger, og på underudvalgenes afgørelser i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 17.39 og 25.20, alt efter hvad der er relevant.

ARTIKEL 8.8

Underudvalg og andre organer, der er specifikke for denne del af aftalen

1. Parterne nedsætter herved følgende underudvalg:
 - a) Underudvalget om Bekæmpelse af Korruption inden for Handel og Investeringer
 - b) Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler
 - c) Underudvalget om Finansielle Tjenesteydelser
 - d) Underudvalget om Intellectuel Ejendomsret
 - e) Underudvalget om Offentlige Udbud
 - f) Udvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger
 - g) Underudvalget om Tjenesteydelser og Investeringer
 - h) Underudvalget om Bæredygtige Fødevarer-systemer
 - i) Udvalget om Tekniske Handelshindringer

j) Udvalget om Handel med Varer og

k) Udvalget om Handel og Bæredygtig Udvikling.

2. Dagsordenen for et møde i underudvalgene og andre organer med ansvar for spørgsmål, der hører under denne del af aftalen, fastlægges af koordinatorene for denne del af aftalen i henhold til artikel 8.7, stk. 2.

KAPITEL 9

HANDEL MED VARER

ARTIKEL 9.1

Målsætning

Parterne liberaliserer gradvist og gensidigt handelen med varer i overensstemmelse med denne del af aftalen.

ARTIKEL 9.2

Anvendelsesområde

Medmindre andet er fastsat i denne del af aftalen, finder dette kapitel anvendelse på en parts handel med varer.

ARTIKEL 9.3

Definitioner

Med henblik på dette kapitel og bilag 9 forstås ved:

- a) "aftalen om importlicensprocedurer": aftalen om importlicensprocedurer i bilag 1A til WTO-overenskomsten
- b) "konsulatsforretninger": proceduren for indhentning hos en konsul fra den importerende part på den eksporterende parts territorium eller på en tredjeparts territorium af en konsulatsfaktura eller et konsulatscertifikat for en handelsfaktura, et oprindelsescertifikat, en fragtliste, en "shippers' export declaration" eller enhver anden tolldokumentation i forbindelse med importen af varen
- c) "toldværdiansættelsesaftalen": aftalen om anvendelsen af artikel VII i GATT 1994 i bilag 1A til WTO-overenskomsten

- d) "eksportlicensprocedure": en administrativ procedure, som kræver indgivelse af en ansøgning eller anden dokumentation, bortset fra den, der generelt kræves til toldprocedurer, til de(t) relevante administrative organ(er) som en forudgående betingelse for eksport fra den eksporterende parts territorium

- e) "importlicensprocedure": en administrativ procedure, som kræver indgivelse af en ansøgning eller anden dokumentation, bortset fra den, der generelt kræves til toldprocedurer, til de(t) relevante administrative organ(er) som en forudgående betingelse for import til den importerende parts territorium

- f) "genfremstillet vare": en vare henhørende under HS-kapitel 84 til 90 eller pos. 94.02, undtagen varer henhørende under HS-position 84.18, 85.09, 85.10, 85.16 og 87.03 eller underposition 8414.51, 8450.11, 8450.12, 8508.1 og 8517.11, som:
 - i) helt eller delvis består af dele, som stammer fra varer, der har været anvendt,
 - ii) har ydeevne og driftsstand, der svarer til en tilsvarende vare, når den er ny, og
 - iii) gives den samme garanti som en tilsvarende vare, når den er ny

- g) "reparation": enhver behandling af en vare, som foretages for at udbedre funktionsfejl eller materielle skader for således at genetablere varens oprindelige funktion eller sikre, at den er i overensstemmelse med de tekniske krav til anvendelsen, og uden hvilken varen ikke længere kan anvendes på normal måde til det formål, den er bestemt til. Reparation af en vare omfatter genetablering og vedligeholdelse, men ikke en behandling eller en proces, hvorved:
- i) varens grundlæggende egenskaber tilintetgøres, eller der skabes en ny eller kommercielt anderledes vare
 - ii) et halvfabrikata omformes til helfabrikata, eller
 - iii) som bruges til at forbedre eller opgradere en vares tekniske ydeevne
- h) "afviklingskategori": tidsrammen for afskaffelse af told, varierende fra nul til syv år, hvorefter en vare er fritaget for told, medmindre andet er angivet i toldafviklingsplanerne bilag 9.

ARTIKEL 9.4

National behandling ved intern beskatning og regulering

Parterne indrømmer national behandling for varer fra den anden part i henhold til artikel III i GATT 1994, inklusive noter og supplerende bestemmelser hertil. Med henblik herpå er artikel III i GATT 1994 samt bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

ARTIKEL 9.5

Afskaffelse eller nedsættelse af told

1. Medmindre andet er fastsat i denne aftale, skal hver part nedsætte eller afskaffe told på varer med oprindelse i den anden part i overensstemmelse med bilag 9.
2. Med henblik på stk. 1 skal basistoldsatsen være den sats, der er angivet for hver vare i toldafviklingsplanerne i bilag 9.

3. Hvis en part nedsætter sin anvendte mestbegunstigelsestoldsats ("MFN-toldsats"), finder den pågældende parts toldafviklingsplan i bilag 9 anvendelse på de nedsatte satser. Hvis en part nedsætter sin anvendte MFN-toldsats til et niveau, der ligger under basistoldsatsen for en bestemt toldposition, skal den pågældende part beregne den gældende præferencesats, der fører til toldnedsættelsen af den nedsatte anvendte MFN-toldsats, og opretholde den relative præferencemargen for den pågældende toldposition, så længe den anvendte MFN-toldsats er lavere end basistoldsatsen. Den relative præferencemargen for en given toldposition i hver afviklingsperiode svarer til forskellen mellem basissatsen i den pågældende parts toldafviklingsplan i bilag 9 og den anvendte toldsats for den pågældende toldposition i overensstemmelse med nævnte toldafviklingsplan divideret med basissatsen og udtrykt i procent.

4. Efter anmodning fra en part konsulterer parterne hinanden for at overveje at fremskynde nedsættelsen eller afskaffelsen af told som fastsat i toldafviklingsplanerne i bilag 9. På grundlag af en sådan konsultation kan det fælles råd vedtage en afgørelse om ændring af bilag 9 for at fremskynde toldnedsættelsen eller -afskaffelsen.

ARTIKEL 9.6

Standstill

1. Medmindre andet er fastsat i denne del af aftalen, må en part ikke forhøje en told, der er anført som basissats i bilag 9, eller indføre ny told på varer med oprindelse i den anden part.

2. Det præciseres, at en part kan forhøje en toldsats til det niveau, der er fastsat i bilag 9, for den respektive afviklingsperiode efter en ensidig nedsættelse.

ARTIKEL 9.7

Told, skatter og andre afgifter ved eksport

1. En part må ikke indføre eller opretholde told, skatter eller andre afgifter, der pålægges ved eller i forbindelse med eksport af varer til den anden part, eller interne skatter eller andre afgifter ved eksport af varer til den anden part, der overstiger den told eller de afgifter, som pålægges tilsvarende varer bestemt til indenlandsk forbrug.

2. Intet i denne artikel er til hinder for, at en part kan pålægge eksport af en vare et gebyr eller en afgift, der er tilladt i henhold til artikel 9.8.

ARTIKEL 9.8

Gebyrer og formaliteter

1. Gebyrer og andre afgifter, der pålægges af en part ved eller i forbindelse med import eller eksport af en vare fra den anden part, begrænses til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenesteydelser og må ikke udgøre en indirekte beskyttelse af indenlandske varer eller en beskatning af import eller eksport til skattemæssige formål.

2. En part må ikke opkræve gebyrer eller andre afgifter ved eller i forbindelse med import eller eksport på et ad valorem-grundlag.

3. Hver part må kun opkræve afgifter eller inddrive omkostninger, hvis der ydes specifikke tjenesteydelser, herunder følgende:

- a) toldpersonales tilstedeværelse uden for officiel åbningstid eller i andre lokaler end toldmyndighedernes lokaler efter anmodning
- b) analyser eller ekspertrapporter om varer og portoudgifter til returnering af varer til en ansøger, især for så vidt angår beslutninger vedrørende bindende oplysninger eller meddelelse af oplysninger om anvendelsen af love og forskrifter på toldområdet
- c) undersøgelse eller prøveudtagning af varer med henblik på verifikation eller tilintetgørelse af varer, hvis der er andre omkostninger forbundet hermed end anvendelse af toldpersonale eller
- d) ekstraordinære kontrolforanstaltninger, hvor disse er nødvendige som følge af varernes art eller en potentiel risiko.

4. Hver part offentliggør straks alle gebyrer og afgifter, som den pålægger i forbindelse med import eller eksport, således at myndigheder, erhvervsdrivende og andre interesserede parter kan blive bekendt hermed.

5. En part må ikke kræve udførelse af konsulatsforretninger, herunder tilknyttede gebyrer og afgifter, i forbindelse med import af en vare fra den anden part.

ARTIKEL 9.9

Reparerede varer

1. En part må ikke lægge told på en vare, uanset oprindelse, som genindføres på dens toldområde efter at have været midlertidigt eksporteret fra dens toldområde til den anden parts toldområde med henblik på reparation.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på varer, der mod kaution importeres til frihandelszoner eller med tilsvarende status, og som efterfølgende eksporteres med henblik på reparation og ikke genindføres mod kaution til frihandelszoner eller med tilsvarende status.
3. En part må ikke lægge told på en vare, uanset oprindelse, der importeres midlertidigt fra den anden parts toldområde med henblik på reparation¹.

¹ I Den Europæiske Union anvendes proceduren for aktiv forædling som fastsat i forordning (EU) nr. 952/2013 med henblik på dette stykke.

ARTIKEL 9.10

Genfremstillede varer

1. Medmindre andet er fastsat i denne del af aftalen, må en part ikke indrømme den anden parts genfremstillede varer en behandling, der er mindre gunstig end den behandling, som den giver tilsvarende varer, når de er nye.
2. Det præciseres, at artikel 9.11, finder anvendelse på import- og eksportforbud eller -restriktioner for genfremstillede varer. Hvis en part indfører eller opretholder import- og eksportforbud eller -restriktioner over for brugte varer, må den ikke indføre sådanne foranstaltninger for genfremstillede varer.
3. En part kan kræve, at genfremstillede varer udpeges som sådanne med henblik på distribution eller salg på dennes territorium, og at sådanne varer opfylder alle gældende tekniske krav, der finder anvendelse på tilsvarende varer i ny stand.

ARTIKEL 9.11

Import- og eksportrestriktioner

Artikel XI i GATT 1994 samt bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil er indarbejdet i og gjort til en del af denne del af aftalen med de fornødne ændringer. Tilsvarende må en part ikke indføre eller opretholde forbud eller restriktioner ved import af varer fra den anden part eller ved eksport eller salg til eksport af en vare bestemt til den anden parts territorium, jf. dog artikel XI i GATT 1994, inklusive bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil.

ARTIKEL 9.12

Oprindelsesmærkning

Hvis Chile anvender obligatoriske krav om mærkning af oprindelsesland på varer fra EU-parten, kan det blandede udvalg beslutte, at varer, der er mærket "Made in EU" eller er forsynet med en lignende mærkning på det lokale sprog, opfylder disse krav ved import til Chile. Denne artikel berører ikke parternes ret til at angive den type produkter, for hvilke der findes obligatoriske krav om mærkning af oprindelsesland. Kapitel 10 finder ikke anvendelse på denne artikel.

ARTIKEL 9.13

Importlicensprocedurer

1. Hver part skal sikre, at alle importlicensprocedurer, der gælder for handel med varer mellem parterne, anvendes neutralt og forvaltes på en retfærdig, rimelig, ikkediskriminerende og gennemsigtig måde.
2. En part indfører eller opretholder kun importlicensprocedurer som en betingelse for import til sit territorium fra den anden parts territorium, hvis der ikke med rimelighed er adgang til andre passende procedurer til opfyldelse af et administrativt formål.
3. En part indfører eller opretholder ingen ikkeautomatiske importlicensprocedurer som en betingelse for import til sit territorium fra den anden parts territorium, medmindre det er nødvendigt at gennemføre en foranstaltning i overensstemmelse med denne del af aftalen. En part, der indfører sådanne ikkeautomatiske importlicensprocedurer, skal klart over for den anden part angive, hvilken foranstaltning der gennemføres ved hjælp af den pågældende procedure.
4. Hver part indfører og forvalter importlicensprocedurer i henhold til artikel 1, 2 og 3 i aftalen om importlicensprocedurer. Med henblik herpå er artikel 1, 2 og 3 i nævnte aftale indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

5. En part, der indfører nye importlicensprocedurer eller foretager ændringer af eksisterende importlicensprocedurer, underretter den anden part herom senest 60 dage efter offentliggørelsen af sådanne nye eksportlicensprocedurer eller ændringer af en eksisterende importlicensprocedurer. Underretningen skal indeholde de oplysninger, der er anført i denne artikels stk. 3 og i artikel 5, stk. 2, i aftalen om importlicensprocedurer. En part anses for at overholde denne bestemmelse, såfremt den har underrettet den importlicenskomité, der er nedsat ved artikel 4 i aftalen om importlicensprocedurer, om den relevante nye importlicensprocedure eller en ændring af en eksisterende importlicensprocedure, herunder de oplysninger, der er anført i nævnte aftales artikel 5, stk. 2.

6. Efter anmodning fra en part skal den anden part straks afgive relevante oplysninger, herunder de oplysninger, der er angivet i artikel 5, stk. 2, i aftalen om importlicensprocedurer om eventuelle importlicensprocedurer, som den påtænker at indføre, har indført eller opretholder, eller enhver ændring til eksisterende importlicensprocedurer.

ARTIKEL 9.14

Eksportlicensprocedurer

1. Hver part offentliggør nye eksportlicensprocedurer eller ændringer af eksisterende eksportlicensprocedurer, således at myndigheder, erhvervsdrivende og andre interesserede parter kan få kendskab til dem. Denne offentliggørelse sker så vidt muligt 30 dage før proceduren eller ændringen får virkning, og under alle omstændigheder senest på den dato, hvor den pågældende procedure eller ændring får virkning.

2. Hver part sikrer, at offentliggørelsen af eksportlicensprocedurer omfatter følgende oplysninger:

- a) ordlyden af partens eksportlicensprocedurer eller af eventuelle ændringer af disse procedurer, som parter foretager
- b) de varer, der er underlagt hver eksportlicensprocedure
- c) for hver eksportlicensprocedure en beskrivelse af processen for ansøgning om en eksportlicens og eventuelle kriterier, som en ansøger skal opfylde for at være berettiget til at ansøge om en eksportlicens, f.eks. krav om en virksomhedslicens, etablering eller vedligeholdelse af en investering eller drift gennem en særlig virksomhedsform på en parts territorium
- d) et eller flere kontaktpunkter, hvor interesserede kan få yderligere oplysninger om betingelserne for at opnå en eksportlicens
- e) det eller de administrative organer, hvortil en ansøgning eller anden relevant dokumentation skal indgives
- f) en beskrivelse af den eller de foranstaltninger, som eksportlicensproceduren har til formål at gennemføre
- g) den periode, hvor hver enkelt eksportlicensprocedure vil være gældende, medmindre proceduren forbliver gældende, indtil den trækkes tilbage eller revideres i en ny offentliggørelse

- h) hvis parten agter at anvende en eksportlicensprocedure til at forvalte en eksportkvote, den samlede mængde og, hvis det er relevant, kvoteværdien og kvotens begyndelses- og slutdato, og
- i) enhver fritagelse eller undtagelse fra eksportlicenskravet, og oplysning om hvordan man anmoder om eller anvender disse fritagelser eller undtagelser, samt kriterierne for deres tildeling.

3. Senest 30 dage efter datoen for denne aftales ikrafttræden skal hver part underrette den anden part om dens eksisterende eksportlicensprocedurer. En part, der indfører nye eksportlicensprocedurer eller foretager ændringer af eksisterende eksportlicensprocedurer, underretter den anden part herom senest 60 dage efter offentliggørelsen af disse nye eksportlicensprocedurer eller ændringer af eksisterende eksportlicensprocedurer. Underretningen skal inkludere en henvisning til den eller de kilder, hvor de i stk. 2 krævede oplysninger er offentliggjort, og om nødvendigt inkludere adressen på den pågældende myndigheds websted(er).

4. Det præciseres, at intet i denne artikel forpligter en part til at udstede en eksportlicens eller forhindrer en part i at opfylde sine forpligtelser eller tilsagn i henhold til FN's Sikkerhedsråds resolutioner eller multilaterale ikkespredningsordninger og eksportkontrolordninger.

ARTIKEL 9.15

Toldværdiansættelse

Hver part skal bestemme toldværdien af varer fra den anden part, som importeres til dens territorium, i overensstemmelse med artikel VII i GATT 1994 og toldværdikodeksen. Med henblik herpå er artikel VII i GATT 1994, herunder bemærkninger og supplerende bestemmelser hertil, og artikel 1 til 17 i toldværdiansættelsesaftalen, herunder de forklarende bemærkninger hertil, indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

ARTIKEL 9.16

Præferenceudnyttelse

1. Med henblik på at overvåge virkemåden af denne del af aftalen og beregne præferenceudnyttelsesgraden udveksler parterne hvert år importstatistikker for en periode, der begynder et år efter denne aftales ikrafttræden og varer indtil 10 år efter toldafviklingens afslutning for alle varer i overensstemmelse med bilag 9. Medmindre andet beslutes af det blandede udvalg, forlænges denne periode automatisk i fem år, hvorefter det blandede udvalg kan beslutte at forlænge den yderligere.

2. Den i stk. 1 nævnte udveksling af importstatistikker omfatter oplysninger vedrørende det senest tilgængelige dataår, herunder, hvor det er relevant, værdi og mængde, baseret på toldpositionsniveauet for importen af varer fra den anden part, som drager fordel af præferencetoldbehandling i henhold til denne del af aftalen, og for import af varer, der ikke er indrømmet præferencebehandling.

ARTIKEL 9.17

Særlige foranstaltninger vedrørende forvaltning af præferencebehandling

1. Parterne samarbejder om forebyggelse, afsløring og bekæmpelse af overtrædelser af toldlovgivningen i forbindelse med den præferencebehandling, der indrømmes i henhold til dette kapitel i medfør af deres forpligtelser i kapitel 10 og i protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.

2. En part kan efter proceduren i stk. 3 midlertidigt suspendere den relevante præferencebehandling af de pågældende varer, hvis den på grundlag af objektive, overbevisende og verificerbare oplysninger har konstateret, at den anden part har begået omfattende systematiske tilsidesættelser af toldlovgivningen med henblik på at opnå den præferencebehandling, der indrømmes i henhold til dette kapitel, og har konstateret:

- a) en systematisk mangel på eller utilstrækkelig indsats fra den anden parts side med hensyn til at kontrollere varers oprindelsesstatus og opfyldelsen af de øvrige krav i protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, når overtrædelser af oprindelsesreglerne identificeres eller forebygges

- b) den anden parts systematiske afvisning af at foretage efterfølgende kontrol af oprindelsesbeviset efter anmodning fra den anden part eller at meddele resultaterne heraf i tide, eller unødigt forsinkelse af gennemførelsen af en sådan kontrol eller meddelelse, eller
- c) den anden parts systematiske afvisning eller undladelse af at samarbejde om eller bistå med at opfylde sine forpligtelser i henhold til protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål i forbindelse med præferencebehandlingen.

3. Den part, der har foretaget en konstatering som omhandlet i stk. 2, underretter uden unødigt ophold det blandede udvalg herom og indleder konsultationer med den anden part i det blandede udvalg med henblik på at nå til en løsning, der er acceptabel for begge parter.

Hvis parterne ikke når til enighed om en gensidigt acceptabel løsning senest tre måneder efter datoen for underretningen, kan den part, der har foretaget konstateringen, beslutte midlertidigt at suspendere den pågældende præferencebehandling af de pågældende varer. Det blandede udvalg underrettes uden unødigt ophold om en midlertidig suspension.

Midlertidige suspensioner finder kun anvendelse, så længe det er nødvendigt for at beskytte den pågældende parts økonomiske interesser, og må højst anvendes i seks måneder. Består de omstændigheder, der gav anledning til den oprindelige suspension, fortsat ved udløbet af seks månedersperioden, kan den pågældende part beslutte at forlænge suspensionen. En midlertidig suspension skal være genstand for regelmæssige konsultationer i det blandede udvalg.

4. Hver part offentliggør i overensstemmelse med sine interne procedurer meddelelser til importørerne om enhver bekendtgørelse og afgørelse om midlertidige suspensioner som omhandlet i stk. 3.

ARTIKEL 9.18

Udvalget om Handel med Varer

Underudvalget om Handel med Varer, der er nedsat i henhold til artikel 8.8, stk. 1, skal:

- a) overvåge gennemførelsen og forvaltningen af dette kapitel og bilag 9
- b) fremme handel med varer mellem parterne, herunder via konsultationer om bedre toldbehandling ved markedsadgang i henhold til artikel 9.5, stk. 4, og andre spørgsmål, som måtte være relevante
- c) udgøre et forum for drøftelse og løsning af eventuelle spørgsmål i forbindelse med dette kapitel
- d) straks fjerne hindringer for handelen med varer mellem parterne, navnlig dem, der vedrører anvendelsen af ikketoldmæssige foranstaltninger, og, hvis det er relevant, henvise sådanne spørgsmål til drøftelse i det blandede udvalg
- e) anbefale parterne enhver ændring af eller tilføjelse til dette kapitel

- f) koordinere udvekslingen af oplysninger med henblik på præferenceudnyttelse eller enhver anden udveksling af oplysninger om handel med varer mellem parterne, som det måtte beslutte

- g) gennemgå eventuelle fremtidige ændringer af det harmoniserede system for at sikre, at hver parts forpligtelser i henhold til denne del af aftalen ikke ændres, og gennemføre konsultationer med henblik på at løse eventuelle relaterede konflikter

- h) udføre de opgaver, der er fastsat i artikel 15.17.

KAPITEL 10

OPRINDELSESREGLER OG OPRINDELSESPROCEDURER

AFDELING A

OPRINDELSESREGLER

ARTIKEL 10.1

Definitioner

Med henblik på dette kapitel og bilag 10-A til 10-E forstås ved:

- a) "tarifering": et produkts eller materiales tarifering under et bestemt kapitel, en bestemt position eller underposition i det harmoniserede system
- b) "sending": produkter, som enten sendes samtidigt fra en bestemt eksportør til en bestemt modtager eller er omfattet af et gennemgående transportdokument, der dækker transporten fra eksportøren til modtageren, eller, såfremt et sådant dokument ikke foreligger, af en samlet faktura
- c) "toldmyndighed":
 - i) for så vidt angår Chile den nationale toldmyndighed og

- ii) for så vidt angår EU-parten, Europa-Kommissionens tjenestegrene med ansvar for toldanliggender og toldmyndighederne og andre myndigheder i EU-medlemsstaterne med beføjelse til at gennemføre og håndhæve toldlovgivningen

- d) "eksportør": en person, der er hjemmehørende i en part, og som i overensstemmelse med denne parts love og forskrifter eksporterer eller producerer produktet med oprindelsesstatus og udfærdiger en udtalelse om oprindelse
- e) "identiske produkter": produkter, som i alle henseender svarer til dem, der er beskrevet i produktbeskrivelsen; produktbeskrivelsen i det handelsdokument, der anvendes til udfærdigelse af en udtalelse om oprindelse for flere sendinger, skal være tilstrækkelig præcis til klart at identificere dette produkt, men også de identiske produkter, der importeres efterfølgende på grundlag af denne udtalelse

- f) "importør": en person, der importerer produktet med oprindelsesstatus og anmoder om præferencetoldbehandling for det

- g) "materiale": ethvert stof, der anvendes i produktionen af et produkt, herunder alle ingredienser, råmaterialer, komponenter eller dele

- h) "produkt": resultatet af produktion, selv når det er bestemt til senere anvendelse som materiale i produktionen af et andet produkt, og

- i) "produktion": alle former for bearbejdning eller forarbejdning, herunder også samling.

ARTIKEL 10.2

Generelle krav

1. Med henblik på en parts anvendelse af præferencetoldbehandling på en vare med oprindelse i den anden part i overensstemmelse med denne del af aftalen, forudsat at produktet opfylder alle andre gældende krav i dette kapitel, anses følgende produkter for at have oprindelse i den anden part:

- a) produkter, der er fuldt ud fremstillet i den pågældende part, jf. artikel 10.4
- b) produkter, der er produceret udelukkende af materialer med oprindelse i den pågældende part, og
- c) produkter fremstillet i den pågældende part, som indeholder materialer uden oprindelsesstatus, forudsat at de opfylder kravene i bilag 10-B.

2. Hvis et produkt har opnået oprindelsesstatus i overensstemmelse med artikel med stk. 1, anses de materialer uden oprindelsesstatus, der anvendes i produktionen af det pågældende produkt, ikke som materialer uden oprindelsesstatus, når det pågældende produkt indgår som materiale i et andet produkt.

3. Erhvervelse af oprindelsesstatus skal ske uden afbrydelse på en parts territorium.

ARTIKEL 10.3

Kumulation af oprindelse

1. Et produkt med oprindelse i en part anses for at have oprindelse i den anden part, hvis det anvendes som materiale i produktionen af et andet produkt i denne anden part, forudsat at den foretagne bearbejdning og forarbejdning er mere vidtgående end en eller flere af de behandlinger, der er omhandlet i artikel 10.6.

2. Materialer henhørende under kapitel 3 i det harmoniserede system med oprindelse i de lande, der er omhandlet i stk. 4, litra b), og som anvendes til fremstilling af tunfiskekonserves henhørende under underposition 1604.14 i det harmoniserede system, kan anses for at have oprindelse i en part, forudsat at betingelserne i stk. 3, litra a) til e), er opfyldt, og at den pågældende part sender en meddelelse til behandling i det underudvalg, der er omhandlet i artikel 10.31.

3. Det blandede udvalg kan efter henstilling fra underudvalget beslutte, at visse materialer med oprindelse i de tredjelande¹, der er omhandlet i stk. 4, kan anses for at have oprindelse i en part, hvis de anvendes i produktionen af et produkt i den pågældende part, forudsat at:
 - a) hver part har en gældende handelsaftale om et frihandelsområde med det pågældende tredjeland i henhold til artikel XXIV i GATT 1994,

¹ Til orientering er "tredjeland" defineret i artikel 8.3, litra aa).

- b) oprindelsen af de materialer, der er omhandlet i dette stykke, bestemmes i overensstemmelse med de oprindelsesregler, der gælder i henhold til:
 - i) EU-partens handelsaftale om oprettelse af et frihandelsområde med det pågældende tredjeland, hvis det pågældende materiale anvendes til fremstilling af et produkt i Chile, og
 - ii) Chiles handelsaftale om oprettelse af et frihandelsområde med det pågældende tredjeland, hvis det pågældende materiale anvendes til fremstilling af et produkt i EU-parten,
- c) der findes en aftale mellem parten og det pågældende tredjeland om passende administrativt samarbejde, som sikrer fuld gennemførelse af dette kapitel, herunder bestemmelserne om anvendelse af passende dokumentation for materialernes oprindelse, og at parten underretter den anden part om en sådan aftale,
- d) den pågældende parts produktion eller forarbejdning af materialer er mere vidtgående end en eller flere af de processer, der er omhandlet i artikel 10.6, og
- e) parterne aftaler eventuelle andre gældende betingelser.

4. De i stk. 3 omhandlede tredjelande er:

- a) de mellemamerikanske lande Costa Rica, El Salvador, Guatemala, Honduras, Nicaragua og Panama og
- b) Andeslandene Colombia, Ecuador og Peru.

ARTIKEL 10.4

Fuldt ud fremstillede produkter

1. Følgende produkter anses for at være fuldt ud fremstillet i en part:
 - a) planter og vegetabiliske produkter, der er dyrket eller høstet dér
 - b) levende dyr, som er født og opdrættet dér
 - c) produkter fra levende dyr, som er opdrættet dér
 - d) produkter fra jagt, fældefangst, fiskeri, indsamling eller indfangning dér, men ikke uden for de ydre grænser for partens territorialfarvand
 - e) produkter fra slagtede dyr, som er født og opdrættet dér
 - f) produkter fra akvakultur dér, såfremt akvatiske organismer, herunder fisk, bløddyr, krebsdyr, andre hvirvelløse vanddyr samt vandplanter, er opdrættet og dyrket på basis af f.eks. æg, rogn, fiskeyngel, sættefisk eller larver gennem produktionsfremmende indgreb i opdræts- eller vækstprocesserne, f.eks. ved regelmæssig udsætning, fodring eller beskyttelse mod rovdyr

- g) mineraler eller andre naturligt forekommende stoffer, ikke medtaget i litra a) til f), og som udvindes eller indsamles dér
- h) produkter fra havfiskeri og andre produkter, som er hentet op fra havet af en parts fartøjer uden for den pågældende parts søterritorium
- i) produkter, som er fremstillet på den pågældende parts fabrikskibe udelukkende på grundlag af produkter som omhandlet i litra h)
- j) produkter, som en part eller en person i den pågældende part har udvundet af havbunden eller -undergrunden uden for ethvert søterritorium, forudsat at de har ret til at udnytte den pågældende havbund eller -undergrund
- k) affald og skrot, der hidrører fra produktion dér eller fra brugte produkter, som er indsamlet dér, forudsat at disse produkter kun er egnede til genindvinding af råmaterialer, og
- l) produkter, som er fremstillet dér udelukkende på grundlag af de i litra a) til k) omhandlede produkter.

2. Ved "en parts fartøj" og "en parts fabrikskib" i stk. 1, litra h) og i), forstås hhv. et fartøj og et fabrikskib, som:

- a) er registreret i en medlemsstat eller i Chile
- b) sejler under en medlemsstats eller Chiles flag og

c) opfylder én af følgende betingelser:

i) det er mere end 50 procent ejet af statsborgere i en medlemsstat eller i Chile, eller

ii) det er ejet af juridiske personer, der:

A) har deres hovedkontor og vigtigste forretningssted i en medlemsstat eller i Chile,
og

B) er mere end 50 procent ejet af statsborgere i en af disse parter.

ARTIKEL 10.5

Tolerancer

1. Hvis materialer uden oprindelsesstatus, der er anvendt i fremstillingen af et produkt, ikke opfylder kravene i bilag 10-B, betragtes produktet som et produkt med oprindelse i en part, forudsat at:

a) for alle produkter¹ undtagen produkter henhørende under kapitel 50 til 63 i det harmoniserede system, den samlede værdi af alle disse materialer uden oprindelsesstatus ikke overstiger 10 % af produktets pris ab fabrik

¹ Kapitel 1 til 24 i det harmoniserede system i overensstemmelse med note 9 i bilag 10-A.

b) for produkter henhørende under kapitel 50 til 63 i det harmoniserede system, anvendes tolerancer som fastsat i note 6 til 8 i bilag 10-A.

2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis værdien eller vægten af materialer uden oprindelsesstatus, der anvendes i produktionen af et produkt, overstiger procentsatserne for maksimumsværdien eller -vægten af materialer uden oprindelsesstatus, jf. kravene i bilag 10-B.

3. Stk. 1 finder ikke anvendelse på produkter, der er fuldt ud fremstillet i en part med den i artikel 10.4 anvendte betydning. Hvis det i bilag 10-B kræves, at de materialer, der anvendes til produktionen af et produkt, er fuldt ud fremstillet, finder stk. 1 og 2 anvendelse.

ARTIKEL 10.6

Utilstrækkelig bearbejdning eller forarbejdning

1. Uanset artikel 10.2, stk. 1, litra c), anses et produkt ikke for at have oprindelse i en part, hvis kun en eller flere af følgende aktiviteter udføres på materialer uden oprindelsesstatus i den pågældende part:

a) konserverende processer som f.eks. tørring, frysning, opbevaring i saltlage eller andre lignende aktiviteter, hvis det eneste formål er at sikre, at produktet forbliver i god stand under transport og oplagring

- b) adskillelse og samling af kolli
- c) vask, rensning, afstøvning samt fjernelse af oxidlag, olie, maling eller andre belægninger
- d) strygning eller presning af tekstiler og tekstilvarer
- e) simpel maling og polering
- f) afskalning og hel eller delvis slibning af ris, polering og glasering af korn og ris
- g) farvning af sukker, tilsætning af smagsstoffer til sukker eller formning af sukker i stykker, hel eller delvis formaling af krystalsukker i fast form
- h) skrælning, udstening og afskalning/udbælgning af frugter, nødder og grøntsager
- i) hvæsning, simpel slibning eller simpel tilskæring
- j) sigtning, sortering, klassificering eller tilpasning
- k) simpel aftapning på flasker, påfyldning af dåser, flakoner, anbringelse i sække, kasser, æsker, på bræt, plader eller bakker samt alle andre enkle emballeringsarbejder
- l) anbringelse eller trykning af mærker, etiketter, logoer og andre lignende kendetegn på selve produkterne eller deres emballage

- m) simpel blanding af produkter, også af forskellig art, herunder blanding af sukker med ethvert materiale
- n) simpel samling af dele for at kunne danne et komplet produkt eller adskillelse af produkter i dele
- o) simpel tilsætning af vand eller fortynding eller dehydrering eller denaturering af produkter eller
- p) slagtning af dyr.

2. I forbindelse med stk. 1 anses en aktivitet for at være simpel, når der hverken kræves særlige færdigheder eller maskiner, apparater eller udstyr, som er specielt produceret eller installeret til gennemførelsen deraf.

ARTIKEL 10.7

Kvalificerende enhed

1. Med henblik på dette kapitel forstås ved kvalificerende enhed det produkt, der anses for at være basisenheden ved tarifering af produktet i det harmoniserede system.

2. Hvis en sending består af et antal identiske produkter, der tariferes under samme position i det harmoniserede system, tages hvert enkelt produkt i betragtning ved anvendelsen af dette kapitel.

ARTIKEL 10.8

Tilbehør, reservedele og værktøj

1. Tilbehør, reservedele og værktøj, der leveres som standardudstyr til materiel, maskiner, apparater eller køretøjer, og som er indbefattet i produktets pris eller ikke faktureres særskilt, betragtes som værende en del af dette udstyr eller disse maskiner, apparater eller køretøjer.

2. Tilbehør, reservedele og værktøj som omhandlet i stk. 1 lades ude af betragtning ved bestemmelse af produktets oprindelse, undtagen ved beregningen af maksimumsværdien af materialer uden oprindelsesstatus, hvis et produkt er omfattet af en maksimumsværdi for materialer uden oprindelsesstatus som fastsat i bilag 10-B.

ARTIKEL 10.9

Sæt

Sæt som defineret i punkt 3 i de almindelige tarifieringsbestemmelser vedrørende fortolkningen af det harmoniserede system betragtes som produkter med oprindelsesstatus i en part, hvis alle deres komponenter er produkter med oprindelsesstatus. Hvis et sæt består af produkter med og uden oprindelsesstatus, anses sættet som helhed for at have oprindelse i en part, forudsat at værdien af produkterne uden oprindelsesstatus ikke overstiger 15 % af sættets pris ab fabrik.

ARTIKEL 10.10

Neutrale elementer

Ved bestemmelse af, om et produkt har oprindelsesstatus i en part, er det ikke nødvendigt at undersøge, om følgende elementer, som kan anvendes ved dets produktion, har oprindelsesstatus:

- a) brændstof, energi, katalysatorer og opløsninger
- b) udstyr, anordninger og tilbehør til prøvning eller inspektion af produkterne

- c) maskiner, værktøj, matricer og forme
- d) reservedele og materialer, der anvendes til vedligeholdelse af udstyr og bygninger
- e) smøremidler, fedtstoffer, kompositmaterialer og andre materialer, der anvendes i produktionen eller i forbindelse med drift af udstyr og bygninger
- f) handsker, briller, fodtøj, beklædning, sikkerhedsudstyr og tilbehør
- g) ethvert andet materiale, der ikke indgår i produktet, men hvis anvendelse kan påvises at være en del af produktionen af dette produkt.

ARTIKEL 10.11

Emballering samt emballeringsmateriale og beholdere

1. Såfremt emballeringsmaterialer og beholdere, hvori produktet pakkes med henblik på detailsalg, tariferes sammen med produktet i henhold til punkt 5 i de almindelige tariferingsbestemmelser vedrørende fortolkning af det harmoniserede system, lades disse emballeringsmaterialer og beholdere ude af betragtning ved bestemmelse af produktets oprindelse, undtagen ved beregningen af maksimumsværdien af materialer uden oprindelsesstatus, hvis et produkt er omfattet af en maksimumsværdi for materialer uden oprindelsesstatus i bilag 10-B.

2. Emballeringsmateriale og beholdere, som anvendes til beskyttelse af et produkt under transporten, lades ude af betragtning ved bestemmelsen af, om et produkt har oprindelsesstatus i en part.

ARTIKEL 10.12

Regnskabsmæssig adskillelse af fungible materialer

1. Fungible materialer med og uden oprindelsesstatus skal være fysisk adskilt under oplagringen for at bevare deres status som materialer med eller uden oprindelsesstatus. Disse materialer kan anvendes ved produktionen af et produkt uden at være fysisk adskilt under oplagringen, forudsat at der anvendes en metode med regnskabsmæssig adskillelse.
2. Den i stk. 1 omhandlede metode med regnskabsmæssig adskillelse skal anvendes i overensstemmelse med en lagerstyringsmetode i henhold til regnskabsprincipper, som er generelt accepteret i den part, hvor metoden anvendes. Metoden med regnskabsmæssig adskillelse skal sikre, at antallet af produkter, der kan anses for at have oprindelse i en part, til enhver tid ikke overstiger det antal, der ville være fremstillet ved fysisk adskillelse af lagrene under oplagringen.
3. Med henblik på stk. 1 forstås ved "fungible materiale" materialer, som er af samme art og kommercielle kvalitet, har de samme tekniske og fysiske egenskaber, og som ikke kan skelnes fra hinanden, når de indgår i det færdige produkt.

ARTIKEL 10.13

Returnerede produkter

Hvis et produkt med oprindelsesstatus i en part, der er eksporteret fra denne part til et tredjeland, returneres, anses det som værende uden oprindelsesstatus, medmindre det kan godtgøres over for toldmyndighederne i den pågældende part, at de returnerede produkter:

- a) er de samme som de eksporterede og
- b) ikke har undergået nogen behandling, ud over hvad der var nødvendigt for at bevare dem i god stand, mens de befandt sig i det pågældende tredjeland, eller under eksporten.

ARTIKEL 10.14

Uændret tilstand

1. Et produkt med oprindelsesstatus, som angives til frit forbrug i den importerende part, må ikke efter eksporten, og før det angives til frit forbrug, ændres eller omdannes på nogen måde eller undergå anden behandling end behandling, der har til formål at bevare det i god stand eller at påføre mærker, etiketter, segl eller anden dokumentation for at sikre overensstemmelse med interne specifikke krav i den importerende part.

2. Oplagring eller udstilling af et produkt kan finde sted i et tredjeland, forudsat at det forbliver under toldmyndighedernes tilsyn i det pågældende tredjeland.

3. Uden at det berører afdeling B kan opdeling af sendinger finde sted i et tredjelands territorium, hvis den foretages af eksportøren eller under dennes ansvar, og forudsat at sendingerne forbliver under toldmyndighedernes tilsyn i det pågældende tredjeland.

4. Hvis der er tvivl om, hvorvidt kravene i stk. 1 til 3 er overholdt, kan toldmyndigheden i den importerende part kræve, at importøren dokumenterer overholdelsen af disse krav. Dette kan bl.a. gøres ved hjælp af kontraktmæssige transportdokumenter som f.eks. konnossementer eller faktuel eller konkret dokumentation på grundlag af mærkning eller nummerering af kolli eller enhver form for dokumentation med tilknytning til selve produktet.

ARTIKEL 10.15

Udstillinger

1. Produkter med oprindelsesstatus, der afsendes til en udstilling i et tredjeland, og som efter udstillingen sælges til import til en part, opnår ved importen de fordele, som følger af bestemmelserne i denne del af aftalen, forudsat at det over for toldmyndighederne kan godtgøres:

- a) at en eksportør har sendt disse produkter fra en part til det tredjeland, hvor udstillingen foregår, og har ladet dem udstille dér

- b) at denne eksportør har solgt produkterne eller på anden måde overdraget dem til en modtager i en part
- c) at produkterne under udstillingen eller umiddelbart derefter er afsendt i den stand, i hvilken de blev sendt til udstillingen, og
- d) at produkterne fra det tidspunkt, hvor de blev afsendt til udstillingen, ikke har været benyttet til andre formål end fremvisning på udstillingen.

2. Der skal udfærdiges en udtalelse om oprindelse i henhold til afdeling B, og denne udtalelse skal fremlægges for toldmyndighederne i overensstemmelse med den importerende parts toldprocedurer. Udstillingens navn og adresse skal anføres derpå.

3. Stk. 1 gælder for alle udstillinger, messer eller tilsvarende offentlige arrangementer af kommerciel, industriel, landbrugsmæssig eller håndværksmæssig karakter, som ikke er tilrettelagt med privat formål i forretninger eller handelslokaler med henblik på salg af udenlandske produkter, forudsat at produkterne er under konstant toldkontrol.

4. Toldmyndighederne i den importerende part kan kræve dokumentation for, at produkterne er forblevet under toldkontrol i det land, hvor udstillingen finder sted, samt yderligere dokumentation for de betingelser, hvorunder de er blevet udstillet.

AFDELING B

OPRINDELSESPROCEDURER

ARTIKEL 10.16

Anmodning om præferencetoldbehandling

1. Den importerende part indrømmer præferencetoldbehandling til en vare med oprindelse i den anden part som omhandlet i dette kapitel på grundlag af en anmodning fra importøren om præferencetoldbehandling. Importøren er ansvarlig for rigtigheden af anmodningen om præferencetoldbehandling og for overholdelse af de krav, der er fastsat i dette kapitel.
2. Anmodningen om præferencetoldbehandling skal være baseret på en af følgende:
 - a) en udtalelse om oprindelse udfærdiget af eksportøren i overensstemmelse med artikel 10.17
 - b) importørens kendskab på de betingelser, der er fastsat i artikel 10.19.
3. Anmodningen om præferencetoldbehandling og baggrunden for denne anmodning som omhandlet i stk. 2, skal indgå i toldangivelsen i overensstemmelse med den importerende parts love og forskrifter.

4. En importør, der fremsætter en anmodning om præferencebehandling på grundlag af en udtalelse om oprindelse i overensstemmelse med stk. 2, litra a), skal opbevare udtalelsen og forelægge en kopi heraf til den importerende parts toldmyndighed efter anmodning.

ARTIKEL 10.17

Udtalelse om oprindelse

1. En eksportør af et produkt udfærdiger en udtalelse om oprindelse på grundlag af oplysninger, der dokumenterer, at produktet har oprindelsesstatus, herunder, hvor det er relevant, oplysninger om oprindelsesstatus for de materialer, der er anvendt ved produktionen af produktet.

2. Eksportøren er ansvarlig for, at udtalelsen om oprindelse er korrekt, og for de oplysninger, der afgives i henhold til stk. 1. Hvis eksportøren har grund til at antage, at udtalelsen om oprindelse indeholder eller er baseret på ukorrekte oplysninger, underretter eksportøren straks importøren om enhver ændring, der påvirker produktets oprindelsesstatus. I så fald korrigerer importøren importangivelsen og betaler den eventuelt skyldige told.

3. Eksportøren udfærdiger en udtalelse om oprindelse ved hjælp af en af sprogudgaverne i bilag 3-C på en faktura eller ethvert andet handelsdokument, som beskriver produktet med oprindelsesstatus tilstrækkelig detaljeret til, at det kan identificeres i den harmoniserede nomenklatur. Den importerende part må ikke kræve, at importøren fremlægger en oversættelse af udtalelsen om oprindelse.

4. En udtalelse om oprindelse er gyldig i et år fra udfærdigelsesdatoen.
5. En udtalelse om oprindelse kan udfærdiges for:
 - a) en enkelt forsendelse af et eller flere produkter til en part, eller
 - b) flere forsendelser af identiske produkter til en part inden for den periode, der er anført i udtalelsen om oprindelse, og som ikke overstiger 12 måneder.
6. Efter importørens anmodning og med forbehold af eventuelle krav, som fastsættes af den importerende part, giver den importerende part mulighed for, at der kan anvendes en enkelt udtalelse om oprindelse for ikkesamlede eller adskilte produkter henhørende under afsnit XV til XXI i det harmoniserede system, der importeres i delforsendelser, som omhandlet i bestemmelse 2 a) i de almindelige tariferingsbestemmelser vedrørende det harmoniserede system.

ARTIKEL 10.18

Mindre uoverensstemmelser og mindre fejl

Den importerende parts toldmyndighed må ikke afvise en anmodning om præferencetoldbehandling på grund af mindre uoverensstemmelser mellem udtalelsen om oprindelse og de dokumenter, der fremsendes til toldkontoret, eller mindre fejl i udtalelsen om oprindelse.

ARTIKEL 10.19

Importørens kendskab

1. Den importerende part kan i sine love og forskrifter fastsætte betingelser for at afgøre, hvilke importører der kan basere en anmodning om præferencetoldbehandling på importørens kendskab.

2. Uanset stk. 1 skal importørens kendskab til, at et produkt har oprindelsesstatus, baseres på oplysninger, der godtgør, at produktet reelt kan betegnes som et produkt med oprindelsesstatus og opfylder kravene i dette kapitel for at opnå oprindelsesstatus.

ARTIKEL 10.20

Registreringsforpligtelser

1. En importør, der anmoder om præferencetoldbehandling af et produkt, der importeres til en part, skal:
 - a) hvis anmodningen om præferencebehandling er baseret på en udtalelse om oprindelse, opbevare den udtalelse om oprindelse, som eksportøren har udfærdiget, i mindst tre år fra datoen for anmodningen om præferencebehandling af produktet, og

- b) hvis anmodningen om præferencebehandling er baseret på importørens kendskab, opbevare de oplysninger, der viser, at produktet opfylder kravene i dette kapitel for at opnå oprindelsesstatus i mindst tre år fra datoen for anmodningen om præferencebehandling.
2. En eksportør, der har udfærdiget en udtalelse om oprindelse, skal i en periode på mindst fire år efter udfærdigelsen af udtalelsen om oprindelse, opbevare kopier af heraf og af alle andre dokumenter, som godtgør, at produktet opfylder kravene i dette kapitel for at opnå oprindelsesstatus.
3. De dokumenter, der skal opbevares i henhold til denne artikel, kan opbevares i elektronisk form i overensstemmelse med den importerende eller den eksporterende parts love og forskrifter, alt efter hvad der er relevant.

ARTIKEL 10.21

Undtagelser fra krav vedrørende udtalelser om oprindelse

1. Produkter, der indgår i forsendelser fra private afsendere til private modtagere eller medbringes af rejsende i deres personlige bagage, kan importeres som produkter med oprindelsesstatus, uden at det er nødvendigt at fremlægge en udtalelse om oprindelse, forudsat at der er tale om import uden erhvervsmæssig karakter, at det erklæres, at produkterne opfylder betingelserne i dette kapitel, og at der ikke er nogen tvivl om denne erklærings rigtighed.

2. Lejlighedsvis import, der udelukkende består af produkter bestemt til modtagernes eller rejsende og deres families personlige brug, anses ikke for import i erhvervsmæssigt øjemed, hvis det af varernes art og mængde fremgår, at der ikke er tale om et kommercielt formål, forudsat at importen ikke indgår i en række importaktiviteter, der med rimelighed kan anses for at være foretaget særskilt med henblik på at undgå kravet om en udtalelse om oprindelse.

3. Den samlede værdi af de i stk. 1 omhandlede produkter må ikke overstige 500 EUR eller et tilsvarende beløb i partens valuta i tilfælde af forsendelser eller 1 200 EUR eller et tilsvarende beløb i partens valuta, hvis der er tale om produkter, der indgår i rejsendes personlige bagage.

ARTIKEL 10.22

Verifikation

1. Den importerende parts toldmyndighed kan foretage en verifikation af et produkts oprindelsesstatus, eller af om de andre krav i dette kapitel er opfyldt, på grundlag af risikovurderingsmetoder, som kan omfatte stikprøver. Med henblik på en sådan verifikation kan toldmyndigheden i den importerende part sende en anmodning om oplysninger til den importør, der fremsatte anmodningen om præferencebehandling i henhold til artikel 10.16.

2. Den importerende parts toldmyndighed, der sender en anmodning i henhold til stk. 1, må ikke anmode om andre oplysninger vedrørende et produkts oprindelse end følgende:

- a) udtalelsen om oprindelse, hvis anmodningen om præferencebehandling var baseret på en udtalelse om oprindelse, og
- b) oplysninger vedrørende opfyldelse af oprindelseskriterier, som er følgende:
 - i) hvis oprindelseskriteriet er "fuldt ud produceret", den relevante kategori (f.eks. høst, minedrift, fiskeri) og produktionssted
 - ii) hvis oprindelseskriteriet er baseret på en ændring af tariferingen, en liste over alle materialerne uden oprindelsesstatus, herunder deres tarifering (i format med to, fire eller seks cifre alt afhængigt af oprindelseskriterierne)
 - iii) hvis oprindelseskriteriet er baseret på en værdimetode, værdien af det færdige produkt samt værdien af alle de materialer uden oprindelsesstatus, der er anvendt i produktionen
 - iv) hvis oprindelseskriteriet er baseret på vægt, vægten af det færdige produkt samt vægten af alle de materialer uden oprindelsesstatus, der er anvendt i det færdige produkt og
 - v) hvis oprindelseskriteriet er baseret på en specifik produktionsproces, en beskrivelse af denne specifikke proces.

3. Ved forelæggelse af de oplysninger, der anmodes om, kan importøren tilføje eventuelle andre oplysninger, som den anser for relevante med henblik på verifikation.
4. Hvis anmodningen om præferencetoldbehandling er baseret på en udtalelse om oprindelse i overensstemmelse med artikel 10.16, stk. 2, litra a), udfærdiget af eksportøren, fremlægger importøren udtalelsen om oprindelse, men kan svare toldmyndigheden i den importerende part, at de i nærværende artikels stk. 2, litra b), omhandlede oplysninger ikke kan fremlægges.
5. Hvis anmodningen om præferencetoldbehandling er baseret på importørens kendskab som omhandlet i artikel 10.16, stk. 2, litra b), kan den importerende parts toldmyndighed, der foretager verifikationen, efter at have anmodet om oplysninger i henhold til denne artikels stk. 1, sende en supplerende anmodning om oplysninger til importøren, hvis den pågældende toldmyndighed finder, at der er behov for yderligere oplysninger for at verificere produktets oprindelsesstatus, eller om de øvrige krav i dette kapitel er opfyldt. Den importerende parts toldmyndighed kan anmode importøren om særlig dokumentation og information, hvis det er relevant.
6. Hvis den importerende parts toldmyndighed træffer afgørelse om at suspendere præferencetoldbehandlingen af de pågældende produkter, mens den afventer resultatet af verifikationen, kan den tilbyde importøren at frigive produkterne. Som betingelse for en sådan frigivelse kan den importerende part kræve en garanti eller en anden passende sikkerhedsforanstaltning. Enhver suspension af præferencetoldbehandlingen ophæves hurtigst muligt, efter at den importerende parts toldmyndighed har konstateret det pågældende produkts oprindelsesstatus eller opfyldelsen af de øvrige betingelser i dette kapitel.

ARTIKEL 10.23

Administrativt samarbejde

1. For at sikre en korrekt anvendelse af dette kapitel samarbejder parterne med hinanden gennem deres respektive toldmyndigheder for at verificere, om et produkt har oprindelsesstatus, eller om de øvrige krav i dette kapitel er opfyldt.

2. Hvis en anmodning om præferencetoldbehandling er baseret på en udtalelse om oprindelse som omhandlet i artikel 10.16, stk. 2, litra a), kan den importerende parts toldmyndighed, der foretager verifikationen, efter at have anmodet om oplysninger i henhold til artikel 10.22, stk. 1, sende en anmodning om oplysninger til den eksporterende parts toldmyndighed inden for en periode på to år efter datoen for anmodning om præferencebehandling, hvis den importerende parts toldmyndighed finder, at der er behov for yderligere oplysninger for at verificere produktets oprindelsesstatus, eller om de øvrige krav i dette kapitel er opfyldt. Den importerende parts toldmyndighed kan anmode den eksporterende parts toldmyndighed om specifik dokumentation og oplysninger, hvis det er relevant.

3. Den importerende parts toldmyndighed medtager følgende oplysninger i den i stk. 2 omhandlede anmodning:
 - a) udtalelsen om oprindelse eller en kopi heraf

- b) identiteten på den toldmyndighed, der foretager anmodningen
- c) navnet på den eksportør, der skal kontrolleres,
- d) kontrollens emne og omfang og
- e) anden eventuelt relevant dokumentation.

4. Den eksporterende parts toldmyndighed kan i overensstemmelse med den pågældende parts love og forskrifter foretage en verifikation ved at anmode om dokumentation fra eksportøren og kræve enhver form for oplysninger eller ved at aflægge besøg hos eksportøren for at gennemgå registre og inspicere de anlæg, der anvendes ved produktionen af produktet.

5. Som følge af den i stk. 2 omhandlede anmodning skal den eksporterende parts toldmyndighed forelægge den importerende parts toldmyndighed følgende oplysninger:

- a) de ønskede oplysninger, hvis de er til rådighed
- b) en udtalelse om produktets oprindelsesstatus
- c) en beskrivelse af de produkter, der er genstand for verifikationen, og den tarifering, som er relevant for anvendelsen af oprindelsesreglerne

- d) en beskrivelse af og en redegørelse for produktionsprocessen for at underbygge produktets oprindelsesstatus
- e) oplysninger om, hvordan verifikationen af produktets oprindelsesstatus i henhold til stk. 4 blev foretaget, og
- f) eventuelt supplerende dokumentation.

6. Den eksporterende parts toldmyndighed må ikke videregive oplysninger til den importerende parts toldmyndighed som omhandlet i stk. 5, litra a) eller f), uden eksportørens samtykke.

7. Alle de oplysninger, der anmodes om, herunder eventuelle støttedokumenter og alle andre relaterede oplysninger vedrørende verifikation, bør fortrinsvis udveksles elektronisk mellem parternes toldmyndigheder.

8. Parterne meddeler via de koordinører, der er udpeget i overensstemmelse med denne del af aftalen, hinanden kontaktoplysninger for deres respektive toldmyndigheder og eventuelle ændringer heraf senest 30 dage efter en sådan ændring.

ARTIKEL 10.24

Gensidig bistand i kampen mod svig

I tilfælde af en formodet tilsidesættelse af dette kapitel skal parterne yde hinanden gensidig bistand i overensstemmelse med protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.

ARTIKEL 10.25

Afslag på anmodninger om præferencetoldbehandling

1. Med forbehold af kravene i stk. 3 til 5 kan den importerende parts toldmyndighed give afslag på anmodninger om præferencetoldbehandling, hvis:
 - a) der senest tre måneder efter anmodningen om oplysninger i henhold til artikel 10.22, stk. 1:
 - i) ikke er indkommet svar fra importøren
 - ii) ikke er afgivet en udtalelse om oprindelse, såfremt anmodningen om præferencetoldbehandling er baseret på en udtalelse om oprindelse i overensstemmelse med artikel 10.16, stk. 2, litra a), eller

- iii) ikke er forelagt tilstrækkelige oplysninger fra importøren til at bekræfte det pågældende produkts oprindelsesstatus, såfremt anmodningen om præferencetoldbehandling er baseret på importørens kendskab som omhandlet i artikel 10.16, stk. 2, litra b),
- b) der senest tre måneder efter anmodningen om supplerende oplysninger i henhold til artikel 10.22, stk. 5:
 - i) ikke er indkommet svar fra importøren eller
 - ii) ikke er forelagt tilstrækkelige oplysninger fra importøren til at bekræfte det pågældende produkt oprindelsesstatus
- c) der senest 10 måneder efter anmodningen om oplysninger i henhold til artikel 10.23, stk. 2:
 - i) ikke er indkommet svar fra den eksporterende parts toldmyndighed, eller
 - ii) ikke er forelagt tilstrækkelige oplysninger fra den eksporterende parts toldmyndighed til at bekræfte det pågældende produkts oprindelsesstatus.

2. Den importerende parts toldmyndighed kan afvise en anmodning om præferencetoldbehandling, hvis den importør, der har fremsat anmodningen, ikke opfylder andre krav i dette kapitel end dem, der vedrører produkters oprindelsesstatus.

3. Hvis den importerende parts toldmyndighed har tilstrækkelig begrundelse til at give afslag på en anmodning om præferencetoldbehandling i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 1, og hvor den eksporterende parts toldmyndighed har afgivet en udtalelse i henhold til artikel 10.23, stk. 5, litra b), som bekræfter, at produkterne har oprindelsesstatus, skal den importerende parts toldmyndighed underrette den eksporterende parts toldmyndighed om sin begrundelse for og hensigt om at give afslag på anmodningen om præferencebehandling senest to måneder efter modtagelsen af udtalelsen.

4. Hvis underretningen som omhandlet i stk. 3 har fundet sted, skal der afholdes konsultationer efter anmodning fra en af parterne senest tre måneder efter datoen for den pågældende underretning. Perioden for konsultationer kan udvides fra sag til sag efter aftale mellem parternes toldmyndigheder. Høringen kan finde sted i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat af underudvalget.

5. Efter udløbet af perioden for konsultationer kan den importerende parts toldmyndighed kun give afslag på anmodningen om præferencetoldbehandling, hvis den ikke kan bekræftet produktets status og efter at have indrømmet importøren ret til at blive hørt.

ARTIKEL 10.26

Fortrolighed

1. Hver part skal i overensstemmelse med sine love og forskrifter bevare fortroligheden af de oplysninger, som den har modtaget fra den anden part i henhold til dette kapitel, og beskytte disse oplysninger mod videregivelse.
2. Oplysninger, der indhentes af myndighederne i den importerende part, må kun anvendes af disse myndigheder i forbindelse med dette kapitel.
3. Hver part sikrer, at fortrolige oplysninger, der indsamles i henhold til dette kapitel, ikke anvendes til andre formål end administration og håndhævelse af afgørelser og bestemmelse af produkternes oprindelse og toldspørgsmål, undtagen med tilladelse fra den person eller part, som har afgivet de fortrolige oplysninger.
4. Uanset stk. 3 kan en part tillade, at oplysninger, der indsamles i henhold til dette kapitel, anvendes til administrative, retlige eller kvasiretslige procedurer, som indledes på grund af manglende overholdelse af love og forskrifter vedrørende told til gennemførelse af dette kapitel. En part underretter den person eller part, der afgav de pågældende oplysninger, forud for en sådan anvendelse.

ARTIKEL 10.27

Tilbagebetaling og anmodninger om præferencetoldbehandling efter import

1. Hver part fastsætter, at en importør efter importen kan anmode om præferencetoldbehandling og om tilbagebetaling af overskydende told, der er betalt for et produkt, hvis:
 - a) importøren ikke anmodede om præferencetoldbehandling på importtidspunktet
 - b) anmodningen fremsættes senest to år efter importdatoen og
 - c) det pågældende produkt var berettiget til præferencetoldbehandling, da det blev importeret til partens territorium.

2. Som en betingelse for præferencetoldbehandling på grundlag af en anmodning i henhold til stk. 1 kan den importerende part kræve, at importøren:
 - a) fremsætter en anmodning om præferencetoldbehandling i overensstemmelse med den importerende parts love og forskrifter
 - b) afgiver udtalelsen om oprindelse, hvor det er relevant, og
 - c) opfylder alle andre gældende krav i dette kapitel, som om der var blevet anmodet om præferencetoldbehandling på importtidspunktet.

ARTIKEL 10.28

Administrative foranstaltninger og sanktioner

1. Hver part pålægger administrative foranstaltninger og eventuelt sanktioner i overensstemmelse med sine respektive love og forskrifter over for en person, som udfærdiger et dokument eller foranlediger et dokument udfærdiget, som indeholder urigtige oplysninger, med henblik på opnåelse af præferencetoldbehandling for et produkt, eller som ikke opfylder de betingelser, der er fastsat i:
 - a) artikel 10.20
 - b) artikel 10.23, stk. 4, ved ikke at fremlægge dokumentation eller ved at afvise et besøg eller
 - c) artikel 10.17, stk. 2 ved ikke at rette en anmodning om præferencetoldbehandling i toldangivelsen og betale told, alt efter hvad der er relevant, hvis den oprindelige anmodning om præferencebehandling var baseret på ukorrekte oplysninger.
2. Parten skal tage hensyn til artikel 6, stk. 3.6, i WTO-overenskomsten om handelslettelser i tilfælde, hvor en importør frivilligt fremlægger en rettelse af en anmodning om præferencebehandling forud for modtagelsen af en verifikationsanmodning i overensstemmelse med den pågældende parts love og forskrifter.

AFDELING C

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

ARTIKEL 10.29

Ceuta og Melilla

1. Med henblik på anvendelsen af dette kapitel for så vidt angår EU-parten omfatter udtrykket "part" ikke Ceuta og Melilla.
2. Når produkter med oprindelse i Chile importeres til Ceuta eller Melilla, skal de i enhver henseende indrømmes samme toldbehandling i henhold til denne del af aftalen, som der indrømmes produkter med oprindelse i Den Europæiske Unions toldområde i henhold til protokol nr. 2 til akten vedrørende Kongeriget Spaniens og Republikken Portugals tiltrædelse af Den Europæiske Union. Chile skal ved import af produkter, der er omfattet af denne del af aftalen, og som har oprindelse i Ceuta og Melilla, indrømme dem den samme toldbehandling, som der indrømmes produkter, der importeres fra og med oprindelse i EU-parten.
3. Med de fornødne ændringer finder oprindelsesreglerne og -procedurerne i dette kapitel anvendelse på produkter, der eksporteres fra Chile til Ceuta og Melilla, og på varer, der eksporteres fra Ceuta og Melilla til Chile.

4. Ceuta og Melilla betragtes som et enkelt territorium.
5. Artikel 10.3 finder anvendelse på import og eksport af produkter mellem EU-parten, Chile og Ceuta og Melilla.
6. Eksportøren skal anføre "Chile" eller "Ceuta og Melilla" i felt 3 i teksten til udtalelsen om oprindelse i bilag 10-C, afhængigt af produktets oprindelse.
7. Toldmyndigheden i Kongeriget Spanien er ansvarlig for anvendelsen af denne artikel i Ceuta og Melilla.

ARTIKEL 10.30

Ændringer

Det fælles råd kan vedtage afgørelser om ændring af dette kapitel og bilag 10-A til 10-E i henhold til artikel 8.1, stk. 6, litra a).

ARTIKEL 10.31

Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler

1. Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 8.8, stk. 1, består af repræsentanter for parterne med ansvar for toldspørgsmål.
2. Underudvalget er ansvarligt for den effektive gennemførelse og anvendelse af dette kapitel.
3. Med henblik på dette kapitel har underudvalget følgende funktioner:
 - a) udarbejde og om nødvendigt fremsætte passende henstillinger til det blandede udvalg om:
 - i) gennemføre og anvende dette kapitel og
 - ii) enhver ændring af dette kapitel og af bilag 10-A til 10-E, som foreslås af en part
 - b) fremsætte forslag til det blandede udvalg vedrørende vedtagelsen af forklarende bemærkninger for at lette gennemførelsen af dette kapitel og
 - c) behandle alle andre spørgsmål vedrørende dette kapitel, som parterne måtte aftale.

ARTIKEL 10.32

Produkter i transit eller oplagring

Parterne kan anvende denne del af aftalen på produkter, der opfylder kravene i dette kapitel, og som på datoen for denne aftales ikrafttræden enten er i transit eller opbevares midlertidigt på toldoplag eller i frizoner i EU-parten eller i Chile, forudsat at en udtalelse om oprindelse forelægges toldmyndighederne i den importerende part.

ARTIKEL 10.33

Forklarende bemærkninger

Forklarende bemærkninger vedrørende fortolkningen, anvendelsen og forvaltningen af dette kapitel findes i bilag 10-E.

KAPITEL 11

TOLD OG HANDELSLETTELSER

ARTIKEL 11.1

Målsætninger

1. Parterne anerkender betydningen af told og handelslettelser i forbindelse med de skiftende globale handelsvilkår.
2. Parterne anerkender, at internationale handels- og toldinstrumenter og -standarder danner grundlaget for import-, eksport- og transitkrav og -procedurer.
3. Parterne anerkender, at love og forskrifter vedrørende told skal være ikkediskriminerende, og at toldprocedurerne skal være baseret på anvendelsen af moderne metoder og effektiv kontrol for at bekæmpe svig, beskytte forbrugernes sundhed og sikkerhed og fremme lovlig handel. Hver part bør regelmæssigt gennemgå sine toldlove, -forskrifter og -procedurer. Parterne anerkender også, at deres toldprocedurer ikke må være mere administrativt byrdefulde eller handelsbegrænsende end nødvendigt for at nå legitime mål, og at de skal anvendes på en måde, der er forudsigelig, konsekvent og gennemsigtig.

4. Parterne er enige om at styrke deres samarbejde med henblik på at sikre, at de relevante love, forskrifter og procedurer vedrørende told samt de relevante myndigheders administrative kapacitet, opfylder målene om at fremme handelslettelser, samtidig med at man sikrer en effektiv toldkontrol.

ARTIKEL 11.2

Definitioner

Med henblik på dette kapitel forstås ved "toldmyndighed":

- a) for så vidt angår Chile, *Servicio Nacional de Aduanas* (det nationale toldvæsen) eller dennes efterfølger og
- b) for så vidt angår EU-parten, Europa-Kommissionens tjenestegrene med ansvar for toldanliggender og toldmyndighederne og andre myndigheder i medlemsstaterne med beføjelse til at gennemføre og håndhæve love og forskrifter vedrørende told.

ARTIKEL 11.3

Toldsamarbejde

1. Parternes respektive toldmyndigheder skal samarbejde på toldområdet for at sikre, at målsætningerne i artikel 11.1 opfyldes.
2. Parterne udvikler deres samarbejde gennem bl.a.:
 - a) udveksling af oplysninger om toldlove og -forskrifter og gennemførelsen heraf samt om toldprocedurer, særlig med hensyn til:
 - i) forenkling og modernisering af toldprocedurer
 - ii) toldmyndighedernes håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder
 - iii) lettelse af transitforsendelser og omladning
 - iv) forbindelser med erhvervslivet og
 - v) forsyningskædesikkerhed og risikostyring

- b) samarbejde om de toldrelaterede aspekter af at sikre og lette de internationale handelsforsyningskæder i overensstemmelse med SAFE-rammen for standarder til sikring og fremme af den globale samhandel (i det følgende benævnt "WCO"), som blev vedtaget i juni 2005
- c) hensyntagen til udviklingen af fælles initiativer vedrørende import, eksport og andre toldprocedurer, herunder udveksling af bedste praksis og teknisk bistand, og sikring af, at der ydes en effektiv service til erhvervslivet; et sådant samarbejde kan omfatte udveksling om toldlaboratorier, uddannelse af toldembedsmænd og nye teknologier til toldkontrol og -procedurer
- d) styrkelse af deres samarbejde på toldområdet i internationale organisationer som f.eks. WTO og WCO
- e) når det er relevant og hensigtsmæssigt, etablering af gensidig anerkendelse af programmer for autoriserede økonomiske operatører, herunder tilsvarende handelsfremmende foranstaltninger
- f) udveksling af oplysninger om risikostyringsteknikker, risikostandarder og sikkerhedskontrol med henblik på så vidt muligt at fastlægge minimumsstandarder for risikostyringsteknikker og dertil knyttede krav og programmer

- g) bestræbelser på at harmonisere deres datakrav vedrørende import-, eksport- og andre toldprocedurer ved at gennemføre fælles standarder og dataelementer i overensstemmelse med WCO's datamodel
- h) udveksling af deres respektive erfaringer med at udvikle og udrulle deres one-stop-shopsystemer og, hvis det er relevant, udvikle fælles datasæt for disse systemer
- i) opretholdelse af en dialog mellem deres respektive politiske eksperter for at fremme nytten, effektiviteten og anvendeligheden af forhåndsafgørelser for toldmyndigheder og erhvervsdrivende og
- j) udveksling, når det er relevant og hensigtsmæssigt, gennem struktureret og periodisk kommunikation mellem deres toldmyndigheder af visse kategorier af toldrelaterede oplysninger til specifikke formål, navnlig med henblik på at forbedre risikostyringen og effektiviteten af toldkontrollen, med fokus på varer, der er udsat for risiko i form af opkrævning af indtægter eller sikkerhed og fremme af lovlige handel; en sådan udveksling berører ikke udveksling af oplysninger, der kan finde sted mellem parterne i overensstemmelse med protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål.

3. Med de fornødne ændringer foretages enhver udveksling af oplysninger mellem parterne i henhold til dette kapitel med forbehold af oplysningernes fortrolighed og kravene om beskyttelse af personoplysninger, jf. artikel 12 i protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, samt med forhold af eventuelle krav om fortrolighed og privatlivets fred, der er fastsat i parternes love og forskrifter.

ARTIKEL 11.4

Gensidig administrativ bistand

Parterne skal yde hinanden gensidig administrativ bistand i toldanliggender i overensstemmelse med protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldanliggender.

ARTIKEL 11.5

Love, forskrifter og procedurer vedrørende told

1. Hver part skal sikre, at dens love, forskrifter og procedurer vedrørende told er:
 - a) baseret på nationale instrumenter og standarder på told- og handelsområdet, herunder den internationale konvention om det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem, udfærdiget i Bruxelles den 14. juni 1983, samt WCO's SAFE-rammestandarder til sikring og fremme af den globale samhandel og WCO's datamodel, samt, hvis det er relevant, de væsentlige elementer i den reviderede Kyotokonvention om forenkling og harmonisering af toldprocedurer, udfærdiget i Kyoto den 18. maj 1973 og vedtaget af Verdenstoldorganisationens Råd i juni 1999

- b) baseret på beskyttelse og fremme af lovlig handel gennem en effektiv håndhævelse og overholdelse af gældende lovkrav og
- c) forholdsmæssige og ikkediskriminerende for at undgå unødvendige byrder for økonomiske aktører, give mulighed for yderligere lettelser for erhvervsdrivende med højt overholdelsesniveau, herunder fordelagtig behandling for så vidt angår toldkontrol inden varernes frigivelse, og sikre beskyttelsesforanstaltninger mod svig og ulovlige eller skadelige aktiviteter,

2. For at forbedre arbejdsmetoderne og sikre ikkediskrimination, gennemsigtighed, effektivitet, integritet og ansvarlighed i toldtransaktionerne skal hver part:

- a) hvor det er muligt, forenkle og revidere krav og formaliteter med henblik på hurtig frigivelse og fortoldning af varer
- b) arbejde hen imod yderligere forenkling og standardisering af oplysninger og dokumentation som kræves af toldmyndigheder og andre organer for at reducere de tids- og omkostningsmæssige byrder for erhvervsdrivende, herunder små og mellemstore virksomheder, og
- c) sikre, at de højeste standarder for integritet opretholdes gennem anvendelse af foranstaltninger, der afspejler principperne i de relevante internationale konventioner og instrumenter på dette område.

ARTIKEL 11.6

Frigivelse af varer

Hver part sikrer, at dens toldmyndigheder, grænsemyndigheder eller andre kompetente myndigheder:

- a) giver mulighed for hurtig frigivelse af varer inden for et tidsrum, der ikke er længere end nødvendigt til at sikre overholdelse af deres toldlove og andre love, forskrifter og formaliteter vedrørende handel
- b) giver mulighed for forudgående elektronisk indsendelse og behandling af dokumentation og andre nødvendige oplysninger forud for varernes ankomst
- c) giver mulighed for frigivelse af varer før den endelige fastsættelse af told, skatter, gebyrer og afgifter, forudsat at der stilles en garanti, hvis det kræves efter partens love og forskrifter for at sikre den endelige betaling, og
- d) giver passende prioritet til letfordærlige varer i forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af eventuelle nødvendige undersøgelser.

ARTIKEL 11.7

Forenklede toldprocedurer

Hver part indfører eller opretholder foranstaltninger, der tillader erhvervsdrivende, som opfylder de kriterier, der er fastsat i partens love og forskrifter, at drage fordel af en yderligere forenkling af toldprocedurerne. Sådanne foranstaltninger kan omfatte toldangivelser, der indeholder reducerede datasæt eller støttedokumenter, eller periodiske toldangivelser til fastsættelse og betaling af told og afgifter, der dækker flere importtransaktioner inden for et bestemt tidsrum efter frigivelsen af disse importerede varer, eller andre procedurer, der giver mulighed for hurtig frigivelse af visse sendinger.

ARTIKEL 11.8

Autoriserede økonomiske operatører

1. Hver part opretter eller opretholder et partnerskabsprogram for handelsfremme for økonomiske operatører, der opfylder specifikke kriterier (i det følgende benævnt "autoriserede økonomiske operatører").

2. De angivne kriterier for at kunne betragtes som autoriserede økonomiske operatører skal vedrøre overholdelse eller risiko for manglende overholdelse af de krav, der er fastsat i hver parts love, forskrifter eller procedurer. De angivne kriterier offentliggøres og kan omfatte følgende:

- a) fravær af enhver alvorlig overtrædelse eller gentagne overtrædelser af told- og skattelovgivningen, herunder fraværet af alvorlige strafbare handlinger i forbindelse med ansøgerens økonomiske aktivitet
- b) ansøgerens dokumentation for en høj grad af kontrol over sin virksomhed og over varestrømmen i kraft af et system til forvaltning af forretningsregnskaber og, om nødvendigt, transportdokumenter, som gør det muligt at gennemføre passende toldkontrol
- c) økonomisk solvens, der anses for dokumenteret, hvis ansøgeren har en god økonomisk formåen, der sætter vedkommende i stand til at opfylde sine forpligtelser, under behørig hensyntagen til den berørte erhvervsaktivitets særlige karakteristika
- d) dokumentation for kompetencer eller faglige kvalifikationer, som er direkte forbundet med den udførte aktivitet, og
- e) passende sikkerheds- og sikringsstandarder.

3. De fastsatte kriterier som omhandlet i stk. 2 udformes eller anvendes ikke med henblik på at udøve eller give anledning til vilkårlig eller uberettiget forskelsbehandling af økonomiske operatører, hvor de samme forhold gør sig gældende, og muliggør deltagelse af små og mellemstore virksomheder.

4. Det i stk. 1 omhandlede partnerskabsprogram for handelslettelser skal omfatte følgende fordele:

- a) begrænsede data- og dokumentationskrav, hvis det er relevant
- b) begrænsede fysiske kontroller og fremskyndede undersøgelser, hvis det er relevant
- c) forenkede procedurer for frigivelse og kort frigivelsestid, hvis der er relevant
- d) anvendelse af garantier, også omfattende garantier eller reducerede garantier, hvis det er relevant, og
- e) kontrol af varerne hos den autoriserede økonomiske operatør eller et andet sted, som er godkendt af toldmyndighederne.

5. Det i stk. 1 omhandlede partnerskabsprogram for handelslettelser skal også omfatte følgende fordele:

- a) henstand med betaling af told, skatter, afgifter og gebyrer
- b) en enkelt toldangivelse for al import eller eksport i en given periode eller
- c) adgang til et særligt kontaktpunkt, der kan yde bistand i toldspørgsmål.

ARTIKEL 11.9

Data- og dokumentationskrav

1. Hver part sikrer, at import-, eksport- og transitformaliteterne samt data- og dokumentationskravene:
 - a) indføres og anvendes med henblik på hurtig frigivelse af varer, forudsat at betingelserne for frigivelsen er opfyldt
 - b) indføres og anvendes på en måde, der sigter mod at reducere tidsforbruget og omkostningerne til overholdelse for erhvervsdrivende
 - c) er det mindst handelsbegrænsende alternativ, hvis der med rimelighed var to eller flere alternativer til rådighed til at opfylde det eller de pågældende politiske mål, og
 - d) ikke opretholdes, heller ikke delvist, hvis der ikke længere er behov for dem.
2. Hver part anvender fælles toldprocedurer og ensartede dokumenter ved frigivelse af varer på dens toldområde.

ARTIKEL 11.10

Brug af informationsteknologi og elektronisk betaling

1. Hvert part skal anvende informationsteknologi, der fremskynder procedurerne for frigivelse af varer, med henblik på at fremme handelen mellem parterne.
2. Hver part skal:
 - a) stille de toldformularer, der kræves for import eller eksport af varer, til rådighed elektronisk
 - b) gøre det muligt at indgive en toldangivelse i elektronisk format,
 - c) give mulighed for elektronisk udveksling af toldoplysninger med erhvervslivet
 - d) fremme elektronisk udveksling af data mellem aktører og toldmyndigheder samt andre tilknyttede agenturer og
 - e) anvende elektroniske risikostyringssystemer til vurdering og målretning, som sætter toldmyndighederne i stand til at fokusere deres inspektioner på højrisikovarer, og som letter frigivelse af og bevægelighed for lavrisikovarer.

3. Hver part indfører eller opretholder procedurer, der muliggør elektronisk betaling i forbindelse med told, skatter, gebyrer og afgifter, der opkræves af toldmyndighederne ved import og eksport.

ARTIKEL 11.11

Risikostyring

1. Hver part indfører eller opretholder et risikostyringssystem for toldkontrol.
2. Hvert part udformer og anvender risikostyring således, at vilkårlig eller uberettiget diskrimination eller skjulte hindringer af den internationale handel undgås.
3. Hver part fokuserer toldkontrollen og anden relevant grænsekontrol på højrisikoforsendelser og fremskynder frigivelsen af lavrisikoforsendelser. Hver part kan også udtage vilkårligt udvalgte sendinger til denne kontrol som led i sin risikostyring.
4. Hver part baserer sin risikostyring på en risikovurdering, der foretages ved hjælp af passende udvælgelseskræterier.

ARTIKEL 11.12

Efterfølgende kontrol af toldbehandlingen

1. For at fremskynde frigivelsen af varer indfører eller opretholder hver part efterfølgende kontrol af toldbehandlingen for at sikre overholdelsen af toldbestemmelserne og andre handelsrelaterede love og forskrifter.
2. Hver part foretager en efterfølgende risikobaseret kontrol af toldbehandlingen.
3. Hver part foretager en efterfølgende kontrol af toldbehandlingen på gennemsigtig vis. Hvis der gennemføres en kontrol, og der er opnået afgørende resultater, underretter parten straks den person, hvis optegnelser kontrolleres, om resultaterne, årsagerne til resultaterne og den pågældende persons rettigheder og forpligtelser.
4. Parterne anerkender, at de oplysninger, der indhentes i forbindelse med en efterfølgende kontrol af toldbehandlingen, kan anvendes i forbindelse med efterfølgende administrative eller retlige procedurer.
5. Hver part skal i sin risikostyring anvende, når det er praktisk muligt, resultatet af en efterfølgende kontrol af toldbehandlingen.

ARTIKEL 11.13

Gennemsigtighed

1. Parterne anerkender, at det er vigtigt rettidigt at konsultere repræsentanter for de erhvervsdrivende i forbindelse med udarbejdelse af lovgivningsforslag og generelle procedurer vedrørende told og handelslettelser. Med henblik herpå sørger hver part for passende konsultationer mellem myndighederne og erhvervslivet.
2. Hver part sørger for, at dens respektive toldkrav og de hermed forbundne krav og procedurer fortsat modsvarer erhvervslivets behov, følger bedste praksis og forbliver så lidt handelsbegrænsede som muligt.
3. Hver part sørger i passende omfang for regelmæssige konsultationer mellem grænsemyndigheder og erhvervsdrivende eller andre interesserede parter på sit territorium.
4. Hver part offentliggør straks på en ikkediskriminerende og tilgængelig måde, herunder online, nye love og forskrifter vedrørende told og handelslettelser samt ændringer og fortolkninger af disse love og bestemmelser, forud for anvendelsen heraf.

Sådanne love og forskrifter samt ændringer og fortolkninger heraf skal omfatte dem, der vedrører:

- a) import-, eksport- og transitprocedurer, herunder procedurer ved havn, lufthavn og andre indgangssteder, samt de påkrævede formularer og dokumenter

- b) anvendte told- og afgiftssatser af enhver art, der pålægges i forbindelse med import eller eksport
- c) gebyrer og afgifter pålagt af eller på vegne af offentlige organer ved eller i forbindelse med import, eksport eller transit
- d) regler for klassificering eller værdiansættelse af varer med henblik på fortoldning
- e) almengyldige love og administrative bestemmelser samt administrative afgørelser vedrørende oprindelsesregler
- f) import-, eksport- eller transitbegrænsninger eller -forbud
- g) bestemmelser om sanktioner for tilsidesættelse af import-, eksport- eller transitformaliteter
- h) aftaler eller dele deraf med andre lande med hensyn til import, eksport eller transit
- i) procedurer vedrørende forvaltning af toldkontingenter
- j) åbningstider og procedurer for toldsteder i havne og ved grænseovergangssteder
- k) kontaktpunkter med henblik på informationssøgning, og
- l) andre relevante meddelelser af administrativ karakter i forbindelse med ovenstående.

5. Hver part sikrer, at der er en tilstrækkelig lang frist mellem offentliggørelsen¹ og ikrafttrædelsen af nye eller ændrede love, forskrifter og gebyrer eller afgifter.

6. Hver part opretter eller opretholder et eller flere informationskontorer, som kan besvare rimelige forespørgsler fra myndigheder, erhvervslivet og andre interesserede parter om toldanliggender og andre handelsrelaterede anliggender. Informationskontorerne besvarer forespørgsler inden for en rimelig frist, der fastsættes af hver part og kan variere afhængig af forespørgslens art og kompleksitet. En part må ikke opkræve gebyr for besvarelse af forespørgsler eller tilvejebringelse af de fornødne formularer og dokumenter.

ARTIKEL 11.14

Forhåndsafgørelser

1. Med henblik på denne artikel forstås ved "forhåndsafgørelse" en skriftlig afgørelse, som en part gennem sine toldmyndigheder giver en ansøger forud for import af en vare, der er omfattet af ansøgningen, og som fastsætter den behandling, som parten skal give varen på importtidspunktet med hensyn til:

- a) tarifieringen af varen
- b) varens oprindelse, og
- c) alle andre spørgsmål, som parterne måtte blive enige om.

¹ Det præciseres, at offentliggørelse består i, at love og bestemmelser gøres offentligt tilgængelige.

2. Hver part udsteder en forhåndsafgørelse gennem sine toldmyndigheder. Denne forhåndsafgørelse udstedes inden for en rimelig og bindende frist til den ansøger, som har indgivet en skriftlig anmodning, herunder i elektronisk format, og den skal indeholde alle nødvendige oplysninger i overensstemmelse med den udstedende parts love og forskrifter.
3. Forhåndsafgørelsen er gyldig i en periode på mindst tre år fra den dato, hvor den får virkning, medmindre den lov, de kendsgerninger eller omstændigheder, der ligger til grund for den oprindelige forhåndsafgørelse, har ændret sig.
4. En part kan afslå at udstede en forhåndsafgørelse, hvis de kendsgerninger og omstændigheder, der ligger til grund for forhåndsafgørelsen, er genstand for administrativ eller retslig prøvelse, eller hvis anmodningen ikke vedrører en påtænkt anvendelse af forhåndsafgørelsen. Afviser en part at udstede en forhåndsafgørelse, underrettes ansøgeren straks herom skriftligt med angivelse af relevante kendsgerninger og grundlaget for afgørelsen.
5. Hver part offentliggør som minimum:
 - a) betingelserne for ansøgning om en forhåndsafgørelse, herunder oplysninger, der skal forelægges, og formatet
 - b) fristen for udstedelse af en forhåndsafgørelse og
 - c) forhåndsafgørelsens gyldighedsperiode.

6. Hvis en part tilbagekalder, ændrer eller ophæver gyldigheden af en forhåndsafgørelse, meddeles ansøgeren dette skriftligt med angivelse af de relevante faktiske omstændigheder og grundlaget for afgørelsen. En part kan kun tilbagekalde, ændre eller ophæve gyldigheden af en forhåndsafgørelse med tilbagevirkende kraft, hvis afgørelsen var baseret på ufuldstændige, ukorrekte, urigtige eller vildledende oplysninger.
7. En parts forhåndsafgørelse er bindende for den pågældende part for så vidt angår den ansøger, som anmodede om den. Forhåndsafgørelsen er også bindende for ansøgeren.
8. Hvert part forelægger efter skriftlig anmodning fra en ansøger en revision af en forhåndsafgørelse eller en afgørelse om ændring, tilbagekaldelse eller ugyldiggørelse heraf.
9. Med forbehold af fortrolighedskravene i dens love og forskrifter offentliggør hver part de væsentlige elementer i sine forhåndsafgørelser, herunder online.

ARTIKEL 11.15

Transit og omladning

1. Hver part sikrer lettelse og effektiv kontrol af transitforsendelser og omladning gennem dens territorium.
2. Hver part fremmer og gennemfører regionale transitordninger med henblik på at lette handelen.

3. Hver part sikrer samarbejde og koordinering mellem sine berørte myndigheder og organer for at lette transittrafikken.

4. Hver part tillader, at varer bestemt til import forsendes på dens territorium under toldkontrol fra et indgangstoldsted til et andet toldsted på dens territorium, hvorfra varerne frigives eller fortoldes, forudsat at alle forskriftmæssige krav er opfyldt.

ARTIKEL 11.16

Toldklarerere

1. En part må ikke indføre obligatorisk anvendelse af toldklarerere som et krav for erhvervsdrivende til at opfylde deres forpligtelser med hensyn til import, eksport og transit af varer.
2. Hver part offentliggør sine foranstaltninger vedrørende anvendelse af toldklarerere.
3. Parterne anvender gennemsigtige, ikkediskriminerende og forholdsmæssigt afpassede regler, hvis og når de godkender toldklarerere.

ARTIKEL 11.17

Inspektion før afsendelse

Parterne må ikke kræve, at private virksomheder foretager obligatorisk inspektion af forsendelsen som defineret i aftalen om inspektion før afsendelse i bilag 1A til WTO-overenskomsten eller andre inspektionsaktiviteter, der udføres på bestemmelsesstedet, før toldbehandlingen.

ARTIKEL 11.18

Klageadgang

1. Hver part indfører effektive, hurtige, ikkediskriminerende og lettilgængelige procedurer, der sikrer retten til at klage over toldmyndighedernes eller andre kompetente myndigheders administrative handlinger, kendelser og afgørelser, som påvirker import eller eksport af varer eller varer i transit.
2. Klageprocedurerne kan omfatte administrativ efterprøvelse foretaget af tilsynsmyndigheden og retslig prøvelse af afgørelser truffet på administrativt plan i overensstemmelse med en parts love og forskrifter.

3. Enhver person, der har henvendt sig til toldmyndighederne eller andre kompetente myndigheder eller anmodet om en afgørelse, og som ikke har opnået en afgørelse om denne anmodning inden for de relevante frister, har også ret til at klage.

4. Hver part sikrer, at dens toldmyndigheder eller andre kompetente myndigheder giver de personer, hvortil der er udstedt administrative afgørelser, begrundelserne for disse afgørelser for om nødvendigt at lette adgangen til klageprocedurer.

ARTIKEL 11.19

Sanktioner

1. Hver part sikrer, at dens love og forskrifter på toldområdet fastsætter, at sanktioner, der pålægges for tilsidesættelse af love, forskrifter eller proceduremæssige krav vedrørende told, står i et rimeligt forhold til tilsidesættelsen og er ikkediskriminerende.

2. Hver part sikrer, at eventuelle sanktioner, som pålægges for en tilsidesættelse af dens love, forskrifter eller proceduremæssige krav vedrørende told, kun pålægges den person, der er juridisk ansvarlig for tilsidesættelsen.

3. Hver part sikrer, at den pålagte sanktion afhænger af sagens kendsgerninger og omstændigheder og står i et rimeligt forhold til tilsidesættelsens omfang og alvor. Hver part skal undgå incitament eller interessekonflikter i forbindelse med vurderingen og opkrævningen af sanktioner.

4. Hver part opfordres til at overveje forhåndsfremlæggelse af oplysninger til en toldmyndighed vedrørende omstændighederne ved en tilsidesættelse af dens love, forskrifter eller proceduremæssige krav som en potentiel formildende omstændighed ved fastsættelsen af en sanktion.

5. Hvis en part pålægger sanktioner for en tilsidesættelse af dens love, forskrifter eller proceduremæssige krav, giver den en skriftlig redegørelse til den person, som sanktionerne pålægges, med angivelse af tilsidesættelsens art og gældende love, forskrifter eller procedurer, som ligger til grund for pålæggelsen af sanktionens beløbsmæssige størrelse og art.

ARTIKEL 11.20

Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler

1. Underudvalget om Told, Handelslettelser og Oprindelsesregler ("underudvalget") er nedsat i henhold til artikel 8.8, stk. 1.

2. Underudvalget sikrer en korrekt gennemførelse af dette kapitel, de kompetente myndigheders grænsehåndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i overensstemmelse med kapitel 32, afdeling C, underafdeling 2, protokollen til denne aftale om gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål og eventuelle yderligere toldrelaterede bestemmelser, der er aftalt mellem parterne, og undersøger alle spørgsmål, der opstår i forbindelse med anvendelsen heraf.

3. Underudvalgets opgaver omfatter:

- a) overvågning af gennemførelsen og forvaltningen af dette kapitel og kapitel 10
- b) tilvejebringelse af et forum for konsultationer om og drøftelse af alle spørgsmål vedrørende told, navnlig toldprocedurer, toldværdiansættelse, toldordninger, toldnomenklatur, toldsamarbejde og gensidig bistand i toldspørgsmål
- c) tilvejebringelse af et forum for konsultationer og drøftelse af spørgsmål vedrørende oprindelsesregler og administrativt samarbejde samt grænseforanstaltninger for intellektuelle ejendomsrettigheder og
- d) forbedring af samarbejdet om udvikling, anvendelse og håndhævelse af toldprocedurer, gensidig administrativ bistand i toldspørgsmål, oprindelsesregler og administrativt samarbejde.

4. Underudvalget kan fremsætte henstillinger om spørgsmål, der er omfattet af stk. 2. Det fælles råd eller det blandede udvalg har beføjelse til at træffe beslutninger om gensidig anerkendelse af risikostyringsteknikker, risikostandarder, sikkerhedskontroller og handelsfremmende partnerskabsprogrammer, herunder aspekter såsom datatransmission og gensidigt aftalte fordele.

ARTIKEL 11.21

Midlertidig indførsel

1. Med henblik på denne artikel forstås ved "midlertidig indførsel" den toldprocedure, hvorefter visse varer, herunder transportmidler, kan føres ind på en parts toldområde med betinget fritagelse for betaling af importafgifter og skatter og uden anvendelse af importforbud eller -restriktioner af økonomisk karakter. Disse varer skal importeres til et bestemt formål og være bestemt til genudførsel inden for en bestemt periode og uden at have undergået nogen ændring bortset fra normale værdiforringelse som følge af deres anvendelse.

2. Hver part bevilger midlertidig indførsel med fuldstændig betinget fritagelse for importafgifter og skatter og uden anvendelse af importrestriktioner eller forbud af økonomisk karakter¹ som fastsat i dens love og forskrifter, for følgende varer:

- a) varer bestemt til forevisning eller anvendelse på udstillinger, messer, møder eller lignende arrangementer, dvs. varer bestemt til forevisning eller demonstration ved et arrangement, varer bestemt til brug i forbindelse med fremvisning af udenlandske produkter ved et arrangement, og udstyr, herunder tolkeudstyr, lyd- og billedoptagere og film af uddannelsesmæssig, videnskabelig eller kulturel karakter, der er bestemt til brug ved internationale møder, konferencer eller kongresser, samt varer, der ved sådanne arrangementer er fremstillet af varer under midlertidig indførsel hver part kan kræve, at der udstedes en statslig tilladelse eller en garanti eller et depositum, inden begivenheden finder sted

¹ Det præciseres, at midlertidig indførsel af varer, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, og som indføres til Chile fra Den Europæiske Union, ikke er betinget af betaling af det gebyr, der er fastsat i artikel 107 i Chiles toldbekendtgørelse (*Ordenanza de Aduanas*), der er indeholdt i dekret 30 fra finansministeriet, Chiles officielle tidende af 4. juni 2005 (*Decreto con Fuerza de Ley 30 del Ministerio de Hacienda, Diario Oficial, 04 de junio de 2005*).

- b) professionelt udstyr, dvs. udstyr til pressen, til lyd- eller fjernsynsudsendelser, som er nødvendigt for repræsentanter for pressen, radio- og tv-selskaber eller fjernsynsselskaber, der besøger et andet lands område, med henblik på transmission eller optagelse af materiale til bestemte programmer, kinematografisk udstyr, der er nødvendigt for, at en person, der besøger et andet lands område, kan fremstille en bestemt film eller film, ethvert andet udstyr, der er nødvendigt for, at en person, der besøger et andet lands område kan løse en bestemt opgave, kan udøve sit erhverv eller fag, i det omfang det ikke skal anvendes til industriel fremstilling eller pakning af varer, samt (medmindre der er tale om håndværktøj) udstyr til udvinding af naturressourcer, til opførelse, reparation eller vedligeholdelse af bygninger eller til udførelse af jordarbejder eller lignende, apparater og andet tilbehør til ovennævnte udstyr og reservedele dertil; dele heraf indføres med henblik på reparation eller vedligeholdelse af det midlertidigt indførte professionelle udstyr
- c) varer, der indføres i forbindelse med en erhvervsmæssig transaktion, men hvis indførelse ikke i sig selv udgør en erhvervsmæssig transaktion, såsom: emballage, som indføres fyldt med henblik på genudførelse fyldt eller tom, eller som indføres tom med henblik på genudførelse fyldt; beholdere, hvad enten disse er lastet med varer eller ej, og tilbehør og udstyr til beholdere, der er indført midlertidigt, og som enten indføres sammen med en beholder med henblik på at blive genudført separat eller med en anden beholder, eller som importeres separat med henblik på at blive genudført sammen med en beholder, og reservedele, der indføres til reparation af beholdere under proceduren for midlertidig indførelse, paller, prøver, reklamefilm

- d) varer, der udelukkende indføres til uddannelsesmæssige, videnskabelige eller kulturelle formål, såsom videnskabeligt udstyr, undervisningsmateriale, velfærdsmateriale til søfolk og alle andre varer, der indføres i forbindelse med uddannelsesmæssige, videnskabelige eller kulturelle aktiviteter; reservedele til videnskabeligt udstyr og undervisningsmateriale, der er indført midlertidigt, og værktøj, der er specielt konstrueret til vedligeholdelse, kontrol, måling eller reparation af sådant udstyr
- e) personlige ejendele, dvs. alle nye eller brugte genstande, som den rejsende med rimelighed kan have brug for til sin personlige brug under rejsen, idet der tages hensyn til alle omstændigheder ved rejsen, dog med undtagelse af varer, der indføres i erhvervsmæssigt øjemed, og varer, der indføres i sportsøjemed, såsom sportsartikler og andre genstande til brug for rejsende i sportskonkurrencer eller -opvisninger eller til træning på det territorium, hvor den midlertidige indførsel finder sted
- f) turistreklamemateriale, dvs. varer, der indføres med det formål at tilskynde offentligheden til at besøge et andet fremmed land, bl.a. for dér at deltage i møder og arrangementer af kulturel, religiøs, turist- og sportsmæssig eller faglig art; hver par kan kræve, at der stilles garanti eller depositum for disse varer
- g) varer, der importeres til humanitære formål, dvs. medicinsk-kirurgisk udstyr og laboratorieudstyr samt nødhjælpsforsyninger såsom køretøjer eller andre transportmidler, tæpper, telte, præfabrikerede huse eller andre nødvendige artikler, der sendes for at hjælpe ofre for naturkatastrofer eller lignende, og

h) dyr, der importeres til særlige formål, såsom: politihunde eller -heste, sporhunde, førerhunde, redningshunde, deltagelse i udstillinger, stævner, konkurrencer eller opvisninger, forestillinger, underholdning såsom cirkusdyr, turnering, herunder rejsendes selskabsdyr, udførelse af arbejde eller transport, medicinske formål såsom levering af slangegift.

3. Hver part accepterer i overensstemmelse med sine love og forskrifter¹ midlertidig indførsel af de i stk. 2 omhandlede varer samt, uanset deres oprindelse, de A.T.A.-carnet'er, der er udstedt i overensstemmelse med konventionen om midlertidig indførsel, udfærdiget i Istanbul den 26. juni 1990, i den anden part, og som er påtegnet dér og garanteret af en sammenslutning, der indgår i den internationale garantikæde, og som er attesteret af de kompetente myndigheder og gyldigt på den importerende parts toldområde.

¹ Det præciseres, at for Chiles vedkommende skal A.T.A.-carnet'erne accepteres som fastsat ved Udenrigsministeriets dekret nr. 103 af 2004 (*Decreto N°103 de 2004 del Ministerio de Relaciones Exteriores*), som gennemfører "konventionen om midlertidig indførsel" og bilag A, B1, B2 og B3 hertil med behørigt angivne forbehold og ændringer heraf.

ARTIKEL 11.22

Reparerede varer

1. Med henblik på denne artikel forstås ved "reparation" enhver behandling af en vare, som foretages for at udbedre funktionsfejl eller materielle skader for således at genetablere varens oprindelige funktion eller sikre, at den er i overensstemmelse med de tekniske krav til anvendelsen, og uden hvilken varen ikke længere kan anvendes på normal måde til det formål, den er bestemt til. Reparation af en vare omfatter genetablering og vedligeholdelse, men ikke en behandling eller en proces, hvorved:

- a) varens grundlæggende egenskaber tilintetgøres, eller der skabes en ny eller kommercielt anderledes vare
- b) et halvfabrikata omformes til helfabrikata, eller
- c) en vares tekniske ydeevne forbedres eller opgraderes.

2. En part må ikke lægge told på en vare, uanset oprindelse, som genindføres på dens toldområde efter at have været midlertidigt eksporteret fra dens toldområde til den anden parts toldområde med henblik på reparation.

3. Stk. 2 finder ikke anvendelse på varer, der mod kaution importeres til frihandelszoner eller med tilsvarende status, og som derefter eksporteres med henblik på reparation og ikke genindføres mod kaution til frihandelszoner eller med tilsvarende status.

4. En part må ikke lægge told på en vare, uanset oprindelse, der indføres midlertidigt fra den anden parts toldområde med henblik på reparation.

ARTIKEL 11.23

Gebyrer og formaliteter

1. Gebyrer og andre afgifter, der pålægges af en part ved eller i forbindelse med import eller eksport af en vare fra den anden part, begrænses til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenesteydelser og må ikke udgøre en indirekte beskyttelse af indenlandske varer eller en beskatning af import eller eksport til skattemæssige formål.

2. En part må ikke opkræve gebyrer eller andre afgifter ved eller i forbindelse med import eller eksport af en vare fra den anden part på et ad valorem-grundlag.

3. Hver part må kun opkræve afgifter eller inddrive omkostninger, hvis der ydes specifikke tjenesteydelser, herunder følgende:

a) toldpersonales tilstedeværelse uden for officiel åbningstid eller i andre lokaler end toldmyndighedernes lokaler efter anmodning

- b) analyser eller ekspertrapporter om varer og portoudgifter til returnering af varer til en ansøger, især for så vidt angår beslutninger vedrørende bindende oplysninger eller meddelelse af oplysninger om anvendelsen af love og forskrifter på toldområdet
 - c) undersøgelse eller prøveudtagning af varer med henblik på verifikation eller tilintetgørelse af varer, hvis der er andre omkostninger forbundet hermed end anvendelse af toldpersonale eller
 - d) ekstraordinære kontrolforanstaltninger, hvor disse er nødvendige som følge af varernes art eller en potentiel risiko.
4. Hver part offentliggør straks alle gebyrer og afgifter, som den kan pålægge i forbindelse med import eller eksport, således at myndigheder, erhvervsdrivende og andre interesserede parter kan få kendskab dertil.
5. En part må ikke kræve udførelse af konsulatsforretninger, herunder tilknyttede gebyrer og afgifter, i forbindelse med import af en vare fra den anden part.

KAPITEL 12

HANDELSPOLITISKE BESKYTTELSESINSTRUMENTER

AFDELING A

ANTIDUMPING- OG UDLIGNINGSTOLD

ARTIKEL 12.1

Generelle bestemmelser

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til antidumpingaftalen og SCM-aftalen.
2. Med henblik på denne afdeling finder præferenceoprindelsesreglerne i kapitel 10 ikke anvendelse.

ARTIKEL 12.2

Gennemsigtighed

1. Antidumping- og antisubsidieundersøgelser og -foranstaltninger bør anvendes i fuld overensstemmelse med de relevante WTO-krav, der er fastsat i antidumpingaftalen og SCM-aftalen, og baseres på et retfærdigt og gennemsigtigt system.
2. Hver part skal hurtigst muligt efter indførelsen af midlertidige foranstaltninger og under alle omstændigheder inden en endelig konstatering sikre en fuldstændig fremlæggelse af alle de vigtigste kendsgerninger og betragtninger, der ligger til grund for beslutningen om at indføre endelige foranstaltninger. En sådan fremlæggelse berører ikke anvendelsen af artikel 6, stk. 5, i antidumpingaftalen og artikel 12, stk. 4, i SCM-aftalen. Hver part skal fremlægge sådanne væsentlige kendsgerninger og betragtninger skriftligt og give interesserede parter tilstrækkelig tid til at fremsætte bemærkninger hertil.
3. Alle interesserede parter skal have mulighed for at blive hørt med henblik på at tilkendegive deres synspunkter i forbindelse med en antidumping- eller antisubsidieundersøgelse, forudsat at dette ikke forsinker gennemførelsen af undersøgelsen unødigt.

ARTIKEL 12.3

Hensyntagen til samfundets interesser

Hver part tager hensyn til situationen for dens indenlandske industri, importører og deres repræsentative sammenslutninger, repræsentative brugere og repræsentative forbrugerorganisationer, i det omfang de har fremsendt relevante oplysninger til undersøgelsesmyndighederne inden for den relevante frist. En part kan beslutte ikke at anvende antidumping- eller udligningsforanstaltninger på grundlag af sådanne oplysninger.

ARTIKEL 12.4

Reglen om den lavest mulige told

Hvis en part indfører en antidumpingtold vedrørende den anden parts varer, må tolden ikke være højere end dumpingmargenen. Når det er muligt, bør antidumpingtolden være lavere end denne margin, hvis en sådan lavere told vil være tilstrækkelig til at afhjælpe den skade, der er forvoldt den indenlandske erhvervsgren.

ARTIKEL 12.5

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Kapitel 38 finder ikke anvendelse på dette afsnit.

AFDELING B

GLOBALE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 12.6

Generelle bestemmelser

1. Parterne bekræfter deres rettigheder og forpligtelser i henhold til artikel XIX i GATT 1994, aftalen om beskyttelsesforanstaltninger og landbrugsaftalens artikel 5.

ARTIKEL 12.7

Gennemsigtighed og indførelse af endelige foranstaltninger

1. Uanset artikel 12.6 skal en part, der indleder en global beskyttelsesundersøgelse eller agter at anvende globale beskyttelsesforanstaltninger efter anmodning fra den anden part, og forudsat at sidstnævnte har en væsentlig interesse heri, straks fremlægge en skriftlig meddelelse med alle de relevante oplysninger, der førte til indledningen af en global beskyttelsesundersøgelse eller anvendelsen af globale beskyttelsesforanstaltninger, herunder vedrørende de foreløbige konstateringer, hvis det er relevant. Denne meddelelse berører ikke anvendelsen af artikel 3.2 i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

2. Ved indførelse af endelige globale beskyttelsesforanstaltninger skal hver part tilstræbe at indføre dem på en måde, der griber mindst muligt ind i den bilaterale handel, forudsat at den part, der berøres af foranstaltningerne, har en væsentlig interesse som defineret i stk. 4.

3. Finder en part i forbindelse med stk. 2, at de retlige forudsætninger for indførelse af endelige globale beskyttelsesforanstaltninger er opfyldt og har til hensigt at indføre sådanne foranstaltninger, skal den give den anden part meddelelse herom og give mulighed for at afholde bilaterale konsultationer, forudsat at den anden part har en væsentlig interesse som defineret i stk. 4. Hvis der ikke er fundet en tilfredsstillende løsning senest 15 dage efter meddelelsen, kan den importerende part indføre passende globale beskyttelsesforanstaltninger for at afhjælpe problemet.

4. Med henblik på denne artikel anses en part for at have en væsentlig interesse i de pågældende forhold, hvis den hører til de fem største leverandører af den importerede vare i den seneste treårsperiode, målt i absolut mængde eller værdi.

ARTIKEL 12.8

Ikkeanvendelse af tvistbilæggelse

Kapitel 38 finder ikke anvendelse på dette afsnit.

AFDELING C

BILATERALE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

UNDERAFDELING 1

GENERELLE BESTEMMELSER

ARTIKEL 12.9

Definitioner

Med henblik på denne afdeling forstås ved:

- a) "indenlandsk erhvervsgren" for så vidt angår en importeret vare: samtlige producenter af samme eller direkte konkurrerende varer på en parts territorium eller de producenter, hvis samlede produktion af samme eller direkte konkurrerende varer udgør en betydelig del af den samlede indenlandske produktion af sådanne varer
- b) "overgangsperiode":
 - i) en periode på syv år fra datoen for denne aftales ikrafttræden, eller

- ii) for enhver vare, for hvilken toldafviklingsplanen i bilag 9 for den part, der anvender en bilateral beskyttelsesforanstaltning, indeholder en toldafviklingsperiode på syv år: toldafviklingsperioden for den pågældende vare plus to år.

ARTIKEL 12.10

Anvendelse af en bilateral beskyttelsesforanstaltning

1. Hvis varer med oprindelse i en af parterne som følge af nedsættelse eller afskaffelse af told i henhold til denne del af aftalen importeres til den anden parts territorium i så forhøjede mængder, i absolutte tal eller i forhold til den indenlandske produktion, og under sådanne vilkår, at det forvolder, eller der er fare for, at det vil forvolde, alvorlig skade for de indenlandske producenter af samme eller direkte konkurrerende varer, kan den importerende part, uanset afdeling B, indføre passende bilaterale beskyttelsesforanstaltninger i overensstemmelse med de betingelser og efter de procedurer, der er fastlagt i denne afdeling.
2. Hvis betingelserne i stk. 1 er opfyldt, må den importerende part indføre en af følgende bilaterale beskyttelsesforanstaltninger:
 - a) suspension af enhver yderligere nedsættelse af toldsatsen for den pågældende vare som fastsat i denne del af aftalen, eller

- b) en forhøjelse af toldsatsen for den pågældende vare til et niveau, som ikke overstiger den laveste værdi af:
 - i) den mestbegunstigelsestoldsats, der gælder for varen på det tidspunkt, hvor foranstaltningen anvendes, eller
 - ii) den mestbegunstigelsestoldsats, der gælder for varen på den dag, der går umiddelbart forud for datoen for denne aftales ikrafttræden.

ARTIKEL 12.11

Standarder for bilaterale beskyttelsesforanstaltninger

- 1. Der må ikke anvendes bilaterale beskyttelsesforanstaltninger:
 - a) i større omfang og i længere tid end nødvendigt for at forebygge eller afhjælpe alvorlig skade eller trussel herom for den indenlandske erhvervsgren

- b) i en periode på over to år perioden kan forlænges med endnu to år, hvis den importerende parts kompetente undersøgelsesmyndigheder efter procedurerne i denne afdeling fastslår, at foranstaltningen fortsat er nødvendig for at forebygge eller afhjælpe alvorlig skade eller trussel herom for den indenlandske erhvervsgren, forudsat at den bilaterale beskyttelsesforanstaltnings samlede anvendelsesperiode, inklusive den oprindelige anvendelsesperiode og enhver forlængelse heraf, ikke overstiger fire år, eller
- c) efter udløbet af overgangsperioden som defineret i artikel 12.9, litra b).

2. Når en part ophører med at anvende en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal toldsatsen være den sats, der ville have været gældende for den pågældende vare i henhold til partens toldafviklingsplan i bilag 9.

3. For at lette den pågældende erhvervsgrens tilpasning i en situation, hvor den forventede varighed af en bilateral beskyttelsesforanstaltning overstiger et år, skal den part, der anvender foranstaltningen, gradvist liberalisere den med regelmæssige mellemrum i løbet af anvendelsesperioden.

ARTIKEL 12.12

Midlertidige bilaterale beskyttelsesforanstaltninger

1. Under kritiske omstændigheder, hvor en forsinkelse kunne forvolde skade, som ville være vanskelig at afhjælpe, kan en part anvende en bilateral beskyttelsesforanstaltning midlertidigt uden at overholde betingelserne i artikel 12.21, stk. 1, når en foreløbig undersøgelse klart har vist, at der er importeret større mængder af en vare med oprindelsesstatus fra den anden part som følge af nedsættelsen eller afskaffelsen af en told i henhold til denne del, og at de importerede varer forvolder, eller truer med at forvolde alvorlig skade for den indenlandske erhvervsgren.
2. Varigheden af en midlertidig bilateral beskyttelsesforanstaltning må ikke overstige 200 dage, i løbet af hvilke parten skal overholde de relevante procedureregler i underafdeling 2. Den part, der anvender den midlertidige bilaterale beskyttelsesforanstaltning, tilbagebetaler straks eventuelle toldforhøjelser, hvis den undersøgelse, der er beskrevet i underafdeling 2, ikke fører til, at betingelserne i artikel 12.10, stk. 1, er opfyldt. Den midlertidige bilaterale beskyttelsesforanstaltnings varighed medregnes som en del af den i artikel 12.11, stk. 1, litra b), omhandlede periode.
3. Den part, der anvender en midlertidig bilateral beskyttelsesforanstaltning, underretter den anden part, når den indfører sådanne midlertidige foranstaltninger, og indbringer straks sagen for det blandede udvalg til undersøgelse, hvis den anden part anmoder herom.

ARTIKEL 12.13

Kompensation og suspension af indrømmelser

1. En part, der anvender en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal føre konsultationer med den anden part, hvis produkter er genstand for foranstaltningen, for at fastlægge en passende handelsliberaliserende kompensation i form af indrømmelser, der i alt væsentligt har tilsvarende virkninger for handelen. Den part, der anvender en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal give mulighed for sådanne konsultationer senest 30 dage efter indførelsen af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning.
2. Hvis de i stk. 1 omhandlede konsultationer ikke fører til en aftale om handelsliberaliserende kompensation senest 30 dage efter indledningen af konsultationerne, kan den part, hvis varer er genstand for den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, suspendere anvendelsen af indrømmelser, der i alt væsentligt har tilsvarende virkninger for den anden part handel.
3. Den part, hvis varer er genstand for den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, underretter skriftligt den anden part herom mindst 30 dage før anvendelsen suspensionen af indrømmelser i overensstemmelse med stk. 2.

4. Forpligtelsen til at yde kompensation i henhold til stk. 1 og retten til at suspendere anvendelsen af koncessioner i henhold til stk. 2 skal:

- a) ikke anvendes i de første 24 måneder, hvor en bilateral beskyttelsesforanstaltning har virkning, forudsat at den bilaterale beskyttelsesforanstaltning er blevet anvendt som følge af en absolut stigning i importen og
- b) ophøre på den dato, hvor den bilaterale beskyttelsesforanstaltning bringes til ophør.

ARTIKEL 12.14

Tidsforløb mellem to beskyttelsesforanstaltninger og ikkeparallel anvendelse af beskyttelsesforanstaltninger

1. En part må ikke anvende en beskyttelsesforanstaltning som omhandlet i denne afdeling på import af en vare, der tidligere har været omfattet af en sådan foranstaltning, medmindre der er forløbet en periode svarende til halvdelen af den periode, hvori beskyttelsesforanstaltningen blev anvendt i den umiddelbart foregående periode. En beskyttelsesforanstaltning, der er blevet anvendt mere end én gang for samme vare, kan ikke forlænges med yderligere to år som fastsat i artikel 12.11, stk. 1, litra b).
2. En part må ikke samtidig for samme vare og i samme periode anvende:
 - a) en bilateral beskyttelsesforanstaltning eller en midlertidig bilateral beskyttelsesforanstaltning i henhold til denne del og

- b) en global beskyttelsesforanstaltning i henhold til artikel XIX i GATT 1994 og aftalen om beskyttelsesforanstaltninger.

ARTIKEL 12.15

Regioner i Den Europæiske Unions yderste periferi¹

1. Hvis en vare med oprindelse i Chile importeres til en eller flere af regionerne i Den Europæiske Unions yderste periferi i så forhøjede mængder og under sådanne vilkår, at det forårsager eller truer med at forårsage en alvorlig forværring i den økonomiske situation i den pågældende region i den yderste periferi, kan EU-parten efter at have undersøgt, om der er alternative løsninger, undtagelsesvis anvende bilaterale beskyttelsesforanstaltninger, som er begrænset til territoriet i den pågældende region i den yderste periferi.

¹ På datoen for denne aftales ikrafttræden er regionerne i Den Europæiske Unions yderste periferi: Guadeloupe, Fransk Guyana, Martinique, Réunion, Mayotte, St. Martin, Azorerne, Madeira og De Kanariske Øer. Denne artikel finder også anvendelse på et land eller et oversøisk territorium, der ændrer status til en region i den yderste periferi ved en afgørelse vedtaget af Det Europæiske Råd i overensstemmelse med proceduren i artikel 355, stk. 6, i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, fra datoen for vedtagelsen af nævnte afgørelse. Hvis en region i Den Europæiske Unions yderste periferi efter denne procedure ophører med at være en region i den yderste periferi, ophører denne artikel med at finde anvendelse på det pågældende land eller oversøiske territorium fra datoen for Det Europæiske Råds afgørelse herom. EU-parten underretter Chile om eventuelle ændringer for så vidt angår de territorier, der anses for at være regioner i Den Europæiske Unions yderste periferi.

2. Med henblik på stk. 1 forstås ved "alvorlig forværring" store vanskeligheder i en økonomisk sektor, hvor der produceres samme eller direkte konkurrerende varer. Konstateringen af alvorlig forværring skal være baseret på objektive faktorer, herunder følgende:

- a) stigningen i importmængden i absolutte tal eller i forhold til produktionen i Unionen eller i forhold til import fra andre kilder og
- b) virkningerne af importen som omhandlet i stk. 1 på den pågældende erhvervsgrens eller økonomiske sektors situation, herunder på salgstallene, produktionen, den finansielle situation og beskæftigelsen.

3. Andre bestemmelser i afdeling C, der finder anvendelse på bilaterale beskyttelsesforanstaltninger, finder også anvendelse på enhver beskyttelsesforanstaltning, der vedtages i henhold til denne artikel, uden at det berører stk. 1. Enhver henvisning til "alvorlig skade" i andre bestemmelser i denne afdeling skal forstås som "alvorlig forværring", når den anvendes i forbindelse med regioner i Den Europæiske Unions yderste periferi.

UNDERAFDELING 2

PROCEDUREREGLER FOR BILATERALE BESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 12.16

Gældende lovgivning

Ved anvendelsen af bilaterale beskyttelsesforanstaltninger skal hver parts kompetente undersøgelsesmyndighed overholde bestemmelserne i denne underafdeling. I tilfælde, der ikke er omfattet af denne underafdeling, anvender den kompetente undersøgelsesmyndighed de regler, der er fastsat i den pågældende myndigheds parts lovgivning.

ARTIKEL 12.17

Indledning af en beskyttelsesprocedure

1. En kompetent undersøgelsesmyndighed kan indlede en procedure vedrørende bilaterale beskyttelsesforanstaltninger ("beskyttelsesprocedure") efter skriftlig anmodning¹ indgivet af eller på vegne af den indenlandske erhvervsgren eller under ekstraordinære omstændigheder på eget initiativ.

¹ For EU-partens vedkommende kan anmodningen indgives af en eller flere EU-medlemsstater på vegne af den indenlandske erhvervsgren.

2. Anmodningen anses for at være indgivet af eller på vegne af den indenlandske erhvervsgren, hvis den har tilslutning fra indenlandske producenter, hvis samlede produktion udgør mere end 50 % af den samlede indenlandske produktion af samme vare eller direkte konkurrerende varer fremstillet af den del af den indenlandske erhvervsgren, som enten giver udtryk for tilslutning til eller opposition mod anmodningen. En kompetent undersøgelsesmyndighed indleder dog ikke en undersøgelse, hvis de indenlandske producenter, der udtrykkeligt giver deres tilslutning til anmodningen, tegner sig for mindre end 25 % af den samlede nationale produktion af samme vare eller direkte konkurrerende varer fremstillet af den indenlandske erhvervsgren.

3. Når en kompetent undersøgelsesmyndighed har indledt undersøgelsen, stilles den i stk. 1 omhandlede skriftlige anmodning straks til rådighed for interesserede parter, med undtagelse af fortrolige oplysninger deri.

4. Når der indledes en beskyttelsesprocedure, offentliggør den kompetente undersøgelsesmyndighed en meddelelse om indledning af beskyttelsesproceduren i partens officielle tidende. Meddelelsen skal indeholde oplysninger om:

- a) den enhed, der indgav den skriftlige ansøgning, hvis det er relevant
- b) den importerede vare, der er omfattet af beskyttelsesproceduren
- c) den underposition og det toldnummer, som den importerede vare er tariferet under

- d) typen af foreslået foranstaltning, der skal anvendes
- e) den offentlige høring i henhold til artikel 12.20, litra a), eller den frist, inden for hvilken interesserede parter kan fremsætte anmodning om at blive hørt, jf. artikel 12.20, litra b)
- f) det sted, hvor den skriftlige anmodning og eventuelle andre ikkefortrolige dokumenter, der er indgivet i løbet af proceduren, kan undersøges, og
- g) navn, adresse og telefonnummer på det kontor, der kan kontaktes for yderligere oplysninger.

5. For så vidt angår en beskyttelsesprocedure, der er indledt i overensstemmelse med stk. 1 på grundlag af en skriftlig anmodning, offentliggør den kompetente undersøgelsesmyndighed ikke indledningsmeddelelsen i henhold til stk. 3 uden først omhyggeligt at vurdere, om den skriftlige anmodning opfylder kravene i dens interne lovgivning og kravene i stk. 1 og 2, og omfatter rimelig dokumentation for, at importen af en vare med oprindelse i den anden part er steget som følge af nedsættelsen eller afskaffelsen af en told i henhold til denne del, og at denne import forvolder eller truer med at forvolde den påståede alvorlige skade.

ARTIKEL 12.18

Undersøgelse

1. En part må kun indføre en bilateral beskyttelsesforanstaltning, efter at dens kompetente undersøgelsesmyndighed har gennemført en undersøgelse i overensstemmelse med artikel 3, stk. 1, og artikel 4.2, litra c), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger; med henblik herpå er artikel 3, stk. 1, og artikel 4.2, litra c), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.
2. Parten skal for den i stk. 1 omhandlede undersøgelse opfylde kravene i artikel 4.2, litra a), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger. Med henblik herpå er artikel 4.2, litra a), i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger med de fornødne ændringer indarbejdet i og gjort til en del af denne aftale.

3. Hvis en part i henhold til denne artikels stk. 1 og artikel 3, stk. 1, i aftalen om beskyttelsesforanstaltninger giver meddelelse om, at den anvender eller forlænger en bilateral beskyttelsesforanstaltning, skal denne meddelelse omfatte:

- a) dokumentation for alvorlig skade eller trussel herom forårsaget af øget import af en vare med oprindelse i den anden part som følge af nedsættelse eller afskaffelse af told i henhold til denne aftale; undersøgelsen skal også på grundlag af objektiv dokumentation påvise, at der findes en årsagssammenhæng mellem den øgede import af den pågældende vare og den alvorlige skade eller truslen om alvorlig skade. Andre kendte faktorer end den øgede import undersøges også for at sikre, at den alvorlige skade eller truslen om alvorlig skade, der er forårsaget af disse andre faktorer, ikke tilskrives den øgede import
- b) en nøjagtig beskrivelse af den vare med oprindelsesstatus, der er omfattet af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, herunder dens position eller underposition i HS, som listerne over toldforpligtelser i bilag 9 er baseret på
- c) en præcis beskrivelse af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning
- d) datoen for indførelsen af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, dens forventede varighed og eventuelt en tidsplan for gradvis liberalisering af foranstaltningen i overensstemmelse med artikel 12.11, stk. 3, og

- e) i tilfælde af en forlængelse af den bilaterale beskyttelsesforanstaltning, dokumentation for, at den pågældende indenlandske erhvervsgrens er ved at tilpasse sig.
4. Efter anmodning fra en part, hvis vare er omfattet af en beskyttelsesprocedure i henhold til denne afdeling, indleder den part, der gennemfører denne procedure, konsultationer med den anmodende part for at gennemgå en meddelelse i henhold til stk. 1 eller enhver offentlig meddelelse eller rapport, som den kompetente undersøgelsesmyndighed har udstedt i forbindelse med beskyttelsesproceduren.
5. Hver part sikrer, at dens kompetente undersøgelsesmyndighed afslutter undersøgelsen senest 12 måneder efter indledningen heraf.

ARTIKEL 12.19

Fortrolige oplysninger

1. Oplysninger, der i sagens natur er fortrolige, eller som meddeles på fortroligt grundlag, skal, når det er berettiget, behandles som fortrolige af den kompetente undersøgelsesmyndighed. Sådanne oplysninger kan ikke videregives uden tilladelse fra den interesserede part, der har afgivet dem.

2. Interesserede parter, der indgiver fortrolige oplysninger, anmodes om at indgive ikkefortrolige sammendrag heraf eller, hvis disse parter angiver, at disse oplysninger ikke kan sammenfattes, grundene til dette. Disse sammendrag skal være tilstrækkeligt detaljerede til at sikre en rimelig forståelse af de fortrolige oplysningers egentlige indhold. Finder den kompetente undersøgelsesmyndighed, at en anmodning om fortrolig behandling ikke er berettiget, og er den pågældende interesserede part enten ikke rede til at lade oplysningerne offentliggøre eller til at tillade deres videregivelse i generaliseret form eller i sammendrag, kan den kompetente undersøgelsesmyndighed undlade at tage hensyn til sådanne oplysninger, medmindre det på baggrund af oplysninger fra relevante kilder på tilfredsstillende måde over for denne myndighed kan godtgøres, at oplysningerne er korrekte.

ARTIKEL 12.20

Høringer

Under hver beskyttelsesprocedure skal den kompetente undersøgelsesmyndighed:

- a) afholde en offentlig høring efter at have givet et rimeligt varsel, således at alle interesserede parter og repræsentative forbrugersammenslutninger kan give møde personligt eller ved en advokat med henblik på at fremlægge dokumentation og blive hørt om alvorlig skade eller trussel om alvorlig skade og passende afhjælpning eller

- b) give alle interesserede parter mulighed for at blive hørt, forudsat at de har indgivet en skriftlig anmodning inden for den frist, der er fastsat i indledningsmeddelelsen, som omhandlet i artikel 12.17, stk. 4, og hvoraf det fremgår, at de sandsynligvis vil blive berørt af resultatet af undersøgelsen, og at der er særlige grunde til at høre dem mundtligt.

ARTIKEL 12.21

Meddelelser, behandling i det blandede udvalg og offentliggørelser

1. Hvis en part finder, at der foreligger en af de omstændigheder, der er omhandlet i artikel 12.10, stk. 1, eller artikel 12.15, stk. 1, indbringer den straks sagen til undersøgelse i det blandede udvalg. Det blandede udvalg kan fremsætte enhver henstilling, der er nødvendig for at afhjælpe de opståede omstændigheder. Hvis det blandede udvalg ikke senest 30 dage efter den dato, hvor parten indbragte sagen for det blandede udvalg, har fremsat henstillinger med henblik på at afhjælpe omstændighederne, eller der ikke er fundet nogen anden tilfredsstillende løsning, kan den importerende part indføre den passende bilaterale beskyttelsesforanstaltning til afhjælpning af omstændighederne i overensstemmelse med denne afdeling.
2. Med henblik på stk. 1 giver den importerende part den eksporterende part alle relevante oplysninger, herunder dokumentation for alvorlig skade eller trussel herom for indenlandske producenter af tilsvarende og direkte konkurrerende varer forårsaget af øget import, en nøjagtig beskrivelse af den pågældende vare og den foreslåede bilaterale beskyttelsesforanstaltning, den foreslåede dato for indførelsen og den forventede varighed.

3. Den part, der indfører den bilaterale beskyttelsesforanstaltning offentliggør også sine resultater og begrundede konklusioner om alle relevante faktiske og retlige spørgsmål i den pågældende parts officielle tidende, herunder en beskrivelse af den importerede vare og den situation, der har givet anledning til indførelsen af foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 12.10, stk. 1, eller 12.15, stk. 1, årsagssammenhængen mellem en sådan situation og den øgede import samt foranstaltningernes form, niveau og varighed.

ARTIKEL 12.22

Accept af engelsksprogede dokumenter i beskyttelsesprocedurer

For at lette fremlæggelsen af dokumenter i forbindelse med beskyttelsesprocedurer accepterer den kompetente undersøgelsesmyndighed i den part, der er ansvarlig for proceduren, dokumenter, der er indgivet på engelsk af interesserede parter, forudsat at disse parter senere inden for en længere frist, der fastsættes af den kompetente myndighed, forelægger en oversættelse af dokumenterne til det sprog, der benyttes i beskyttelsesproceduren.

KAPITEL 13

SUNDHEDS- OG PLANTESUNDHEDSFORANSTALTNINGER

ARTIKEL 13.1

Målsætninger

Dette kapitel har følgende målsætninger:

1. At beskytte menneskers, dyrs og planters sundhed på parternes område og samtidig lette handelen mellem parterne med dyr, animalske produkter, planter, planteprodukter og andre produkter, der er omfattet af sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger ("SPS"), gennem:
 - a) en forbedring af gennemsigtigheden, kommunikationen og samarbejdet om SPS-foranstaltninger mellem parterne
 - b) indførelse af ordninger og procedurer, der letter handelen og
 - c) yderligere gennemførelse af principperne i SPS-aftalen.

2. At samarbejde i multilaterale fora og om fødevarerikkerhed, dyresundhed og plantebeskyttelse.
3. At samarbejde om andre sundheds- eller plantesundhedsspørgsmål eller i andre fora.

ARTIKEL 13.2

Multilaterale forpligtelser

Parterne bekræfter på ny deres rettigheder og forpligtelser i henhold til WTO-overenskomsten og navnlig SPS-aftalen. Disse rettigheder og forpligtelser danner grundlag for parternes aktiviteter i henhold til dette kapitel.

ARTIKEL 13.3

Anvendelsesområde

Dette kapitel finder anvendelse på:

- a) alle SPS-foranstaltninger som defineret i bilag A til SPS-aftalen, i det omfang de påvirker handelen mellem parterne

- b) samarbejde i multilaterale fora, der er anerkendt inden for rammerne af SPS-aftalen
- c) samarbejde om fødevarer sikkerhed, dyresundhed og plantebeskyttelse, og
- d) samarbejde om ethvert andet sundheds- eller plantesundhedsspørgsmål i andre fora, som parterne måtte blive enige om.

ARTIKEL 13.4

Definitioner

Med henblik på dette kapitel og bilag 13-A til 13-H:

- a) anvendes definitionerne i bilag A til SPS-aftalen samt i *Codex Alimentarius*, Verdensorganisationen for Dyresundhed og den internationale plantebeskyttelseskonvention, der blev undertegnet i Rom den 17. november 1997, og
- b) forstås ved "beskyttet zone" for en bestemt reguleret skadegører en formelt afgrænset geografisk del af en parts territorium, hvor denne skadegører vides ikke at forekomme på trods af gunstige betingelser og dens tilstedeværelse i andre dele af partens territorium.

ARTIKEL 13.5

Kompetente myndigheder

1. Parternes kompetente myndigheder er de myndigheder, der er ansvarlige for gennemførelsen af de i dette kapitel omhandlede foranstaltninger, jf. bilag 13-A.
2. I overensstemmelse med artikel 13.12 underretter parterne hinanden om enhver væsentlig ændring i deres kompetente myndigheds struktur, organisation eller kompetencefordeling.

ARTIKEL 13.6

Anerkendelse af status med hensyn til dyresygdomme og infektioner hos dyr og skadegørere

1. Følgende gælder for status med hensyn til dyresygdomme og infektioner hos dyr, herunder zoonoser:
 - a) Den importerende part anerkender med henblik på samhandel den dyresundhedsstatus, som den eksporterende part har fastsat for sit territorium eller sine regioner i overensstemmelse med punkt 1, litra a), nr. i), i bilag 13-C for så vidt angår de i bilag 13-B opførte dyresygdomme.

- b) Hvis en part finder, at dens territorium eller en af dens regioner har en særlig status med hensyn til en bestemt dyresygdom, bortset fra de dyresygdomme, der er anført i bilag 13-B, kan den anmode om anerkendelse af denne status i overensstemmelse med kriterierne i punkt 3 i bilag 13-C. Den importerende part kan kræve garantier i forbindelse med import af levende dyr og animalske produkter alt efter den aftalte status for den pågældende part.
- c) Parterne anerkender status for parternes territorier eller regioner, en sektor eller delsektor, som vedrører forekomsten eller udbredelsen af en dyresygdom, som ikke er opført i bilag 13-B, eller dyreinfektioner eller tilhørende risici, som eventuelt er defineret af internationale standardiseringsorganisationer anerkendt i forbindelse med SPS-aftalen, er grundlaget for samhandelen. Den importerende part kan, hvor det er relevant, stille krav om garanti i forbindelse med import af levende dyr eller animalske produkter alt efter, hvilken status der er fastsat i overensstemmelse med anbefalinger fra standardiseringsorganisationer. og
- d) Medmindre den importerende part udtrykkeligt gør indsigelse og anmoder om understøttende eller supplerende oplysninger, konsultationer eller verifikation i overensstemmelse med artikel 13.11 og 13.14, vedtager hver part uden unødigt forsinkelse de lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger, der er nødvendige for at muliggøre handel på grundlag af dette stykkes litra a), b) og c), jf. dog artikel 13.9 og 13.15.

2. Følgende gælder for skadegørere:
 - a) Parterne anerkender med henblik på handel status for skadegørere, der er opført i bilag 13-B.
og
 - b) Medmindre den importerende part udtrykkeligt gør indsigelse og anmoder om understøttende eller supplerende oplysninger, konsultationer eller verifikation i overensstemmelse med artikel 13.11 og 13.14, træffer hver part uden unødigt forsinkelse de lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger, der er nødvendige for at muliggøre handel på grundlag af dette stykkes litra a), jf. dog artikel 13.9 og 13.15.

ARTIKEL 13.7

Anerkendelse af regionaliseringsbeslutninger med hensyn til dyresygdomme og infektioner hos dyr og skadegørere

1. Parterne anerkender regionaliseringsbegrebet, og anvender det i samhandelen.
2. Regionaliseringsbeslutninger vedrørende sygdomme hos landdyr og akvatiske dyr, der er opført i tillæg 13-B-1, og skadegørere, der er opført i tillæg 13-B-2, vedtages i overensstemmelse med bilag 13-C.

3. For så vidt angår dyresygdomme og i overensstemmelse med artikel 13.14 meddeler den eksporterende part, der anmoder om den importerende parts anerkendelse af en regionaliseringsbeslutning, sine foranstaltninger vedrørende regionalisering med en fyldestgørende forklaring og underbyggende data til brug for sine konklusioner og beslutninger.

4. Med forbehold af artikel 13.15 og medmindre den importerende part udtrykkeligt gør indsigelse og anmoder om yderligere oplysninger, konsultationer eller verifikation i overensstemmelse med artikel 13.11 og 13.14 senest 15 arbejdsdage efter modtagelsen af regionaliseringsbeslutningen, anser parterne beslutningen for at være accepteret.

5. De i denne artikels stk. 4 omhandlede konsultationer finder sted i overensstemmelse med artikel 13.14, stk. 2. Den importerende part tager stilling til de yderligere oplysninger senest 15 arbejdsdage efter modtagelsen heraf. Den i denne artikels stk. 4 omhandlede verifikation udføres i overensstemmelse med artikel 13.11 og senest 25 arbejdsdage efter modtagelsen af anmodningen om verifikation.

6. Hver part sikrer sig, at der i handelen med planter, planteprodukter og andre produkter tages højde for status for skadegørere, der er anerkendt af den anden part. Den eksporterende part, der anmoder om den anden parts anerkendelse af en regionaliseringsbeslutning, underretter den anden part om sine foranstaltninger og beslutninger på grundlag af de relevante internationale standarder for plantesundhedsforanstaltninger fra De Forenede Nationers Levnedsmiddel- og Landbrugsorganisation ("FAO"), herunder standard 4 "Requirements for the establishment of Pest Free Areas", og 8 "Determination of Pest Status in an area" og andre internationale standarder for plantesundhedsforanstaltninger, som parterne finder hensigtsmæssige. Med forbehold af artikel 13.15 og medmindre en part udtrykkeligt gør indsigelse og anmoder om yderligere oplysninger, konsultationer eller verifikation i overensstemmelse med artikel 13.11 og 13.14 senest tre måneder efter modtagelsen af regionaliseringsbeslutningen, anser parterne beslutningen for at være accepteret.

7. De i denne artikels stk. 4 omhandlede konsultationer finder sted i overensstemmelse med artikel 13.14, stk. 2. Den importerende part tager stilling til eventuelle yderligere oplysninger senest tre måneder efter modtagelsen. Hver part foretager verifikationen som omhandlet i denne artikels stk. 4 i overensstemmelse med artikel 13.11 og senest 12 måneder efter modtagelsen af anmodningen om verifikation, idet der tages hensyn til de pågældende skadedyrs og afgrøders art.

8. Når de i denne artikels stk. 2-7 fastlagte procedurer er afsluttet, træffer parterne uden unødigt ophold de nødvendige lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger til at muliggøre samhandel på dette grundlag, dog jf. artikel 13.15.

ARTIKEL 13.8

Anerkendelse af ækvivalens

1. Parterne kan anerkende ækvivalens i forbindelse med en enkelt foranstaltning og/eller en gruppe af foranstaltninger og/eller ordninger, der gælder for en sektor eller en delsektor.
2. Med henblik på anerkendelse af ækvivalens følger parterne den konsultationsproces, der er omhandlet i stk. 3. Proceduren omfatter den eksporterende parts objektive påvisning af ækvivalens og den importerende parts objektive vurdering heraf med henblik på den importerende parts eventuelle anerkendelse af ækvivalens.
3. Parterne indleder senest tre måneder efter, at den importerende part har modtaget en anmodning fra den eksporterende part om anerkendelse af ækvivalens for en eller flere foranstaltninger, der berører en eller flere sektorer eller delsektorer, en konsultationsproces, der skal omfatte de trin, der er fastsat i bilag 13-E. I tilfælde af flere anmodninger fra den eksporterende part aftaler parterne efter anmodning fra den importerende part i det i artikel 13.16 omhandlede underudvalg en tidsplan, hvorefter de indleder den i dette stykke omhandlede procedure.
4. Medmindre andet aftales, afslutter den importerende part ækvivalensvurderingen, jf. bilag 13-E, senest 180 dage efter at have modtaget den eksporterende parts påvisning af ækvivalens, jf. nævnte bilag. Som en undtagelse i tilfælde af sæsonafgrøder er det berettiget at afslutte ækvivalensvurderingen på et senere tidspunkt, hvis det er nødvendigt for at gøre det muligt at kontrollere plantesundhedsforanstaltninger i en passende vækstperiode for en afgrøde.

5. De prioriterede sektorer eller delsektorer i hver part, for hvilke der kan indledes en konsultationsproces som omhandlet i denne artikels stk. 3, skal i givet fald fastsættes i prioriteret rækkefølge i tillæg 13-E-1. Det i artikel 13.16, omhandlede underudvalg kan henstille til det fælles råd, at det ændrer denne liste, herunder den prioriterede rækkefølge.
6. Den importerende part kan tilbagetrække eller suspendere en anerkendelse af ækvivalens på grundlag af en ændring foretaget af en af parterne af de foranstaltninger, der påvirker den pågældende ækvivalens, forudsat at følgende procedurer følges:
- a) i overensstemmelse med artikel 13.13 underretter den eksporterende part den importerende part om enhver foreslået ændring af en foranstaltning fra den eksporterende part, for hvilken der anerkendes ækvivalens, og om den foreslåede ændrings sandsynlige indvirkning på ækvivalensen. Senest 30 arbejdsdage efter modtagelsen af denne underretning meddeler den importerende part den eksporterende part, om det fortsat er muligt at anerkende ækvivalensen på baggrund af den foreslåede ændring og
 - b) i overensstemmelse med artikel 13.13 underretter den importerende part den eksporterende part om enhver foreslået ændring af en foranstaltning fra den importerende part, som ligger til grund for en anerkendelse af ækvivalens, og om den foreslåede ændrings sandsynlige indvirkning på denne anerkendelse af ækvivalens. Hvis den importerende part ikke fortsat kan anerkende ækvivalensen, kan parterne i fællesskab aftale betingelserne for at genindlede den procedure, der er omhandlet i denne artikels stk. 3, på grundlag af den foreslåede foranstaltning.

7. Med forbehold af artikel 13.15 må den importerende part ikke tilbagetrække eller suspendere en anerkendelse af ækvivalens, før den foreslåede ændring foretaget af en af parterne træder i kraft.

8. Den importerende part har eneret til at anerkende, tilbagetrække eller suspendere en anerkendelse af ækvivalens i overensstemmelse med sine administrative og lovgivningsmæssige rammer herunder, for så vidt angår planter, planteprodukter og andre varer, relevante meddelelser i overensstemmelse med FAO's internationale standarder for plantesundhedsforanstaltninger nr. 13 "Guidelines for the notification of non-compliances and emergency action" og andre eventuelle internationale standarder for plantesundhedsforanstaltninger. Den importerende part giver den eksporterende part en fyldestgørende skriftlig forklaring og de understøttende data vedrørende de konklusioner og beslutninger, der er omfattet af denne artikel. I tilfælde af manglende anerkendelse eller tilbagetrækning eller suspension af en anerkendelse af ækvivalens underretter den importerende part den eksporterende part om betingelserne for at genoptage den i stk. 3 omhandlede proces.

ARTIKEL 13.9

Gennemsigtighed og handelsbetingelser

1. Parterne anvender generelle importbetingelser. Den importerende parts importbetingelser gælder den eksporterende parts territorium, jf. dog beslutninger truffet i overensstemmelse med artikel 13.7. I overensstemmelse med artikel 13.13 underretter den importerende part den eksporterende part om sine SPS-importkrav. Disse oplysninger skal omfatte eventuelle modeller for officielle certifikater og attester, som kræves af den importerende part.

2. Hver part skal i forbindelse med meddelelse af ændringer eller foreslåede ændringer af de betingelser, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, overholde artikel 7 i og bilag B til SPS-aftalen og efterfølgende afgørelser vedtaget af WTO's SPS-udvalg. Med forbehold af artikel 13.15 tager den importerende part hensyn til transporttiden mellem parternes territorier, når den fastsætter datoen for ikrafttrædelsen af eventuelle ændringer af de betingelser, der er omhandlet i denne artikels stk. 1.

3. Hvis den importerende part ikke opfylder meddelelseskravene i stk. 2, skal den i 30 dage efter datoen for den pågældende ændrings ikrafttræden fortsat acceptere certifikater eller attester, der garanterer de importbetingelser, der var gældende forud for ændringen.

4. Når Chile giver markedsadgang til en eller flere af EU-partens sektorer eller delsektorer i overensstemmelse med betingelserne i stk. 1, godkender Chile alle efterfølgende eksportanmodninger, der indgives af medlemsstaterne, på grundlag af et omfattende dossier med oplysninger, som Europa-Kommissionen har til rådighed, også kendt som landprofilen, medmindre Chile anmoder om yderligere oplysninger under begrænsede specifikke omstændigheder, når det skønnes hensigtsmæssigt.

5. Senest 90 dage efter anerkendelsen af ækvivalens i overensstemmelse med artikel 13.8 træffer en part de nødvendige lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger til at gennemføre denne anerkendelse af ækvivalens med henblik på at tillade handel mellem parterne i sektorer og delsektorer, hvor den importerende part anerkender alle den eksporterende parts SPS-foranstaltninger som ækvivalente. For dyr, animalske produkter, planter, planteprodukter og andre produkter, der er omfattet af de pågældende SPS-foranstaltninger, kan modellen til det officielle certifikat eller det officielle dokument, der kræves af den importerende part, erstattes af et certifikat som anført i bilag 13-H.

6. For de i stk. 5 omhandlede produkter i sektorer eller delsektorer, for hvilke en eller flere, men ikke alle foranstaltninger anerkendes som ækvivalente, fortsætter parterne samhandelen på grundlag af overholdelsen af betingelserne i stk. 1. Efter anmodning fra den eksporterende part finder stk. 8 anvendelse.

7. Med henblik på dette kapitel kræver den importerende part ikke importlicens ved import af produkter fra den anden part.

8. For så vidt angår generelle importbetingelser, der påvirker handelen mellem parterne, indleder parterne efter anmodning fra den eksporterende part konsultationer i overensstemmelse med artikel 13.14 med henblik på at fastsætte alternative eller supplerende importbetingelser for den importerende part. Parterne baserer i givet fald disse alternative eller supplerende importbetingelser på foranstaltninger fra den eksporterende part, der er anerkendt som ækvivalente af den importerende part. Hvis parterne bliver enige om alternative eller supplerende importbetingelser, skal den importerende part senest 90 dage efter, at de er fastlagt, træffe de nødvendige lovgivningsmæssige eller administrative foranstaltninger til at tillade import på dette grundlag.

9. For så vidt angår import af dyr, animalske produkter og animalske biprodukter skal den importerende part efter anmodning fra den eksporterende part ledsaget af de relevante garantier, uden forudgående inspektion og i overensstemmelse med bilag 13-D godkende virksomheder, der er beliggende på den eksporterende parts territorium. Medmindre den eksporterende part anmoder om supplerende oplysninger, træffer den importerende part senest 30 arbejdsdage efter modtagelsen af anmodningen om godkendelse ledsaget af de relevante garantier de lovgivningsmæssige eller administrative foranstaltninger, der er nødvendige for at tillade import på dette grundlag.

10. Den første liste over virksomheder godkendes af en part i overensstemmelse med bilag 13-D.

11. Efter anmodning fra en part giver den anden part en grundig redegørelse og baggrundoplysninger for de konklusioner og beslutninger, der er omfattet af denne artikel.

ARTIKEL 13.10

Certificeringsprocedurer

1. Med henblik på certificeringsprocedurer overholder parterne principperne og kriterierne i bilag 13-H.

2. En part udsteder de certifikater eller officielle dokumenter, der er omhandlet i artikel 13.9, stk. 1 og 4, som fastsat i bilag 13-H.

3. Det i artikel 13.16 omhandlede underudvalg kan henstille, at det blandede udvalg eller det fælles råd vedtager en afgørelse om fastsættelse af regler, der skal følges i tilfælde af elektronisk certificering eller tilbagetrækning eller erstatning af certifikater.

ARTIKEL 13.11

Verifikation

1. Med henblik på en effektiv gennemførelse af dette kapitel har hver part ret til:
 - a) i overensstemmelse med retningslinjerne i bilag 13-F at foretage en verifikation af hele eller en del af den anden parts kompetente myndigheds samlede verifikationsprogram; omkostningerne ved sådanne verifikationer skal afholdes af den part, der foretager verifikationen
 - b) fra en dato, der fastsættes af parterne, at anmode den anden part om at få tilsendt dennes samlede verifikationsprogram eller dele heraf og en rapport med resultaterne af den kontrol, der er udført under programmet, og
 - c) i forbindelse med laboratorieundersøgelser af animalske produkter at anmode den anden part om at deltage i det periodiske interkomparative testprogram for specifikke test, der tilrettelægges af den anmodende parts referencelaboratorium; omkostningerne i forbindelse med denne deltagelse afholdes af den deltagende part.

2. Hver af parterne kan videregive resultaterne og konklusionen af deres verifikationer til andre lande og gøre dem offentligt tilgængelige.
3. Det i artikel 13.16 omhandlede underudvalg kan henstille til det fælles råd, at det ændrer bilag 13-F under behørig hensyntagen til det relevante arbejde, der udføres af internationale organisationer.
4. Resultaterne af de verifikationer, der er omhandlet i denne artikel, kan bidrage til foranstaltninger truffet af en part eller parterne, som omhandlet i artikel 13.6-13.9 og 13.12.

ARTIKEL 13.12

Importkontrol og inspektionsgebyrer

1. Importkontrol, der gennemføres af den importerende part for sendinger fra den eksporterende part, skal overholde principperne i bilag 13-G. Resultaterne af denne kontrol kan benyttes i den i artikel 13.11 nævnte verifikationsprocedure.
2. Det er angivet i bilag 13-G, hvor hyppigt parterne foretager fysisk importkontrol. Det i artikel 13.16 omhandlede underudvalg kan henstille til det fælles råd at ændre bilag 13-G.

3. En part kan inden for sine beføjelser og i overensstemmelse med sine love og forskrifter afvige fra den hyppighed, der er fastsat i bilag 13-G, som følge af fremskridt, der er gjort i overensstemmelse med artikel 13.8 og 13.9, eller som følge af verifikation, konsultationer eller andre foranstaltninger, der er fastsat i dette kapitel.
4. Kontrolgebyrerne må ikke overstige den kompetente myndigheds udgifter til importkontrol og skal stå i rimeligt forhold til de gebyrer, der opkræves for kontrol af tilsvarende indenlandske produkter.
5. Den importerende part underretter den eksporterende part om enhver ændring af foranstaltninger vedrørende importkontrol og kontrolgebyrer og om større ændringer i den administrative kontrolprocedure med en angivelse af årsagerne til denne ændring.
6. For så vidt angår produkter i artikel 13.9, stk. 5 kan parterne aftale gensidigt at reducere hyppigheden af den fysiske importkontrol.
7. Underudvalget kan henstille til det fælles råd, at betingelserne for godkendelse af hver parts importkontrol, med henblik på at tilpasse hyppigheden eller erstatte dem, skal finde anvendelse fra en bestemt dato. Disse betingelser indarbejdes i bilag 13-G ved en afgørelse truffet af det fælles råd. Fra denne dato kan parterne godkende hinandens importkontrol for visse produkter med henblik på at reducere hyppigheden eller erstatte dem.

ARTIKEL 13.13

Udveksling af oplysninger

1. Parterne udveksler oplysninger, der er relevant for gennemførelsen af dette kapitel, på en systematisk måde for udvikle standarder, skabe sikkerhed og gensidig tillid og for at dokumentere de kontrollerede programmers effektivitet. Dette kan eventuelt også omfatte udveksling af embedsmænd.
2. Parterne kan også udveksle oplysninger om andre relevante emner, herunder:
 - a) særlige begivenheder, der vedrører produkter omfattet af dette kapitel herunder udveksling af oplysninger, der er omhandlet i artikel 13.8 og 13.9
 - b) resultaterne af verifikationsproceduren, der er omhandlet i artikel 13.11
 - c) resultater af importkontrol i henhold til artikel 13.12, i tilfælde af sendinger af dyr eller animalske produkter, der er blevet afvist eller ikke opfylder betingelserne
 - d) videnskabelige udtalelser, der har relevans for dette kapitel, og som er udarbejdet under en af parternes ansvar, og
 - e) hurtig varsling, der vedrører handel omfattet af dette kapitel.

3. En part skal rettidigt forelægge videnskabelige dokumenter eller data til evaluering i det relevante videnskabelige forum for at underbygge eventuelle synspunkter eller påstande vedrørende et anliggende, der opstår i henhold til dette kapitel. Resultaterne af denne evaluering skal stilles til rådighed for parterne.

4. Når de oplysninger, der er omhandlet i denne artikel, er blevet stillet til rådighed af en part ved meddelelse til WTO i overensstemmelse med artikel 7 og bilag B til SPS-aftalen eller på dens officielle, offentligt tilgængelige og gratis websted, betragtes de oplysninger, der er omhandlet i denne artikel, som værende udvekslede.

5. For skadegørere, der frembyder en kendt og overhængende fare for en part, sendes direkte kommunikation til den pågældende part pr. post eller e-mail. Parterne skal følge vejledningen i FAO's internationale standard for plantesundhedsforanstaltninger nr. 17 "Pest reporting".

6. Parterne udveksler de oplysninger, der er omhandlet i denne artikel, pr. e-mail, fax eller post.

ARTIKEL 13.14

Underretning og konsultationer

1. En part underretter skriftligt den anden part inden for to arbejdsdage om alvorlige eller væsentlige risici for menneskers, dyrs eller planters sundhed, herunder om akutte krisesituationer i forbindelse med fødevarekontrol, eller situationer, hvor der er en klart identificeret og alvorlig sundhedsfare forbundet med indtagelse af animalske produkter eller planteprodukter, om denne risiko og navnlig om:

- a) foranstaltninger vedrørende regionaliseringsbeslutninger, jf. artikel 13.7
- b) forekomst eller udvikling af en dyresygdom eller en skadegører, der er opført i bilag 13-B
- c) fund af epidemiologisk betydning eller betydelig risici forbundet hermed for så vidt angår dyresygdomme og skadegørere, der ikke er opført i bilag 13-B, eller nye dyresygdomme eller skadegørere, og
- d) eventuelle foranstaltninger ud over basiskravene, der supplerer de respektive sundhedsforanstaltninger, som er truffet til bekæmpelse eller udryddelse af dyresygdomme eller skadegørere eller til beskyttelse af folkesundheden, og om eventuelle ændringer i den forebyggende politik, herunder vaccinationspolitikken.

2. Hvis en part har alvorlige betænkeligheder med hensyn til en risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed, kan den pågældende part anmode om konsultationer med den anden part vedrørende situationen. Disse konsultationer skal finde sted hurtigst muligt og under alle omstændigheder senest 13 arbejdsdage efter anmodningen. I sådanne situationer bestræber parterne sig på at tilvejebringe alle de oplysninger, der er nødvendige for at undgå handelsforstyrrelser, og på at finde en gensidigt acceptabel løsning, der er forenelig med beskyttelsen af menneskers, dyrs og planters sundhed.

3. En part kan anmode om, at de i stk. 2 omhandlede konsultationer afholdes som video- eller audiokonference. Den anmodende part udarbejder et referat af konsultationerne, som skal godkendes af parterne. Artikel 13.13, stk. 6, finder anvendelse med henblik på denne godkendelse.

ARTIKEL 13.15

Beskyttelsesklause

1. Hvis den eksporterende part træffer interne foranstaltninger til at kontrollere forhold, der kan udgøre en alvorlig risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed, træffer den pågældende part, jf. dog stk. 2, tilsvarende foranstaltninger for at forhindre, at risikoen indføres på den importerende parts territorium.

2. Den importerende part kan på grund af alvorlig risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed træffe de midlertidige foranstaltninger, der er nødvendige for at beskytte menneskers, dyrs eller planters sundhed. For sendinger, der er undervejs mellem parterne, skal den importerende part søge den mest hensigtsmæssige og forholdsmæssige løsning for at undgå unødvendige handelsforstyrrelser, når sådanne midlertidige foranstaltninger finder anvendelse.

3. Den part, der træffer foranstaltninger som omhandlet i denne artikel, underretter den anden part herom senest en arbejdsdag efter beslutningen om at gennemføre disse foranstaltninger. Parterne skal efter anmodning fra en part og i overensstemmelse med artikel 13.14, stk. 2, afholde konsultationer om situationen senest 13 arbejdsdage efter meddelelsen herom. Parterne tager behørigt hensyn til alle oplysninger, der forelægges under disse konsultationer, og bestræber sig på at undgå unødige handelsforstyrrelser, eventuelt under hensyntagen til resultatet af konsultationer i henhold til artikel 13.14, stk. 2.

ARTIKEL 13.16

Udvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger

1. Underudvalget om Sundheds- og Plantesundhedsforanstaltninger ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 8.8, stk. 1, består af repræsentanter for parterne med ansvar for SPS-spørgsmål.

2. Underudvalget:

- a) overvåger dette kapitels gennemførelse, behandler ethvert spørgsmål vedrørende dette kapitel og behandler alle spørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med dets gennemførelse, og
- b) retter henstillinger til det fælles råd om ændringer af bilag i henhold til artikel 8.5, stk. 1, litra a), navnlig på baggrund af de fremskridt, der gøres i forbindelse med de konsultationer og procedurer, der er fastsat i dette kapitel.

3. Underudvalget aftaler, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at forfølge målene i dette kapitel. Underudvalget fastsætter mål og delmål for disse foranstaltninger. Underudvalget evaluerer resultaterne af disse foranstaltninger.

4. Underudvalget kan henstille, at det fælles råd eller det blandede udvalg i henhold til artikel 40.3, stk. 3, nedsætter tekniske arbejdsgrupper, hvor det er relevant, bestående af repræsentanter på ekspertniveau for hver part, som skal identificere og behandle tekniske og videnskabelige spørgsmål, der opstår i forbindelse med anvendelsen af dette kapitel.

5. Underudvalget kan henstille, at det fælles råd eller det blandede udvalg vedtager en afgørelse om en særlig forretningsorden for dette underudvalg i betragtning af SPS-spørgsmålenes særlige karakter.

ARTIKEL 13.17

Samarbejde i multilaterale fora

1. Parterne fremmer samarbejdet i multilaterale fora, der er relevante for SPS-spørgsmål, navnlig i internationale standardiseringsorganer, der er anerkendt inden for rammerne af SPS-aftalen.
2. Det underudvalg, der er nedsat ved artikel 13.16, er det relevante forum for udveksling af oplysninger og samarbejde om spørgsmål, der er omhandlet i denne artikels stk. 1.

ARTIKEL 13.18

Samarbejde om fødevarerikkerhed, dyresundhed og plantebeskyttelse

1. Parterne bestræber sig på at lette det videnskabelige samarbejde mellem parternes organer med ansvar for videnskabelig evaluering inden for fødevarerikkerhed, dyresundhed og plantebeskyttelse.
2. Underudvalget kan henstille, at det fælles råd eller det blandede udvalg i henhold til artikel 40.3, stk. 3, nedsætter en teknisk arbejdsgruppe om videnskabeligt samarbejde som omhandlet i denne artikels stk. 1 ("arbejdsgruppen") bestående af repræsentanter på ekspertniveau for de videnskabelige organer, der er omhandlet i stk. 1, og som udnævnes af hver part.

3. Det fælles råd eller det blandede udvalg, der nedsætter arbejdsgruppen, fastlægger arbejdsgruppens mandat, arbejdsområde og arbejdsprogram.
4. Arbejdsgruppen kan udveksle oplysninger om bl.a.:
 - a) videnskabelige og tekniske oplysninger og
 - b) dataindsamling.
5. Arbejdsgruppens arbejde berører ikke parternes nationale eller regionale myndigheders uafhængighed.
6. Hver part sikrer, at de repræsentanter, der er udnævnt i henhold til stk. 2, ikke er berørt af interessekonflikter i henhold til hver parts lovgivning.

ARTIKEL 13.19

Territorial anvendelse for EU-parten

1. Uanset artikel 41.2 finder dette kapitel for så vidt angår EU-parten anvendelse på medlemsstaternes territorier som fastsat i bilag I til forordning (EU) 2017/625¹ og for så vidt angår planter, planteprodukter og andre varer, jf. artikel 1, stk. 3, i forordning (EU) 2016/2031².

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 af 15. marts 2017 om offentlig kontrol og andre officielle aktiviteter med henblik på at sikre anvendelsen af fødevarer- og foderlovgivningen og reglerne for dyresundhed og dyrevelfærd, plantesundhed og plantebeskyttelsesmidler, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001, (EF) nr. 396/2005, (EF) nr. 1069/2009, (EF) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 og (EU) 2016/2031, Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 og (EF) nr. 1099/2009 samt Rådets direktiv 98/58/EF, 1999/74/EF, 2007/43/EF, 2008/119/EF og 2008/120/EF og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 854/2004 og (EF) nr. 882/2004, Rådets direktiv 89/608/EØF, 89/662/EØF, 90/425/EØF, 91/496/EØF, 96/23/EF, 96/93/EF og 97/78/EF og Rådets afgørelse 92/438/EØF (forordningen om offentlig kontrol) (EUT L 95 af 7.4.2017, s. 1).

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2031 af 26. oktober 2016 om beskyttelsesforanstaltninger mod planteskadegørere og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 228/2013, (EU) nr. 652/2014 og (EU) nr. 1143/2014 og om ophævelse af Rådets direktiv 69/464/EØF, 74/647/EØF, 93/85/EØF, 98/57/EF, 2000/29/EF, 2006/91/EF og 2007/33/EF (EUT L 317 af 23.11.2016, s. 4).

2. Parterne er enige om, at der for så vidt angår Den Europæiske Unions territorium skal tages hensyn til dets særlige karakter, og at Den Europæiske Union skal anerkendes som en enkelt enhed.

KAPITEL 14

SAMARBEJDE OM BÆREDYGTIGE FØDEVARESYSTEMER

ARTIKEL 14.1

Målsætning

Formålet med dette kapitel er at etablere et tæt samarbejde om overgangen til bæredygtighed i parternes respektive fødevarer-systemer. Parterne anerkender vigtigheden af at styrke politikker og fastlægge programmer, der bidrager til udviklingen af bæredygtige, inklusive, sunde og modstandsdygtige fødevarer-systemer, og handelens rolle i forfølgelsen af disse mål.

ARTIKEL 14.2

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på samarbejdet mellem parterne med henblik på at øge bæredygtigheden i deres respektive fødevarer-systemer.

2. Dette kapitel indeholder bestemmelser vedrørende samarbejde om specifikke aspekter af bæredygtige fødevarer systemer, herunder:

- a) fødevarekædens bæredygtighed og reduktion af fødevaretab og madspild
- b) bekæmpelse af fødevarer svindel i fødevarekæden
- c) dyrevelfærd
- d) bekæmpelse af antimikrobiel resistens og
- e) reduktion af brugen af gødningsstoffer og kemiske pesticider, for hvilke en risikovurdering har vist, at de udgør en uacceptabel risiko for sundheden eller miljøet.

3. Dette kapitel finder også anvendelse på parternes samarbejde i multilaterale fora.

4. Dette kapitel berører ikke anvendelsen af andre kapitler vedrørende fødevarer systemer eller bæredygtighed, navnlig kapitel 13, 16 og 33.

ARTIKEL 14.3

Definitioner

1. Med henblik på dette kapitel forstås ved:
 - a) "fødevarekæde": alle led fra primærproduktion til salg til den endelige forbruger, herunder produktion, forarbejdning, fremstilling, transport, import, oplagring, distribution og salg til den endelige forbruger
 - b) "primærproduktion": produktion, opdræt eller dyrkning af primærprodukter, herunder høst, malkning og produktion af husdyr forud for slagtning, samt jagt og fiskeri og høst af vilde produkter og
 - c) "bæredygtigt fødevarsystem": et fødevarsystem, der leverer sikre, nærende og tilstrækkelige fødevarer til alle uden at gå på kompromis med det økonomiske, sociale og miljømæssige grundlag, der er nødvendigt for at skabe fødevarer sikkerhed og ernæring for kommende generationer; et sådant bæredygtigt fødevarsystem:
 - i) er rentabelt (økonomisk bæredygtighed)
 - ii) har bredt funderede fordele for samfundet (social bæredygtighed), og
 - iii) har en positiv eller neutral indvirkning på det naturlige miljø, herunder på klimaændringer (miljømæssig bæredygtighed).

ARTIKEL 14.4

Fødevarekædens bæredygtighed og reduktion af fødevaretab og madspild

1. Parterne anerkender den indbyrdes forbindelse mellem de nuværende fødevaresystemer og klimaændringerne. Parterne samarbejder om at mindske fødevaresystemernes negative miljø- og klimavirkninger og styrke deres modstandsdygtighed.
2. Parterne erkender, at fødevaretab og madspild har en negativ indvirkning på fødevaresystemernes sociale, økonomiske og miljømæssige dimensioner.
3. Parterne samarbejder om områder som:
 - a) bæredygtig fødevareproduktion, herunder landbrug, forbedring af dyrevelfærd, fremme af økologisk landbrug og reduktion af anvendelsen af antimikrobielle stoffer, gødningsstoffer og kemiske pesticider, for hvilke en risikovurdering viser, at de udgør en uacceptabel risiko for sundheden eller miljøet
 - b) bæredygtighed i fødevarekæden, herunder fødevareproduktion, forarbejdningsmetoder og praksis
 - c) sund og bæredygtig kost, der mindsker forbrugets CO₂-fodaftryk
 - d) reduktion af drivhusgasemissionerne fra fødevaresystemer, forøgelse af kulstofdræn og genopretning af tabet af biodiversitet

- e) innovation og teknologier, der bidrager til tilpasning til og modstandsdygtighed over for virkningerne af klimaændringer
 - f) udarbejdelse af beredskabsplaner for at garantere fødevareforsyningsikkerheden i krisetider, og
 - g) reduktion af fødevaretab og madspild i overensstemmelse med målene for bæredygtig udvikling, navnlig mål 12.3, som defineret i 2030-dagsordenen.
4. Samarbejdet i henhold til denne artikel kan omfatte udveksling af oplysninger, ekspertise og erfaringer samt samarbejde inden for forskning og innovation.

ARTIKEL 14.5

Bekæmpelse af svindel i fødevarekæden

1. Parterne erkender, at svindel kan påvirke sikkerheden i fødevarekæden, bringe fødevaresystemernes bæredygtighed i fare og underminere fair handelspraksis, forbrugertilliden og fødevaremarkedernes modstandsdygtighed.

2. Parterne samarbejder om at afsløre og undgå svig i fødevarekæden ved at:
 - a) udveksle oplysninger og erfaringer for at forbedre afsløringen og bekæmpelsen af svig i fødevarekæden og
 - b) yde den bistand, der er nødvendig for at indsamle dokumentation for praksis, der er eller synes at være i strid med deres regler, eller som udgør en risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed eller for miljøet, eller som vildleder kunderne.

ARTIKEL 14.6

Dyrevelfærd

1. Parterne anerkender, at dyr er følende væsener, og at anvendelsen af dyr i fødevareproduktionssystemer indebærer et ansvar for deres trivsel. Parterne overholder handelsbetingelserne for opdrættede dyr og animalske produkter, der har til formål at beskytte dyrevelfærden.
2. Parterne sigter mod at nå frem til en fælles forståelse vedrørende de internationale dyrevelfærdsstandarder fra Verdensorganisationen for Dyresundhed (i det følgende benævnt "WOAH").

3. Parterne samarbejder om udvikling og gennemførelse af standarder for dyrevelfærd på bedriften, under transport og ved slagtning og aflivning af dyr i overensstemmelse med deres lovgivning.
4. Parterne styrker deres forskningssamarbejde på dyrevelfærdsområdet for yderligere at udvikle videnskabeligt baserede dyrevelfærdsstandarder.
5. Det underudvalg, der er omhandlet i artikel 14.8, kan også behandle andre spørgsmål på dyrevelfærdsområdet.
6. Parterne udveksler oplysninger, ekspertise og erfaringer på dyrevelfærdsområdet.
7. Parterne samarbejder i WOAH's regi og kan samarbejde i andre internationale fora med henblik på at fremme yderligere udvikling af dyrevelfærdsstandarder, bedste praksis og gennemførelsen heraf.
8. I henhold til artikel 40.3, stk. 3, kan det fælles råd eller det blandede udvalg nedsætte en teknisk arbejdsgruppe til at bistå det i artikel 14.8 omhandlede underudvalg i gennemførelsen af denne artikel.

ARTIKEL 14.7

Bekæmpelse af antimikrobiel resistens

1. Parterne erkender, at antimikrobiel resistens udgør en alvorlig trussel mod menneskers og dyrs sundhed, og at brugen, navnlig misbrug og overforbrug, af antimikrobielle stoffer til dyr, bidrager til den overordnede udvikling af antimikrobiel resistens og udgør en stor risiko for folkesundheden. Parterne erkender, at truslens art kræver, at der anlægges en tværnational tilgang.
2. Hver part udfaser anvendelsen af antimikrobielle lægemidler som vækstfremmere.
3. Hver part skal i overensstemmelse med One Health-tilgangen:
 - a) tage højde for eksisterende og fremtidige retningslinjer, standarder, henstillinger og tiltag udviklet i relevante internationale organisationer, i forbindelse med udarbejdelsen af initiativer og nationale planer med sigte på at fremme en fornuftig og ansvarlig anvendelse af antimikrobielle stoffer i animalsk produktion og i veterinærpraksis
 - b) i tilfælde, som parterne i fællesskab fastlægger, fremme ansvarlig og hensigtsmæssig anvendelse af antimikrobielle stoffer, herunder reduktion af anvendelsen af antimikrobielle stoffer i animalsk produktion, og udfase anvendelsen af antimikrobielle stoffer som vækstfremmere i animalsk produktion, og

c) støtte udviklingen og gennemførelsen af internationale handlingsplaner for bekæmpelse af antimikrobiel resistens, hvis parterne finder det hensigtsmæssigt.

4. I henhold til artikel 40.3, stk. 3, kan det fælles råd eller det blandede udvalg nedsætte en teknisk arbejdsgruppe til at bistå det i artikel 14.8 omhandlede underudvalg i gennemførelsen af denne artikel.

ARTIKEL 14.8

Underudvalget om Bæredygtige Fødevarer

1. Underudvalget om Bæredygtige Fødevarer ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 8.8, stk. 1, består af repræsentanter for parterne med ansvar for anliggender vedrørende bæredygtige fødevarer.

2. Underudvalget overvåger gennemførelsen af dette kapitel og behandler ethvert spørgsmål, der måtte opstå i forbindelse med dets gennemførelse,

3. Underudvalget aftaler, hvilke foranstaltninger der skal træffes for at forfølge målene i dette kapitel. Underudvalget fastsætter mål og milepæle for disse foranstaltninger og overvåger parternes fremskridt med hensyn til at etablere bæredygtige fødevarer. Underudvalget evaluerer for hver periode resultaterne af gennemførelsen af disse foranstaltninger.

4. Underudvalget kan henstille, at det fælles råd eller det blandede udvalg i henhold til artikel 40.3, stk. 3, nedsætter tekniske arbejdsgrupper bestående af repræsentanter på ekspertniveau for hver part, for at identificere og behandle tekniske og videnskabelige spørgsmål, der opstår i forbindelse med anvendelsen af dette kapitel.

5. Underudvalget henstiller til det blandede udvalg at fastsætte regler for at afhjælpe potentielle interessekonflikter for deltagerne i underudvalgets møder og i eventuelle tekniske arbejdsgrupper, der er omhandlet i dette kapitel. Det blandede udvalg vedtager en afgørelse om fastsættelse af disse regler.

ARTIKEL 14.9

Samarbejde i multilaterale fora

1. Parterne samarbejder, hvor det er relevant, i multilaterale fora for at fremme den globale omstilling til bæredygtige fødevarer systemer, der bidrager til opfyldelsen af internationalt aftalte mål for beskyttelse af miljø, natur og klima.

2. Underudvalget er det relevante forum for udveksling af oplysninger og samarbejde om spørgsmål, der er omhandlet i denne artikels stk. 1.

ARTIKEL 14.10

Supplerende bestemmelser

1. Underudvalgets aktiviteter, jf. artikel 14.8, berører ikke parternes nationale eller regionale organers uafhængighed.
2. Intet i dette kapitel berører parternes rettigheder eller forpligtelser til at beskytte fortrolige oplysninger i overensstemmelse med hver parts lovgivning. Når en part med henblik på dette kapitel forelægger oplysninger, som anses for at være fortrolige i henhold til dens egen lovgivning, behandler den anden part disse oplysninger som fortrolige, medmindre der indgås anden aftale med den part, der forelægger oplysningerne.
3. I fuld respekt for parternes ret til at regulere må intet i dette kapitel fortolkes således, at parterne forpligtes til:
 - a) at ændre deres importkrav
 - b) at afvige fra interne procedurer for udarbejdelse og vedtagelse af reguleringsmæssige foranstaltninger
 - c) at træffe foranstaltninger, der ville skade eller være til hinder for en rettidig vedtagelse af reguleringsmæssige foranstaltninger med henblik på at nå målene for den offentlige politik, eller
 - d) at vedtage et bestemt reguleringsmæssigt resultat.

KAPITEL 15

ENERGI OG RÅMATERIALER

ARTIKEL 15.1

Målsætning

Formålet med dette kapitel er at fremme dialog og samarbejde vedrørende energi- og råmaterialesektorerne til gensidig fordel for parterne, at fremme bæredygtig og fair handel og investeringer, der sikrer lige vilkår i disse sektorer, og at styrke konkurrenceevnen i tilknyttede værdikæder, herunder værditilvækst, i overensstemmelse med denne aftale.

ARTIKEL 15.2

Principper

1. Hver part bevarer sin suveræne ret til at bestemme, hvorvidt områder på dens territorium samt i dens eksklusive økonomiske zone er tilgængelige for efterforskning, produktion og transport af energivarer og råmaterialer.

2. I overensstemmelse med dette kapitel bekræfter parterne deres ret til at regulere på deres respektive territorier for at nå legitime politiske mål på energi- og råmaterialeområdet.

ARTIKEL 15.3

Definitioner

Med henblik på dette kapitel og bilag 15-A og 15-B forstås ved:

- a) "tilladelse": en tilladelse, licens, koncession eller et tilsvarende administrativt eller kontraktligt instrument, hvormed en parts kompetente myndighed giver en enhed ret til at udøve en bestemt økonomisk aktivitet på sit territorium i overensstemmelse med kravene i tilladelsen
- b) "balancering": alle aktiviteter og processer inden for alle tidsfrister, med hvilke systemoperatører løbende sikrer opretholdelsen af systemfrekvensen inden for et forud fastsat stabilitetsinterval og overensstemmelse med den mængde af reserver, som er nødvendig af hensyn til den påkrævede kvalitet
- c) "energivarer": de varer, hvoraf der produceres energi, og som er opført i den tilhørende HS-kode i bilag 15-A

- d) "kulbrinter": de varer, der er angivet ved den tilhørende HS-kode i bilag 15-A
- e) "råmaterialer": stoffer, der anvendes til fremstilling af industriprodukter herunder malme, koncentrater, slagger, aske og kemikalier; ubearbejdede, forarbejdede og raffinerede materialer; metalaffald; skrot og omsmeltet skrot; som er omfattet af HS-kapitlerne i bilag 15-A
- f) "vedvarende energi": energi produceret ved hjælp af solenergi, vindkraft, vandkraft, geotermisk energi, biologiske kilder og havkilder samt andre omgivende og vedvarende kilder
- g) "vedvarende brændstoffer": biobrændstoffer, flydende biobrændstoffer, biomassebrændstoffer og vedvarende brændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, herunder vedvarende syntetiske brændstoffer og vedvarende brint
- h) "standarder": standarder som defineret i kapitel 16
- i) "systemoperatør":
 - i) for EU-partens vedkommende: en person, der er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og udviklingen af distributions- eller transmissionssystemet til elektricitet i et bestemt område og for at sikre sådanne systemers ydeevne på lang sigt og

- ii) for Chiles vedkommende: et uafhængigt organ, der er ansvarligt for at koordinere driften af sammenkoblede elektriske systemer, som sikrer det elektriske systems økonomiske ydeevne, sikkerhed og pålidelighed, og som giver åben adgang til transmissionssystemet og

- j) "tekniske forskrifter": tekniske forskrifter som defineret i bilag 16.

ARTIKEL 15.4

Import- og eksportmonopoler

En part må ikke udpege eller opretholde et udpeget import- eller eksportmonopol. Med henblik på denne artikel forstås ved udtrykket "import- eller eksportmonopol" eneretten til eller en parts bemyndigelse af en enhed til at importere energivarer eller råmaterialer fra, eller eksportere energivarer eller råmaterialer til, den anden part¹.

¹ Det præciseres, at denne artikel ikke berører kapitel 17, 18 og 29 og deres respektive toldafviklingsplaner og ikke omfatter en rettighed, der følger af tildelingen af en intellektuel ejendomsrettighed.

ARTIKEL 15.5

Eksportprisfastsættelse¹

1. En part må ikke indføre en højere pris for eksport af energivarer eller råmaterialer til den anden part end den pris, der opkræves for sådanne varer, når de er bestemt til hjemmemarkedet, ved hjælp af nogen form for foranstaltninger såsom licenser eller krav om mindstepriser.
2. Uanset denne artikels stk. 1 kan Chile indføre eller opretholde foranstaltninger med det formål at fremme værditilvækst ved at levere råmaterialer til industrisektorer til præferencepriser, således at de kan spire frem i Chile, forudsat at disse foranstaltninger opfylder betingelserne i bilag 15-B.

ARTIKEL 15.6

Internt regulerede priser

1. Parterne anerkender betydningen af konkurrencedygtige energimarkeder for at sikre et bredt udvalg af forsyninger af energivarer og øge forbrugernes velfærd. Parterne anerkender også, at reguleringsbehov og tilgange kan variere mellem markederne.
2. I henhold til stk. 1 skal hver part i overensstemmelse med sine love og forskrifter sikre, at forsyningen af energivarer er baseret på markedsprincipper.

¹ Det præciseres, at denne artikel ikke berører bilag 29.

3. En part må kun regulere den pris, der opkræves for levering af energivarer, ved at pålægge en forpligtelse til offentlig tjeneste.

4. Hvis en part indfører en forpligtelse til offentlig tjeneste, skal den sikre, at denne forpligtelse er klart defineret, gennemsigtig og ikkediskriminerende og ikke går ud over, hvad der er nødvendigt for at nå målene for forpligtelsen til offentlig tjeneste.

ARTIKEL 15.7

Tilladelse til efterforskning og produktion af energivarer og råmaterialer

1. Hvis en part kræver en tilladelse til at efterforske eller producere energivarer og råmaterialer, sikrer den pågældende part, at en sådan tilladelse gives efter en offentlig og ikkediskriminerende procedure, jf. dog kapitel 20¹.

2. Den pågældende part skal bl.a. offentliggøre tilladelsestypen, det relevante område eller en del heraf og den foreslåede dato eller frist for udstedelse af tilladelsen på en sådan måde, at potentielt interesserede ansøgere kan indgive ansøgninger.

3. En part kan fravige denne artikels stk. 2 og artikel 20.3 i følgende tilfælde vedrørende kulbrinter:

a) området har været genstand for en tidligere procedure, som ikke har ført til udstedelse af en tilladelse

¹ Det præciseres, at skulle denne artikel være i uoverensstemmelse med kapitel 17 og 18 og bilag 17-A, 17-B og 17-C, har disse kapitler og bilag forrang i henseende til denne uoverensstemmelse.

- b) området er permanent tilgængeligt til efterforskning eller produktion af energivarer og råmaterialer eller
- c) en tilladelse er blevet opgivet inden dens udløbsdato.

4. Hver part kan kræve, at en enhed, der har fået tilladelse, skal betale et finansielt bidrag eller et bidrag i naturalier. Det finansielle bidrag eller bidraget i naturalier fastsættes på en sådan måde, at det ikke griber ind i denne enheds ledelse og beslutningsproces.

5. Hver part sikrer, at ansøgeren får en begrundelse for afvisningen af ansøgningen, således at ansøgeren om nødvendigt kan benytte sig af procedurerne for klage eller prøvelse. Procedurene for klage eller prøvelse offentliggøres på forhånd.

ARTIKEL 15.8

Vurdering af virkninger på miljøet

1. En part skal sikre, at der foretages en vurdering af virkninger på miljøet¹, inden der gives tilladelse til et projekt eller en aktivitet vedrørende energi eller råmaterialer, der kan have en betydelig indvirkning på befolkningen, menneskers sundhed, biodiversitet, jordarealer, jordbund, vand, luft eller klima eller kulturarv eller landskab. Denne vurdering skal kortlægge og vurdere sådanne væsentlige indvirkninger.

¹ For Chiles vedkommende forstås ved "vurdering af indvirkningen på miljøet" en undersøgelse af indvirkningen på miljøet som defineret i lov 19.300, afsnit 1, artikel 2, litra i), eller dens efterfølger, og som reguleret ved artikel 11 i samme lov.

2. Hver part sikrer, at relevante oplysninger gøres tilgængelige for offentligheden som led i processen for vurdering af indvirkningen på miljøet, og giver offentligheden tid og mulighed for at deltage i denne proces og fremsætte bemærkninger hertil.

3. Hver part offentliggør og tager hensyn til resultaterne af vurderingen af indvirkningen på miljøet, inden der gives tilladelse til projektet eller aktiviteten.

ARTIKEL 15.9

Tredjepartsadgang til energitransportinfrastruktur

1. Hver part sikrer, at systemoperatører på deres territorium giver ikkediskriminerende adgang til energiinfrastrukturen til transport af elektricitet til alle partens enheder. Adgang til elektricitetsinfrastrukturen gives i videst muligt omfang inden for en rimelig frist efter datoen for den pågældende enheds anmodning om adgang.

2. Hver part skal i overensstemmelse med sine love og forskrifter gøre det muligt for en parts enhed at få adgang til og anvende infrastruktur til transport af elektricitet på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, herunder ikkeforskelsbehandling mellem forskellige typer af elektricitetskilder, og til takster, der afspejler omkostningerne. Hver part offentliggør vilkår og betingelser for adgang til og anvendelse af infrastruktur til transport af elektricitet.

3. Uanset stk. 1 kan en part i sine love og forskrifter indføre eller opretholde specifikke undtagelser fra retten til tredjepartsadgang baseret på objektive kriterier, forudsat at undtagelserne er nødvendige for at opfylde et legitimt politisk mål. Sådanne undtagelser skal offentliggøres, inden de finder anvendelse.

4. Parterne anerkender relevansen af de regler, der er fastsat i stk. 1, 2 og 3, også for gasinfrastrukturen. En part, der ikke anvender sådanne regler med hensyn til gasinfrastruktur, skal bestræbe sig på at gøre dette, navnlig for så vidt angår transport af vedvarende brændstoffer, samtidig med at forskelle i markedets modenhed og organisation anerkendes.

ARTIKEL 15.10

Adgang til infrastruktur for leverandører af elektricitet fra vedvarende energikilder

1. Med forbehold af artikel 15.7, 15.9 og 15.11 sikrer hver part, at leverandører af vedvarende energi fra den anden part indrømmes adgang til og mulighed for at anvende elektricitetsnettet for elproduktionsanlæg fra vedvarende energikilder, der er beliggende på dens område, på rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser.

2. Med henblik på stk. 1 sikrer hver part i overensstemmelse med sine love og forskrifter, at dens transmissionsselskaber og systemoperatører for så vidt angår den anden parts leverandører af elektricitet fra vedvarende energikilder:

- a) muliggør en forbindelse mellem nye elproduktionsanlæg fra vedvarende energikilder og elnettet uden at pålægge diskriminerende vilkår og betingelser
- b) muliggør en pålidelig udnyttelse af elektricitetsnettet
- c) leverer balancerings-tjenesteydelser og
- d) sikrer, at der er indført passende net- og markedsrelaterede driftsforanstaltninger med henblik på at minimere indskrænkningen af elektricitet produceret af vedvarende energikilder.

3. Stk. 2 berører ikke parternes legitime ret til at regulere på deres territorium med henblik på at nå legitime politiske mål, såsom behovet for at opretholde en sikker drift og stabilitet i elektricitetssystemet på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier.

ARTIKEL 15.11

Uafhængigt organ

1. Hver part opretholder eller opretter et funktionelt uafhængigt reguleringsorgan eller andre organer, som:
 - a) fastsætter eller godkender vilkår og betingelser samt tariffer for adgang til og anvendelse af elektricitetsnettet og
 - b) bilægger tvister vedrørende passende vilkår, betingelser og tariffer for adgang til og anvendelse af elektricitetsnettet inden for en rimelig frist.

2. Organet eller organerne handler under udførelsen af deres opgaver og udøvelsen af deres beføjelser i henhold til stk. 1 på en gennemsigtig og upartisk måde over for elektricitetsnettets brugere, ejere og systemoperatører.

ARTIKEL 15.12

Samarbejde om standarder

1. Med henblik på at forebygge, identificere og fjerne unødvendige tekniske hindringer for handel med energivarer og råmaterialer finder kapitel 16 anvendelse på disse varer og materialer.

2. I overensstemmelse med artikel 16.4 og 16.6 fremmer parterne, hvor det er relevant, samarbejdet mellem deres relevante regulerings- og standardiseringsorganer inden for f.eks. energieffektivitet, bæredygtig energi og råmaterialer med henblik på at bidrage til handel, investeringer og bæredygtig udvikling, bl.a. gennem:

- a) konvergens eller om muligt harmonisering af deres respektive gældende standarder baseret på gensidig interesse og gensidighed og i overensstemmelse med nærmere bestemmelser, der aftales mellem reguleringsmyndighederne og de berørte standardiseringsorganer
- b) fælles analyser, metoder og tilgange om muligt til at bistå med og fremme udviklingen af relevante prøver og målestandarder i samarbejde med deres relevante standardiseringsorganer
- c) udvikling af fælles standarder for energieffektivitet og vedvarende energi, hvor det er muligt og
- d) fremme af standarder for råmaterialer, produktion af vedvarende energi og energieffektivt udstyr, herunder produktdesign og -mærkning, hvis det er relevant, gennem eksisterende internationale samarbejdsinitiativer.

3. Med henblik på gennemførelsen af dette kapitel tilstræber parterne at tilskynde til udvikling og anvendelse af åbne standarder og interoperabilitet mellem netværk, systemer, udstyr, applikationer eller komponenter i sektoren for energi og råmaterialer.

ARTIKEL 15.13

Forskning, udvikling og innovation

Parterne anerkender, at forskning, udvikling og innovation er centrale elementer i videreudviklingen af effektivitet, bæredygtighed og konkurrenceevne i sektoren for energi og råmaterialer. Parterne skal bl.a. samarbejde ved at:

- a) fremme forskning, udvikling, innovation og udbredelse af miljøvenlige og omkostningseffektive teknologier, processer og praksisser inden for energi og råmaterialer
- b) fremme værdiskabelse til gensidig fordel for parterne og forbedring af produktionskapaciteten inden for energi og råmaterialer, og
- c) styrke kapacitetsopbygningen i forbindelse med forsknings-, udviklings- og innovationsinitiativer.

ARTIKEL 15.14

Samarbejde om energi og råmaterialer

1. Parterne samarbejder, hvor det er relevant, om energivarer og råmaterialer med henblik på bl.a. at:
 - a) reducere eller afskaffe foranstaltninger, der i sig selv eller sammen med andre foranstaltninger kan fordreje handel og investeringer, herunder foranstaltninger af teknisk, reguleringsmæssig og økonomisk art, der påvirker sektorerne for energi eller råmaterialer
 - b) drøfte deres holdninger i internationale fora, hvor relevante handels- og investeringsspørgsmål drøftes, og fremme internationale programmer inden for energieffektivitet, vedvarende energi og råmaterialer, hvor det er muligt, og
 - c) fremme ansvarlig forretningsskik i overensstemmelse med internationale standarder, der er blevet godkendt eller støttes af parterne, f.eks. OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og navnlig kapitel IX heri om videnskab og teknologi.

Tematisk samarbejde om energi

2. Parterne anerkender behovet for at fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder med lavt CO₂-udslip, øge energieffektiviteten og fremme innovation for at sikre adgang til sikker, bæredygtig og økonomisk overkommelig energi. Parterne samarbejder om alle relevante spørgsmål af fælles interesse, som f.eks.:

- a) vedvarende energi, navnlig med hensyn til teknologier, integration i og adgang til elektricitetssystemet, lagring og fleksibilitet og hele forsyningskæden for vedvarende brint
- b) energieffektivitet, herunder regulering, bedste praksis og effektive og bæredygtige opvarmnings- og kølingsystemer
- c) udbredelse af elektromobilitet og opladningsinfrastruktur og
- d) åbne og konkurrenceprægede energimarkeder.

Tematisk samarbejde om råmaterialer

3. Parterne anerkender deres fælles tilsagn om ansvarlige kilder til og bæredygtig produktion af råmaterialer og deres fælles interesse i at fremme integrationen af værdikæder for råmaterialer.

Parterne samarbejder om alle relevante spørgsmål af fælles interesse, som f.eks.:

- a) ansvarlig minedrift og bæredygtighed i værdikæder for råmaterialer, herunder deres bidrag til opfyldelsen af FN's mål for bæredygtig udvikling
- b) værdikæder for råmaterialer, herunder værditilvækst og
- c) identifikation af områder af fælles interesse for samarbejde om forsknings-, udviklings- og innovationsaktiviteter, der dækker hele værdikæden for råmaterialer, herunder banebrydende teknologier, intelligent minedrift og digitale miner.

4. Ved udviklingen af samarbejdsaktiviteterne tager parterne hensyn til de disponible ressourcer. Aktiviteterne kan afholdes ved personligt fremmøde eller via ethvert for parterne tilgængeligt teknologisk middel.

5. Samarbejdsaktiviteter kan udvikles og gennemføres med deltagelse af internationale organisationer, globale fora og forskningsinstitutioner efter aftale mellem parterne.

6. Når det er relevant, fremmer parterne ved gennemførelsen af denne artikel en passende koordinering med hensyn til gennemførelsen af artikel 4.5 og 5.2 i denne aftales del II.

ARTIKEL 15.15

Energiomstilling og vedvarende brændstoffer

1. Med henblik på gennemførelsen af dette kapitel anerkender parterne det vigtige bidrag fra vedvarende brændstoffer, bl.a. vedvarende brint, herunder derivater heraf, og vedvarende syntetiske brændstoffer til reduktion af drivhusgasemissioner for at imødegå klimaændringer.
2. I overensstemmelse med artikel 15.12, stk. 2, samarbejder parterne, hvor det er relevant, om konvergens eller harmonisering, hvis det er muligt, af certificeringsordninger for vedvarende brændstoffer, f.eks. med hensyn til livscyklusemissioner og sikkerhedsstandarder.
3. For så vidt angår vedvarende brændstoffer samarbejder parterne også med henblik på:
 - a) identifikation, begrænsning og afskaffelse, hvor det er relevant, af foranstaltninger, der kan fordreje den bilaterale handel, herunder foranstaltninger af teknisk, reguleringsmæssig og økonomisk art
 - b) fremme af initiativer, der letter bilateral handel, for at fremme produktionen af vedvarende brint og

c) fremme anvendelsen af vedvarende brændstoffer i betragtning af deres bidrag til reduktionen af drivhusgasemissioner.

4. Parterne tilskynder, hvor det er relevant, til udvikling og gennemførelse af internationale standarder og reguleringsamarbejde med hensyn til vedvarende brændstoffer og samarbejder i relevante internationale fora med henblik på at udvikle relevante certificeringsordninger, der forhindrer, at der opstår uberettigede handelshindringer.

ARTIKEL 15.16

Undtagelse for små og isolerede elektricitetssystemer

1. Med henblik på gennemførelsen af dette kapitel anerkender parterne, at deres love og forskrifter kan omfatte særlige ordninger for små og isolerede elektricitetssystemer.

2. I henhold til stk. 1 kan en part opretholde, indføre eller håndhæve foranstaltninger vedrørende små og isolerede elektricitetssystemer, der fraviger artikel 15.6, 15.7, 15.9, 15.10 og 15.11, forudsat at sådanne foranstaltninger ikke udgør skjulte restriktioner for handel eller investeringer mellem parterne.

ARTIKEL 15.17

Udvalget om Handel med Varer

1. Underudvalget om Handel med Varer ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 8.8, stk. 1, er ansvarligt for gennemførelsen af dette kapitel og af bilag 15-A og 15-B. De opgaver, der er fastsat i artikel 9.18, litra a), c), d) og e), finder anvendelse på dette kapitel med de fornødne ændringer.
2. Underudvalget kan i overensstemmelse med artikel 15.12, 15.13, 15.14 og 15.15 anbefale parterne at udarbejde eller fremme andre samarbejdsmetoder på området for energi og råmaterialer.
3. Hvis parterne er enige herom, træder underudvalget sammen på møder om gennemførelsen af dette kapitel. Ved forberedelsen af sådanne møder kan hver part i givet fald overveje input fra relevante interessenter eller eksperter.
4. Hver part udpeger et kontaktpunkt, der skal lette gennemførelsen af dette kapitel, herunder ved at sikre passende inddragelse af repræsentanter for en part, meddele den anden part dets kontaktoplysninger og straks underrette den anden part om eventuelle ændringer i disse kontaktoplysninger. For Chiles vedkommende skal kontaktpunktet være en del af udenrigsministeriets undersekretariat for internationale økonomiske forbindelser eller dets efterfølger.

KAPITEL 16

TEKNISKE HANDELSHINDRINGER

ARTIKEL 16.1

Målsætning

Formålet med dette kapitel er at forbedre og lette handelen med varer mellem parterne ved at forebygge, identificere og fjerne unødige tekniske handelshindringer og skabe større regulerings samarbejde.

ARTIKEL 16.2

Anvendelsesområde

1. Dette kapitel finder anvendelse på udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af alle standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der er defineret i bilag 1 til TBT-aftalen, og som kan påvirke handelen med varer mellem parterne.

2. Uanset stk. 1 finder dette kapitel ikke anvendelse på:
- a) specifikationer vedrørende indkøb udarbejdet af statslige organer med henblik på egen produktion eller eget forbrug, som er omfattet af kapitel 28, eller
 - b) sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger, der er omfattet af kapitel 13.

ARTIKEL 16.3

Indarbejdelse af visse bestemmelser i TBT-aftalen

TBT-aftalens artikel 2 til 9 og bilag 1 og 3 indarbejdes i og gøres til en del af denne aftale med de fornødne ændringer.

ARTIKEL 16.4

Internationale standarder

1. Internationale standarder udviklet af de organisationer, der er opført i bilag 16-A, betragtes som relevante internationale standarder som omhandlet i TBT-aftalens artikel 2 og 5 og bilag 3 til TBT-aftalen, forudsat at disse organisationer under udarbejdelsen heraf har fulgt de principper og procedurer, der er fastsat i beslutningen om principper for udvikling af internationale standarder, vejledninger og anbefalinger med hensyn til TBT-aftalens artikel 2 og 5 og bilag 3 truffet af WTO's Komité for Tekniske Handelshindringer¹.
2. Efter anmodning fra en part kan det fælles råd vedtage en beslutning om ændring af bilag 16-A i henhold til artikel 8.5, stk. 1, litra a).

ARTIKEL 16.5

Tekniske forskrifter

1. Hver part anerkender vigtigheden af i overensstemmelse med sine regler og procedurer at foretage en reguleringsmæssig konsekvensanalyse af planlagte tekniske forskrifter.

¹ G/TBT/9, 13. november 2000, bilag 4.

2. Parterne vurderer de tilgængelige reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige alternativer til den foreslåede tekniske forskrift, som kan opfylde partens legitime mål i henhold til TBT-aftalens artikel 2.2.
3. Hver part anvender relevante internationale standarder som grundlag for sine forskrifter, undtagen når den part, der udvikler den tekniske forskrift, kan påvise, at sådanne internationale standarder vil være ineffektive eller uegnede til at realisere de legitime mål, der tilstræbes.
4. Hvis en part ikke benytter internationale standarder som grundlag for en teknisk forskrift, skal den efter anmodning fra den anden part udpege enhver væsentlig afvigelse fra den relevante internationale standard og redegøre for, hvorfor disse standarder blev fundet uegnede eller ineffektive i forhold til det tilstræbte mål, og forelægge den videnskabelige eller tekniske dokumentation, som denne vurdering er baseret på.
5. Ud over hver parts forpligtelse i henhold til artikel 2.3 i TBT-aftalen skal hver part i overensstemmelse med sine respektive regler og procedurer gennemgå sine tekniske forskrifter med henblik på at øge disse tekniske forskrifters konvergens med relevante internationale standarder. En part skal bl.a. tage hensyn til enhver ny udvikling i de relevante internationale standarder, og til hvorvidt de omstændigheder, der har medført forskelle i forhold til andre relevante internationale standarder, fortsat gør sig gældende.

ARTIKEL 16.6

Reguleringsamarbejde

1. Parterne anerkender, at der findes en bred vifte af reguleringsamarbejds mekanismer, som kan bidrage til at afskaffe eller undgå at skabe tekniske handelshindringer.

2. En part kan foreslå den anden part sektorspecifikke reguleringsmæssige samarbejdsaktiviteter på områder, der er omfattet af dette kapitel. Disse forslag sendes til det kontaktpunkt, der er omhandlet i artikel 16.13, og skal omfatte:

- a) udveksling af oplysninger om reguleringsmetoder og -praksis eller
- b) initiativer til yderligere tilpasning af tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer til relevante internationale standarder.

Den anden part skal besvare forslaget inden for en rimelig frist.

3. De kontaktpunkter, der er omhandlet i artikel 16.13, underretter det blandede udvalg om de samarbejdsaktiviteter, der gennemføres i henhold til denne artikel.

4. Parterne bestræber sig på at udveksle og samarbejde om mekanismer til at lette accepten af overensstemmelsesvurderingsresultater med henblik på at fjerne unødvendige tekniske handelshindringer.

5. Parterne tilskynder til samarbejde mellem deres respektive organisationer med ansvar for tekniske forskrifter, standardisering, overensstemmelsesvurdering, akkreditering og metrologi, uanset om de er statslige eller ikkestatslige, vedrørende spørgsmål, der er omfattet af dette kapitel.

6. Intet i denne artikel må fortolkes således, at det pålægger en part at:

- a) afvige fra dens procedurer for udarbejdelse og vedtagelse af reguleringsforanstaltninger
- b) træffe foranstaltninger, der underminerer eller forhindrer rettidig vedtagelse af reguleringsforanstaltninger med henblik på at nå sine mål for den offentlige politik, eller
- c) opnå et bestemt reguleringsmæssigt resultat.

7. Med henblik på denne artikel og bestemmelserne om samarbejde i bilag 16-A til 16-E handler Europa-Kommissionen på EU-partens vegne.

ARTIKEL 16.7

Samarbejde om markedsovervågning, sikkerhed og overholdelse af reglerne for nonfoodprodukter

1. Parterne anerkender vigtigheden af samarbejde om markedsovervågning, sikkerhed og overholdelse af reglerne for nonfoodprodukter med henblik på at lette handelen, beskytte forbrugere og andre brugere og vigtigheden af at opbygge gensidig tillid på grundlag af delte oplysninger.

2. Med henblik på denne artikel forstås ved:
 - a) "forbrugerprodukter: varer, der er bestemt til eller kan forventes at blive anvendt af forbrugere, med undtagelse af fødevarer, medicinsk udstyr og lægemidler og
 - b) "markedsovervågning" aktiviteter, der gennemføres, og foranstaltninger, der træffes af offentlige myndigheder, herunder aktiviteter, der gennemføres og foranstaltninger, der træffes i samarbejde med økonomiske aktører, på grundlag af en parts procedurer, således at den pågældende part får mulighed for at overvåge eller behandle spørgsmål vedrørende produkters overholdelse af de krav, der er fastsat i dens love og forskrifter eller deres sikkerhed.
3. For at sikre en uafhængig og upartisk markedsovervågning skal hver part sikre:
 - a) at markedsovervågningsarbejdet er uafhængigt af overensstemmelsesvurderingsarbejdet, og
 - b) at der ikke er nogen interesser, der kan påvirke markedsovervågningsmyndighedernes upartiskhed i forbindelse med kontrollen eller tilsynet med økonomiske aktører.
4. Parterne kan samarbejde og udveksle oplysninger inden for sikkerhed og overholdelse af reglerne for nonfoodprodukter, navnlig med hensyn til:
 - a) markedsovervågning og håndhævelsesaktiviteter og -foranstaltninger

- b) risikovurderingsmetoder og produktprøvning
- c) koordinerede produkttilbagekaldelser eller andre lignende foranstaltninger
- d) videnskabelige, tekniske og reguleringsmæssige spørgsmål med henblik på at forbedre sikkerheden og overholdelsen af reglerne for nonfoodprodukter
- e) nye spørgsmål af væsentlig sundheds- og sikkerhedsrelevans
- f) standardiseringsrelaterede aktiviteter og
- g) udveksling af embedsmænd.

5. Chile kan modtage udvalgte oplysninger fra EU-partens system for hurtig udveksling af oplysninger for så vidt angår forbrugerprodukter som omhandlet i direktiv 2001/95/EF¹ eller dets efterfølger, og Chile kan give EU-parten udvalgte oplysninger om sikkerheden i forbindelse med nonfoodforbrugerprodukter og om de forebyggende, restriktive og korrigerende foranstaltninger, der er truffet for så vidt angår forbrugerprodukter. Udvekslingen af oplysninger kan ske ved:

- a) ikkesystematisk udveksling i behørigt begrundede specifikke tilfælde, bortset fra personoplysninger og

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/95/EF af 3. december 2001 om produktsikkerhed i almindelighed (EFT L 11 af 15.1.2002, s. 4).

b) systematisk udveksling på grundlag af en ordning, der er fastlagt ved afgørelse truffet af det fælles råd, og som fastsættes i bilag 16-D.

6. Det fælles råd kan ved afgørelse fastlægge en ordning for regelmæssig udveksling af oplysninger, herunder ad elektronisk vej, om foranstaltninger, der er truffet med hensyn til andre nonfoodprodukter, der ikke opfylder kravene, end dem, der er omfattet af denne artikels stk. 5; ordningen fastsættes i bilag 16-E.

7. Hver part anvender de oplysninger, der indhentes i henhold til stk. 4, 5 og 6, udelukkende med henblik på at beskytte forbrugerne, sundheden, sikkerheden eller miljøet.

8. Hver part behandler de oplysninger, der indhentes i henhold til stk. 4, 5 og 6, som fortrolige oplysninger.

9. De i stk. 5, litra b), og i stk. 6 nævnte ordninger skal præcisere varedækningen, hvilken type oplysninger der skal udveksles, betingelserne for udvekslingen og anvendelsen af regler om fortrolighed og beskyttelse af personoplysninger.

10. I henhold til artikel 8.5, stk. 1, litra a), har det fælles råd beføjelse til at vedtage afgørelser med henblik på at fastlægge eller ændre ordningerne i bilag 16-D og 16-E.

ARTIKEL 16.8

Standarder

1. Med henblik på den bredest mulige harmonisering af standarder skal parterne tilskynde standardiseringsorganerne på deres territorium samt de regionale standardiseringsorganer, som parterne eller standardiseringsorganerne på deres territorium er medlemmer af, til at:
 - a) deltage i internationale standardiseringsorganisationers udarbejdelse af standarder inden for rammerne af deres ressourcer
 - b) anvende relevante internationale standarder som grundlag for de standarder, de udarbejder, undtagen i tilfælde, hvis sådanne internationale standarder ville være ineffektive eller uhensigtsmæssige f.eks. på grund af et utilstrækkeligt beskyttelsesniveau, væsentlige klimatiske eller geografiske faktorer eller grundlæggende teknologiske problemer
 - c) undgå gentagelse af eller overlapninger med arbejde i internationale standardiseringsorganer
 - d) revidere nationale og regionale standarder, som ikke er baseret på relevante internationale standarder, med passende mellemrum med henblik på at øge deres konvergens med relevante internationale standarder

- e) samarbejde med den anden parts relevante standardiseringsorganer om internationale standardiseringsaktiviteter, herunder i internationale standardiseringsorganer eller på regionalt plan, og
- f) fremme bilateralt samarbejde mellem parterne og med den anden parts standardiseringsorganer.

2. Parterne bør udveksle oplysninger om:

- a) deres anvendelse af standarder til støtte for tekniske forskrifter og
- b) deres standardiseringsprocesser og omfanget af anvendelsen af internationale, regionale eller subregionale standarder som grundlag for deres nationale standarder.

3. Hvis standarderne gøres obligatoriske ved at indarbejde dem eller henvise hertil i et udkast til teknisk forskrift eller en overensstemmelsesvurderingsprocedure, skal gennemsigtighedsforpligtelserne som fastsat i denne aftales artikel 16.10 og i TBT-aftalens artikel 2 eller 5 opfyldes.

ARTIKEL 16.9

Overensstemmelsesvurdering

1. Bestemmelserne i artikel 16.5 om udarbejdelse, vedtagelse og anvendelse af tekniske forskrifter finder anvendelse på overensstemmelsesvurderingsprocedurer med de fornødne ændringer.
2. Hvis en part kræver en overensstemmelsesvurdering som en udtrykkelig bekræftelse af et produkts overensstemmelse med en teknisk forskrift, skal den:
 - a) udvælge overensstemmelsesvurderingsprocedurer, der står i rimeligt forhold til den pågældende risiko
 - b) med forbehold af sine love og forskrifter overveje at anvende en leverandørs overensstemmelseserklæring som en af de mulige måder til at påvise overensstemmelse med en teknisk forskrift, og
 - c) hvis den anden part anmoder herom, fremlægge oplysninger om de kriterier, der blev anvendt til at udvælge overensstemmelsesvurderingsprocedurerne for specifikke produkter.
3. Hvis en part kræver en tredjemandsoverensstemmelsesvurdering som en udtrykkelig bekræftelse af et produkts overensstemmelse med en teknisk forskrift og ikke har overdraget denne opgave til en statslig myndighed som angivet i stk. 4, skal den:
 - a) fortrinsvis anvende akkreditering til at godkende overensstemmelsesvurderingsorganer

- b) fortrinsvis gøre brug af internationale standarder for akkreditering og overensstemmelsesvurdering og af internationale aftaler, hvori parternes akkrediteringsorganer er involveret, f.eks. gennem mekanismerne i International Laboratory Accreditation Cooperation (i det følgende benævnt "ILAC") og International Accreditation Forum (i det følgende benævnt "IAF")
- c) tilslutte sig eller eventuelt opfordre sine overensstemmelsesvurderingsorganer til at tilslutte sig internationale operative aftaler eller ordninger, som har til formål at fremme harmonisering eller accept af overensstemmelsesvurderingsresultater
- d) sikre, at økonomiske aktører, hvis der er udpeget mere end ét overensstemmelsesvurderingsorgan for et bestemt produkt eller en bestemt gruppe af produkter, har mulighed for at vælge mellem dem for at gennemføre overensstemmelsesvurderingsproceduren
- e) sikre, at overensstemmelsesvurderingsorganerne er uafhængige af fabrikanter, importører og økonomiske aktører generelt, og at der ikke er nogen interessekonflikter mellem akkrediteringsorganerne og overensstemmelsesvurderingsorganerne
- f) tillade, at overensstemmelsesvurderingsorganer anvender underleverandører til at udføre prøvninger eller inspektioner i forbindelse med overensstemmelsesvurderingen, herunder underleverandører, der er beliggende på den anden parts territorium. Intet i dette stykke må fortolkes således, at en part hindres i at kræve, at underleverandører skal opfylde de samme krav, som det overensstemmelsesvurderingsorgan, de har kontrakt med, skal opfylde for selv at kunne udføre de test eller den inspektion, der er indgået kontrakt om, og

g) på officielle websteder offentliggøre en liste over de organer, som den har udpeget til at udføre en sådan overensstemmelsesvurdering, og relevante oplysninger om omfanget af udpegelsen af hvert af disse organer.

4. Intet i denne artikel er til hinder for, at en part kan kræve, at overensstemmelsesvurderingen i forbindelse med specifikke produkter udføres af dens specifikke statslige myndigheder. I så fald skal den pågældende part:

- a) begrænse gebyrerne for overensstemmelsesvurdering til de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester og på anmodning af en ansøger om overensstemmelsesvurdering redegøre for, hvordan de gebyrer, den pålægger for en sådan overensstemmelsesvurdering, er begrænset til beløbet af de anslåede omkostninger ved de ydede tjenester, og
- b) gøre gebyrerne for overensstemmelsesvurdering offentligt tilgængelige eller stille dem til rådighed efter anmodning.

5. Uanset stk. 2, 3 og 4 skal Chile i de tilfælde, hvor EU-parten accepterer en leverandørs overensstemmelseserklæring på de områder, der er anført i bilag 16-B, i overensstemmelse med sine love og forskrifter indføre en effektiv og gennemsigtig procedure for godkendelse af certifikater og prøvningsrapporter udstedt af overensstemmelsesvurderingsorganer, der er beliggende på EU-partens territorium, og som er akkrediteret af et akkrediteringsorgan, der er medlem af ILAC's og IAF's internationale ordninger for gensidig anerkendelse som en garanti for, at et produkt er i overensstemmelse med kravene i Chiles tekniske forskrifter.

6. I denne artikel forstås ved "en leverandørs overensstemmelseserklæring" en attesting foretaget af førstepart, som udstedes på eget ansvar af denne fabrikant baseret på resultaterne af en passende form for overensstemmelsesvurderingsaktivitet uden obligatorisk overensstemmelsesvurdering foretaget af tredjepart, som garanti for, at et produkt er i overensstemmelse med en teknisk forskrift, der indeholder sådanne overensstemmelsesvurderingsprocedurer.

7. Efter anmodning fra en af parterne reviderer det i artikel 16.14 omhandlede underudvalg listen over områder i punkt 1 i bilag 16-B. Underudvalget kan henstille til det fælles råd at ændre bilag 16-B i henhold til artikel 8.5, stk. 1, litra a).

ARTIKEL 16.10

Gennemsigtighed

1. I overensstemmelse med sine respektive regler og procedurer og med forbehold af kapitel 36 sikrer hver part ved udarbejdelsen af vigtige tekniske forskrifter, som kan få væsentlig indflydelse på handelen med varer i hver part, at der er indført gennemsigtighedsprocedurer, som gør det muligt for personer fra parterne at komme med input gennem en offentlig høringsproces, medmindre hastende problemer med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljøbeskyttelse eller national sikkerhed opstår eller truer med at opstå.

2. Hver part giver personer fra den anden part tilladelse til at deltage i de i stk. 1 nævnte konsultationer på betingelser, der er ikke mindre gunstige end dem, der indrømmes personer fra den pågældende part, og gør resultaterne af disse konsultationer offentligt tilgængelige.

3. Hver af parterne skal give en frist på mindst 60 dage efter meddelelsen til WTO's centralregister for notifikationer af foreslåede tekniske forskrifter og procedurer for overensstemmelsesvurdering, således at den anden part har mulighed for at fremsætte skriftlige bemærkninger, medmindre akutte problemer med hensyn til sikkerhed, sundhed, miljøbeskyttelse eller national sikkerhed opstår eller truer med at opstå. En part skal behandle enhver rimelig anmodning fra den anden part om at forlænge den pågældende frist for fremsættelse af bemærkninger.

4. Hvis den meddelte tekst ikke er affattet på et af WTO's officielle sprog, giver den meddelende part en detaljeret og udtømmende beskrivelse af indholdet af de foreslåede tekniske forskrifter eller overensstemmelsesvurderingsprocedurer i WTO-meddelelsesformat.

5. Hvis en part modtager skriftlige bemærkninger som omhandlet i stk. 3, skal den:
 - a) hvis den anden part anmoder herom, drøfte de skriftlige bemærkninger med deltagelse af dens egen kompetente reguleringsmyndighed på et tidspunkt, hvor de kan tages i betragtning, og
 - b) skriftligt besvare bemærkningerne senest på datoen for offentliggørelse af den vedtagne tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure.

6. Hver part bestræber sig på at offentliggøre sine svar på de skriftlige bemærkninger, som omhandlet i stk. 3, som den modtager fra den anden part på et websted senest på datoen for offentliggørelsen af den vedtagne tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure.

7. En part skal, hvis den anden part anmoder herom, give oplysninger om formålet med samt retsgrundlaget og begrundelsen for en teknisk forskrift eller en overensstemmelsesvurderingsprocedure, som parten har vedtaget eller agter at vedtage.
8. Hver part sikrer, at de tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer, den har vedtaget, er gratis tilgængelige via officielle websteder eller officielle tidender online.
9. Hver part giver oplysninger om vedtagelsen og ikrafttrædelsen af den tekniske forskrift eller overensstemmelsesvurderingsproceduren og den vedtagne endelige tekst i form af et tillæg til den oprindelige meddelelse til WTO's centralregister for notifikationer.
10. Hver part skal give en rimelig periode mellem offentliggørelsen af de tekniske forskrifter og deres ikrafttræden på de betingelser, der er fastsat i artikel 2.12 i TBT-aftalen. Med henblik på dette afsnit forstås ved en "rimelig periode" normalt en periode på mindst seks måneder, undtagen når dette ville være ineffektivt til opfyldelsen af de tilstræbte legitime mål.
11. En part skal overveje en rimelig anmodning fra den anden part, der er modtaget inden udløbet af den i stk. 3 omhandlede frist, om at forlænge perioden mellem vedtagelsen af den tekniske forskrift og datoen for dens ikrafttræden, medmindre forlængelsen ikke gør det muligt at opfylde de tilstræbte legitime mål.

ARTIKEL 16.11

Mærkning og etikettering

1. Parterne bekræfter, at deres tekniske forskrifter, der omfatter eller udelukkende vedrører mærkning eller etikettering, skal overholde principperne i artikel 2.2 i TBT-aftalen.
2. Medmindre det er nødvendigt for at opfylde de legitime mål, der er omhandlet i TBT-aftalens artikel 2.2, skal en part, der kræver obligatorisk mærkning eller etikettering af varer:
 - a) kun kræve de oplysninger, som er relevante for forbrugerne eller brugerne af produktet, eller oplysninger, der angiver produktets overensstemmelse med de obligatoriske tekniske krav
 - b) ikke kræve forudgående godkendelse, registrering eller certificering af mærkninger eller etiketter på produkter eller nogen form for betaling af gebyrer som en forudsætning for markedsføring af produkter, som ellers opfylder dens obligatoriske tekniske krav
 - c) hvis den kræver, at økonomiske aktører skal anvende et unikt identifikationsnummer, udstede et sådan nummer til den anden parts økonomiske operatører uden unødigt ophold og uden forskelsbehandling

- d) hvis det ikke er vildledende, modsigende eller forvirrende i forhold til de oplysninger, der kræves i den part, der importerer varerne, tillade følgende:
- i) oplysninger på andre sprog ud over det sprog, der kræves i den part, der importerer varerne
 - ii) internationalt anerkendte nomenklaturer, piktogrammer, symboler eller grafiske billeder og
 - iii) supplerende oplysninger ud over dem, der kræves i den importerende part
- e) acceptere, at etikettering, herunder supplerende etikettering eller rettelser til etiketteringen, finder sted i toldlagre eller andre udpegede områder i importlandet som et alternativ til etikettering i oprindelseslandet, medmindre en sådan etikettering skal foretages af godkendte personer af hensyn til den offentlige sundhed eller sikkerhed, og
- f) tilstræbe at acceptere ikkepermanente eller aftagelige etiketter eller at medtage relevante oplysninger i ledsagedokumenterne i stedet for på etiketter, der er fysisk fastgjort til produktet.

ARTIKEL 16.12

Tekniske drøftelser og konsultationer

1. En part kan anmode den anden part om at fremlægge oplysninger om ethvert spørgsmål, der er omfattet af dette kapitel. Den anden part fremlægger oplysningerne inden for en rimeligfrist.

2. Hvis en part finder, at et udkast eller forslag til teknisk forskrift eller overensstemmelsesvurderingsprocedure fra den anden part kan have betydelige skadelige virkninger for samhandelen mellem parterne, kan den anmode om tekniske drøftelser af spørgsmålet. Anmodningen skal indgives skriftligt og angive:
 - a) foranstaltningen

 - b) bestemmelserne i dette kapitel, som betænkelighederne vedrører, og

 - c) begrundelsen for anmodningen, herunder en redegørelse for den anmodende parts betænkeligheder ved foranstaltningen.

3. Parten fremsætter en anmodning i henhold til denne artikel over for den anden parts kontaktpunkt, der er udpeget i henhold til artikel 16.13.

4. Efter anmodning fra en part mødes parterne personligt eller via video- eller telekonference for at drøfte de betænkeligheder, der er rejst i den i stk. 2 omhandlede anmodning, senest 60 dage efter datoen for anmodningen. Parterne skal udfolde enhver bestræbelse på at finde en gensidigt tilfredsstillende løsning på spørgsmålet hurtigst muligt.
5. Hvis den anmodende part finder, at spørgsmålet er af hastende karakter, kan den anmode den anden part om, at mødet finder sted inden for en kortere frist. Den anden part skal tage stilling til denne anmodning.
6. Det præciseres, at denne artikel ikke berører nogen af parternes rettigheder og forpligtelser i henhold til kapitel 38.

ARTIKEL 16.13

Kontaktpunkter

1. Hver part udpeger et kontaktpunkt for at lette samarbejde og koordinering i henhold til dette kapitel og meddeler den anden part sine kontaktoplysninger. Parterne underretter straks hinanden om enhver ændring af disse kontaktoplysninger.
2. Kontaktpunkterne arbejder i fællesskab for at fremme gennemførelsen af dette kapitel og samarbejdet mellem parterne om alle TBT-spørgsmål vedrørende tekniske handelshindringer. Kontaktpunkterne skal:
 - a) tilrettelægge tekniske drøftelser og konsultationer som omhandlet i artikel 16.12

- b) straks behandle ethvert spørgsmål, der rejses af en part vedrørende udarbejdelse, vedtagelse, anvendelse eller håndhævelse af standarder, tekniske forskrifter og procedurer for overensstemmelsesvurdering
 - c) efter anmodning fra en part tilrettelægge drøftelser om ethvert spørgsmål, der opstår i forbindelse med dette kapitel, og
 - d) udveksle oplysninger om udviklingen i ikkestatslige, regionale og multilaterale fora vedrørende standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer.
3. Kontaktpunkterne kommunikerer med hinanden ved hjælp af en hvilken som helst i fællesskab aftalt metode, som gør det muligt for dem at udføre deres opgaver.

ARTIKEL 16.14

Underudvalget om Tekniske Handelshindringer

Underudvalget om Tekniske Handelshindringer ("underudvalget"), der er nedsat i henhold til artikel 8.8, stk. 1, skal:

- a) overvåge gennemførelsen og forvaltningen af dette kapitel

- b) styrke samarbejdet om udarbejdelse og forbedring af standarder, tekniske forskrifter og overensstemmelsesvurderingsprocedurer
- c) fastlægge prioriterede områder af fælles interesse for det fremtidige arbejde i henhold til dette kapitel og behandle forslag til nye initiativer
- d) overvåge og drøfte udviklingen i henhold til TBT-aftalen og
- e) træffe andre foranstaltninger, som parterne skønner vil være en hjælp ved gennemførelsen af denne protokol og TBT-aftalen.